

โครงการศึกษากิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน
กรณีศึกษา : โรงเรียนอ่างห้วยยาง จังหวัดนครราชสีมา

จัดทำโดย

นายกานต์	โพธิ์วงศ์	B 4360070
นายสิทธิชัย	สมดา	B 4361015
นางสาวฉวีวรรณ	ศรีบุญเรือง	B 4360209
นางสาวปวรรณรัตน์	หอมหวล	B 4360506

โครงการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักวิชาแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

พ.ศ. 2547

กิตติกรรมประกาศ

โครงการกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียน อ่างห้วยยาง จ.นครราชสีมา สำเร็จลงได้ด้วยความสำเร็จจากอาจารย์พรพรรณ วัชรทูล อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆของรายงาน ตลอดระยะเวลาในการทำโครงการ ขอขอบพระคุณอาจารย์ชลาศัย หาญเจนลักษณ์และอาจารย์นิระมล จัมปะโสม อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการร่วม ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา ขอขอบคุณ คณะครูอาจารย์และนักเรียน โรงเรียนอ่างห้วยยางทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำโครงการ

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำโครงการตลอดการจัดทำโครงการให้เสร็จสมบูรณ์ และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด

คณะผู้จัดทำ

31 มีนาคม 2547

กิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน
กรณีศึกษา : โรงเรียนอ่างห้วยยาง จังหวัดนครราชสีมา

นายกานต์ โพธิ์วงศ์
นายสิทธิชัย สมคา
นางสาวฉวีวรรณ ศรีบุญเรือง
นางสาวปวีรณรัตน์ หอมหวล
สาขาวิชาชีวอนามัยและความปลอดภัย
สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนอ่างห้วยยาง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างความปลอดภัย โดยทำการศึกษากลุ่มประชากรที่เดินทางมาโรงเรียน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเดินเท้า และกลุ่มรถจักรยาน จัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ กิจกรรมหน้าเสาธงและประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย กลุ่มรถจักรยานยนต์ จัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน กิจกรรมจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ กิจกรรมหน้าเสาธงประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย และการอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบทดสอบ ในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจและแบบสังเกตพฤติกรรมของประชากรกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังจัดกิจกรรม โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows version 10 ค่าทางสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ฐานนิยม มัชยฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์และแปลผลการศึกษา ลักษณะการกระจายตัวของข้อมูลทั่วไปและใช้สถิติ Pair t-test เปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจและ พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนทั้งก่อนและหลังจัดกิจกรรม

จากการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย ก่อนและหลังจัดกิจกรรมมีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยระดับความรู้ความเข้าใจหลังจัดกิจกรรม (16.98 ± 2.49) มีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจก่อนจัดกิจกรรม (14.80 ± 3.00) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานอย่างปลอดภัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยระดับความรู้ความเข้าใจหลังจัดกิจกรรม (15.40 ± 1.99) มีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจก่อนจัดกิจกรรม (11.66 ± 2.58) และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย ก่อนและหลังจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยระดับความรู้ความเข้าใจหลังจัดกิจกรรม (14.87 ± 2.07) มีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจก่อนจัดกิจกรรม (10.47 ± 2.48)

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าก่อนและหลังจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมในการใช้ถนนอย่างปลอดภัยหลังจัดกิจกรรม (4.08 ± 0.74) มากกว่าก่อนจัดกิจกรรม (2.73 ± 1.18) พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานก่อนและหลังจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมในการใช้ถนนอย่างปลอดภัยหลังจัดกิจกรรม (4.63 ± 0.84) มากกว่าก่อนจัดกิจกรรม (3.98 ± 0.99) พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05) โดยจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมในการใช้ถนนอย่างปลอดภัยหลังจัดกิจกรรม (2.47 ± 0.63) มากกว่าก่อนจัดกิจกรรม (1.73 ± 0.88)

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
1.3 สมมติฐานการศึกษา	2
1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	3
1.5 ขอบเขตการศึกษา	3
1.6 คำศัพท์และนิยาม	4
1.7 กรอบแนวคิด	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1.1 พระราชบัญญัติการจราจรทางบก	7
2.1.2 นิยามคำศัพท์	7
2.1.3 วัตถุประสงค์	8
2.1.4 เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	31
2.1.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	48
2.1.6 การตรวจสภาพรถก่อนนำไปใช้งาน	49
2.1.7 การขับซึ่รถจักรยานและรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	51
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	61
3.1 รูปแบบการศึกษา	61
3.2 ประชากร	61
3.3 กลุ่มตัวอย่าง	61
3.4 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.5 วิธีการศึกษา	61
3.6 แผนการวิเคราะห์ข้อมูล	63
3.7 แผนดำเนินการ	64
3.8 ระยะเวลาที่ดำเนินการศึกษา	64
3.9 สถานที่ดำเนินงานศึกษา	64
3.10 งบประมาณ	65
บทที่ 4 ผลการศึกษา	66
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบ	67
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	67
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรม รณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	68
ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรม รณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย	77
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม	78
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม	78
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรม รณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	82
ส่วนที่ 3 ภาพแสดงการปฏิบัติงาน โครงการกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนน เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	83
ตอนที่ 1 แสดงรูปภาพการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย ของนักเรียน	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 แสดงรูปภาพการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังจัดกิจกรรม รณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	91
บทที่ 5 อภิปราย สรุปและข้อเสนอแนะ	98
5.1 สรุปผลการศึกษา	94
5.1.1 ลักษณะการจัดกิจกรรม	94
5.1.2 ลักษณะทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	95
5.1.3 ระดับความรู้ความเข้าใจของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	95
5.1.4 พฤติกรรมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	96
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	97
5.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	97
5.3 ข้อเสนอแนะ	98
5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้	98
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการศึกษาคั้งต่อไป	98
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก รายละเอียดเนื้อหาในการสอนให้ความรู้ในห้องเรียน	101
ภาคผนวก ข แบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย	128
ภาคผนวก ค กิจกรรมโครงการ	142
ประวัติผู้ทำการศึกษา	159

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางสอนให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	62
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและคำร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	67
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการเดินอย่างปลอดภัยก่อนและหลังจัด กิจกรรมการให้ความรู้	68
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในการขับขี่อย่างปลอดภัยรถจักรยานก่อน และหลังจัดกิจกรรมการให้ความรู้	71
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยก่อน และหลังกิจกรรมการให้ความรู้	74
ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการ จัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	77
ตารางที่ 4.6 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการเดินทางอย่างปลอดภัยของนักเรียน	78
ตารางที่ 4.7 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมรถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียน	79
ตารางที่ 4.8 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน	81
ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยก่อนและ หลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน	82

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้องเรียนกลุ่มเดินเท้า	83
ภาพที่ 2	กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้องเรียนรถจักรยาน	38
ภาพที่ 3	กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้องเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์	83
ภาพที่ 4	ตัวแทนนักเรียนกลุ่มรถจักรยาน	83
ภาพที่ 5	กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง	84
ภาพที่ 6	ตัวแทนนักเรียนให้ความรู้หน้าเสาธง	84
ภาพที่ 7	แสดงบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย	85
ภาพที่ 8	แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนกับบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย	85
ภาพที่ 9	แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน	86
ภาพที่ 10	แสดงวิทยากรในการอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยจากหน่วยงานภายนอก	86
ภาพที่ 11	แสดงการร่วมสาธิตการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยาง กับวิทยากรจากหน่วยงานภายนอก	87
ภาพที่ 12	แสดงภาพการให้ความสนใจจากบุคคลอื่นและภาพการสิ้นสุดการฝึกอบรม	87
ภาพที่ 13	แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 1	88
ภาพที่ 14	แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 2	88
ภาพที่ 15	แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 3	88
ภาพที่ 16	แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 4	88
ภาพที่ 17	แสดงเครื่องจราจรประเภทป้ายบังคับ “หยุด”	89
ภาพที่ 18	แสดงเครื่องจราจรประเภทป้ายเตือน “โรงเรียนระวังเด็ก”	89
ภาพที่ 19	แสดงเครื่องจราจรประเภทป้ายบังคับ “ห้ามเข้า”	89
ภาพที่ 20	แสดงเครื่องจราจรประเภทป้ายบังคับ “ห้ามเข้า”	89
ภาพที่ 21	แสดงป้ายขึ้นลงบันได	90

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 22 แสดงการเดินขึ้น-ลงบันไดของนักเรียน	90
ภาพที่ 23 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	91
ภาพที่ 24 หลังจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	91
ภาพที่ 25 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย	92
ภาพที่ 26 หลังมีจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย	92
ภาพที่ 27 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	93
ภาพที่ 28 หลังจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	93

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในปัจจุบันมีแนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่ยานพาหนะเพิ่มขึ้นทุกปีซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งต่อตนเองและผู้อื่น จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2547 พบว่าจังหวัดนครราชสีมาเกิดอุบัติเหตุ 784 ราย เสียชีวิต 462 คนบาดเจ็บสาหัส 500 คน บาดเจ็บเล็กน้อย 498 คน มูลค่าทรัพย์สินเสียหาย 24,299,725 บาท ซึ่งมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากความประมาทและมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรไม่เพียงพอ จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุดังกล่าวทำให้คณะครูอาจารย์โรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาเกิดความตระหนักในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียน อีกทั้งทางโรงเรียน ยังไม่ได้ดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการ “กิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ภูมิศึกษา โรงเรียนอ่างห้วยยาง จังหวัดนครราชสีมา” เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจรให้กับนักเรียนด้วย ซึ่งเมื่อนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามกฎจราจรได้อย่างถูกต้องแล้ว จะส่งผลให้การเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่ยานพาหนะลดลงได้ทางหนึ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยให้กับโรงเรียนอ่างห้วยยางและโรงเรียนอื่นๆ
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรอย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการตรวจเช็คสภาพรถจักรยานและรถจักรยานยนต์เบื้องต้นอย่างถูกต้อง

1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น

- กิจกรรมการสอนในห้องเรียน
- กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย
- กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้
- การอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

ตัวแปรตาม

- ระดับความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
- ระดับความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
- ระดับความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
- พฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้า
- พฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มจักรยาน
- พฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มจักรยานยนต์

1.5 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) ช่วงเวลาที่ทำ การศึกษาระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 โดยแยกศึกษาตามลักษณะการเดินทาง มาโรงเรียนของนักเรียนซึ่งในการศึกษานี้เป็นการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อ ความปลอดภัยของนักเรียน โดยส่วนแรกเป็นการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ก่อนและ หลังจัดกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างปลอดภัยกับกลุ่มตัวอย่าง ณ โรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และการ ศึกษาในส่วนนี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดจำนวน 333 คน โดยทำการแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาตามลักษณะการเดินทางมาโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มเดินเท้า จำนวน 51 คน กลุ่มรถจักรยาน จำนวน 90 คน กลุ่มรถจักรยานยนต์ จำนวน 15 คน และกลุ่มอื่น (ผู้ปกครองมาส่ง รถโดยสาร และ รถรับส่ง) จำนวน 144 คน แต่ผู้ ทำการศึกษาได้ทำการศึกษา 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มเดินเท้า กลุ่มรถจักรยาน และกลุ่มรถจักรยานยนต์ ทั้งหมดจำนวน 156 คน และในการศึกษานี้ ผู้ทำการศึกษาใช้แบบทดสอบในการทดสอบความรู้ ซึ่งกลุ่มนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึง ประถมศึกษาปีที่ 3 มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถ ในการอ่านและการเขียนของนักเรียน จึงทำให้ไม่สามารถทำการทดสอบในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ และส่วนที่สองเป็นการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม

เพื่อความปลอดภัยก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์ เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และการขับขี่รถจักรยานยนต์ และการศึกษาในส่วนนี้ได้ทำการศึกษาในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในส่วนของพฤติกรรมนี้ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในส่วนของการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากขณะที่สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ทำการสังเกตไม่สามารถแยกระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างได้

1.6 นิยามศัพท์

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

นักเรียน หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยการเดินเท้า รดจักรยาน และรถจักรยานยนต์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การใช้รถอย่างปลอดภัย หมายถึง การขับขี่รถจักรยาน และรถจักรยานยนต์ได้อย่างปลอดภัย

การใช้ถนนอย่างปลอดภัย หมายถึง การใช้ถนนในการสัญจรได้แก่ การเดิน การขับขี่รถจักรยาน รดจักรยานยนต์ได้อย่างปลอดภัย

นักเรียนกลุ่มเดินเท้า หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยการเดินเท้า และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนกลุ่มจักรยาน หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยการขี่จักรยาน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนกลุ่มจักรยานยนต์ หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยการขี่รถจักรยานยนต์ และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง ข้อมูล ที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการศึกษา การสังเกต การเข้าร่วมกิจกรรม และประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย การขับขี่จักรยานอย่างปลอดภัย การขับขี่จักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

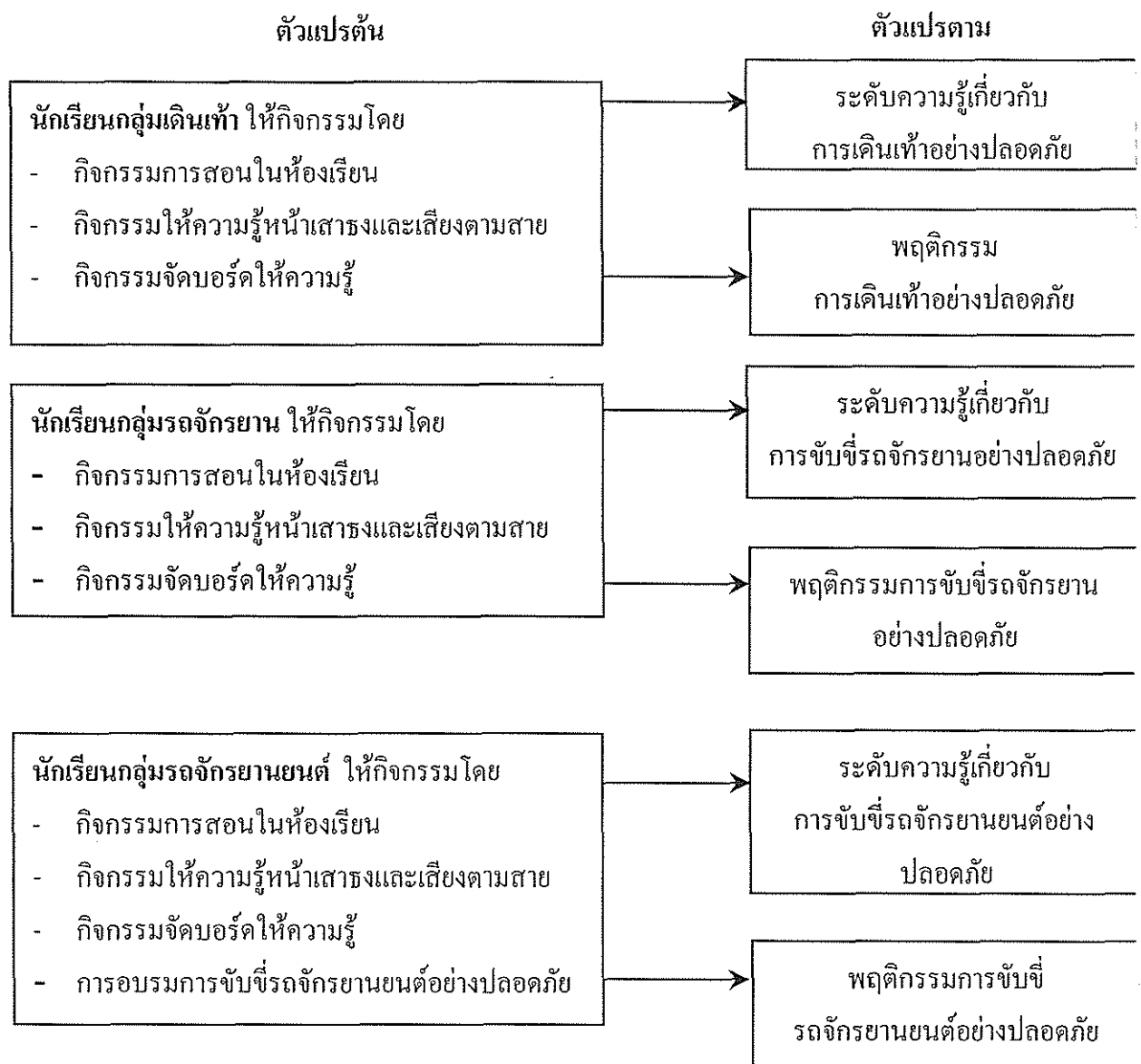
การสอนในห้องเรียน หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย การขับขี่จักรยานอย่างปลอดภัย การขับขี่จักรยานยนต์อย่างปลอดภัยแก่นักเรียน ซึ่งเป็นการให้ความรู้ทางทฤษฎีในลักษณะการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน การแจกเอกสารประกอบการสอน การทำแบบทดสอบย่อยในห้องเรียน

กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยการประชาสัมพันธ์หน้าแถวตอนเช้าหลังจากการเคารพธงชาติ โดยตัวแทนนักเรียน

กิจกรรมเสี่ยงตามสาย หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายเสียงในเวลาพักเที่ยงโดยตัวแทนนักเรียน

พฤติกรรมเพื่อความปลอดภัย หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดความปลอดภัย ในด้านการเดินเท้า การขี่รถจักรยาน การขี่รถจักรยานยนต์

1.7 กรอบแนวคิด

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มเดินเท้า

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร สัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจรอย่างถูกต้อง
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
3. นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
4. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มรถจักรยาน

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร สัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจรอย่างถูกต้อง
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการตรวจเช็คสภาพรถจักรยานเบื้องต้นอย่างถูกต้อง
4. นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กลุ่มรถจักรยานยนต์

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร สัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจรอย่างถูกต้อง
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
3. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการตรวจเช็คสภาพรถจักรยานยนต์เบื้องต้นอย่างถูกต้อง
4. นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทบทวนวรรณกรรม

2.1.1 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

องค์ประกอบของกฎหมายจราจร มี 6 อย่างดังนี้
ตัวบทกฎหมาย ซึ่งจะกำหนด สิทธิ และ หน้าที่ของผู้ใช้รถและใช้ถนนผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ คนขับรถทุกชนิด(รวมถึงคนนั่งหรือซ้อนรถด้วย) คนที่ต้องใช้ถนน (เดินเท้าข้ามถนน จูง จี๋ หรือไล่ต้อนสัตว์)

ผู้บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้แก่ เจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน เครื่องมือในการใช้บังคับ ได้แก่ เครื่องหมายจราจร และสัญญาณจราจร ฯลฯ

เครื่องมือในการจับกุม ได้แก่ เครื่องจับความเร็ว เครื่องตรวจแอลกอฮอล์เครื่องตรวจวัดคว้น เครื่องตรวจวัดเสียง เครื่องตรวจวัดฟิล์มกรองแสง ฯลฯ

วิธีการบังคับหรือการลงโทษ ได้แก่ การว่ากล่าวตักเตือน การเปรียบเทียบปรับ การลงโทษจำคุก การพัก ใช้ใบอนุญาตขับรถ การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

2.1.2 นิยามคำศัพท์

1. การจราจร หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูงจี้หรือไล่ต้อนสัตว์
2. ทาง หมายความว่า ทางเดินรถช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเข้า ทางข้าม ทางร่วม ทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และสถานที่ประชาชนใช้ในการจราจร ทางส่วนบุคคล
3. ทางเดินรถ หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าระดับพื้นดิน ใต้ดิน หรือเหนือพื้นดิน
4. ช่องทางเดินรถ หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวเป็นช่องไว้
5. ช่องเดินรถประจำทาง หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นรถประจำทางหรือรถบรรทุกที่อธิบดีกำหนด
6. ทางเดินรถทางเดียว หมายความว่า ทางเดินใดที่กำหนดให้ให้ผู้ขับรถขับเข้าไปในทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด

7. ขอบทาง หมายความว่า แนวริมทางเดินรถ
8. ไหล่ทาง หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อจากขอบทางออกไปทางด้านข้างซึ่งยังมีได้ทำเป็นทางเท้า
9. ทางร่วมทางแยก หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน
10. วงเวียน หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้เดินรถรอบเครื่องหมายจราจร หรือสิ่งสร้าง ขึ้นในทางร่วมทางแยก
11. ที่กั้นชั้น หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่านหรือมีสิ่งกีดขวางหรือในที่มองเห็น หรือทราบล่วงหน้าได้ว่าอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่คนหรือรถได้
12. สัญญาณจราจร หมายความว่า สัญญาณใดๆไม่ว่าจะแสดงด้วยธงไฟ ไฟฟ้า มือ แขน หรือ เสียงนกหวีดหรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูง ชี่หรือไล่อ่อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น
13. เครื่องหมายจราจร หมายความว่า เครื่องหมายใดๆที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูง ชี่หรือไล่อ่อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น
14. เจ้าพนักงานจราจร หมายความว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ เป็นเจ้าพนักงานจราจร
15. พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ดำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร

2.1.3 ตัวยกกฎหมาย

ลักษณะ 1 การใช้รถ

หมวด 1 ลักษณะของรถที่ใช้ในทาง

มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออาจเกิดอันตราย หรืออาจทำให้เสื่อม เสี่ยงสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสารหรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ รถที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ ต้องจัดให้มีเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์และหรือส่วนควบที่ครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลากหรือกฎหมายว่าด้วยรถรับจ้างและใช้การได้ดีสภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมสุขภาพอนามัยตามวรรคหนึ่งและวิธีการ ทดสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีได้ติดแผ่นป้ายเลขทะเบียน แผ่นป้ายเครื่องหมายเลขทะเบียนหรือ ป้ายประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์กฎหมายว่าด้วยการขนส่งกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลากหรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้างมาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 8 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่ผู้ขับขี่ ไม่อาจแลเห็นทางพอแก่ความปลอดภัยมาใช้ในทางเดินรถ เพื่อ ประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้วัสดุกรองแสงกับรถที่นำมาใช้ ในทางเดินรถได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 9 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่เกิดเสียงอื้ออึง หรือมีสิ่งลากถูไปบนทางเดินรถ มาใช้ในทางเดินรถ
 มาตรา 10 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีล้อหรือส่วนที่สัมผัสกับผิวทาง ไม่ใช่ยางมาใช้ในทางเดินรถ เว้นแต่
 เป็นรถที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือเป็นรถที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
 จราจร

มาตรา 10 ทวิ (1) ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ผุ่น ควัน ละอองเคมี หรือเสียงเกิน
 เกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาใช้ในทางเดินรถ

หมวด 2 การใช้ไฟหรือเสียงสัญญาณของรถ

มาตรา 11 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้ง
 ภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่าง
 ตามประเภทลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 รถแต่ละชนิดที่ใช้ในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณ โดยเฉพาะดังต่อไปนี้

- (1) เสียงแตร สำหรับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร
- (2) เสียงระฆังสำหรับรถม้าและให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
- (3) เสียงกระดิ่งสำหรับรถจักรยานและให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

ส่วนรถอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศใน
 ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 13 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถทุกชนิดในทางเดินรถใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ เสียงสัญญาณ
 ไชเรนเสียงสัญญาณที่เป็นเสียงนกหวีดเสียงที่แตกพร่า เสียงหลายเสียง เสียงดังเกินสมควรหรือเสียง
 สัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาอธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้รถ
 นुकเงิน รถในราชการทหารหรือตำรวจหรือรถอื่นใช้ไฟสัญญาณวับวาบหรือใช้เสียงสัญญาณ ไชเรน
 หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นได้ ในการนี้อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ไฟสัญญาณหรือเสียง
 สัญญาณรวมทั้งกำหนดเครื่องหมายที่แสดงถึงลักษณะของรถดังกล่าวด้วยก็ได้โดยประกาศในราช
 กิจจานุเบกษา

มาตรา 14 การใช้เสียงสัญญาณ ผู้ขับขี่จะใช้ได้เฉพาะเมื่อจำเป็นหรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้นแต่จะ
 ใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้ การใช้เสียงสัญญาณของรถหรือการกำหนดเงื่อนไขในการใช้เสียง
 สัญญาณในเขตหรือท้องที่ใดให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 15 รถที่บรรทุกของยื่นเกินความยาวของตัวรถ ขณะที่อยู่ในทางเดินรถ และในเวลาต้องเปิด
 ไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่ต้องจุดไฟสัญญาณแสงแดง หรือในเวลากลางวันต้องติดธง
 สีแดงไว้ที่ตอนปลายสุดของสิ่งที่ยื่นเกินนั้น โดยจุดไฟสัญญาณหรือติดธงไว้ให้มองเห็นได้ในระยะ

ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรไฟสัญญาณแสงแดงหรือธงสีแดงตามวรรคหนึ่งจะใช้ชนิดลักษณะหรือจำนวนเท่าใดให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 16 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกของเหลวไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิยี่สิบเอ็ดองศาเซลเซียสหรือต่ำกว่านั้น หรือที่บรรทุกก๊าซไวไฟต้องปฏิบัติตามมาตรา 15 และมาตรา 56 แต่ไฟสัญญาณที่ใช้ นั้นต้องมีไซ้เป็นชนิดที่ใช้เชื้อเพลิง

มาตรา 17 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่ใช้บรรทุกวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตรายชนิดอื่นใดต้องจัดให้มีป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิงและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการป้องกันอันตรายลักษณะและวิธีการติดป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิงตลอดจนเงื่อนไขในการป้องกันอันตรายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ 2 สัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจร

มาตรา 21 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทางหรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ทราบ สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรและความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีรูปตัวอย่างแสดงไว้ในประกาศด้วย

มาตรา 22 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(1) สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุดเพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไปดังกล่าวใน (2) เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดแล้วให้เลยไปได้

(2) สัญญาณจราจรไฟสีแดงหรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่าหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

(3) สัญญาณจราจรไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(4) สัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไปหรือสัญญาณจราจรไฟสีแดงแสดงพร้อมกับสัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไป ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวหรือขับรถตรงไปได้ตามทิศทางที่ลูกศรชี้และต้องขับรถด้วยความระมัดระวังและต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าในทางข้ามหรือรถที่มาจากขวาก่อน

(5) สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วมทางแยกใดเปิดทางด้านใดให้ผู้ขับขี่ที่มาจากด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้วจึงให้ขับรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง

(6) สัญญาจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใดให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวังผู้ขับขี่ซึ่งจะขับรถตรงไปต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ตรงไป ส่วนผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว การเข้าอยู่ในช่องเดินรถดังกล่าวจะต้องเข้าตั้งแต่เริ่มมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ปฏิบัติเช่นนั้น

มาตรา 23 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถที่มีสัญญาจราจรไฟสีเขียวหรือไฟสีแดงติดตั้งไว้เหนือช่องเดินรถมากกว่าสองช่องขึ้นไปต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) สัญญาจราจรไฟสีแดงที่ทำเป็นรูปกากบาทเฉียงอยู่เหนือช่องเดินรถใดห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถนั้น
- (2) สัญญาจราจรไฟสีเขียวที่ทำเป็นรูปลูกศรอยู่เหนือช่องเดินรถใดให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในช่องเดินรถนั้นขับรถผ่านไปได้

มาตรา 24 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถแต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไปได้

(3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นและเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

(4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาที่เอียงตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น โบกไปด้านหลังให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

(5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นและยกแขนขวาที่เอียงตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้นส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

การหยุดรถตามมาตรา ๑๖ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุดให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

มาตรา 25 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีดในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้งให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้งติดต่อกันให้ผู้ขับขี่ขับรถ

ผ่านไปได้

มาตรา 26 ในทางเดินรถที่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามมาตรา 22 หรือสัญญาณจราจรตามมาตรา 23 ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการจราจรในทางเดินรถนั้น เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจรจะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามการเดินรถตามสัญญาณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา 27 สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีเหตุอันสมควรให้อธิบดีมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานทำ ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรในทางที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 21

มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย ซิดเขียน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานติดตั้งไว้หรือทำให้ปรากฏในทาง

มาตรา 30 สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ทำการติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในทางโดยฝ่าฝืน

มาตรา 28 หรือมาตรา 29 เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึด รั้งถอน ทำลาย หรือทำให้สิ้นไปซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้นได้

ลักษณะ 3 การใช้ทางเดินรถ

หมวด 1 การขับรถ

มาตรา 31 นอกจากที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในลักษณะ 4 ว่าด้วยการใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทางการใช้ทางเดินรถให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้

มาตรา 32 ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถชนหรือ โคนคนเดินเท้าไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก คนชราหรือคนพิการที่กำลังใช้ทางผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตามมาตรา 33 ในการขับรถ ผู้ขับขี่ต้องขับรถในทางเดินรถด้านซ้ายและต้องไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถ

เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ให้เส้นทางขวาหรือลำกึ่งกลางของทางเดินรถได้

- (1) ด้านซ้ายของทางเดินรถมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้นเจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) ทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึงหกเมตร

มาตรา 34 ในการใช้ทางเดินรถที่ได้จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือที่ได้จัดช่องเดินรถประจำทางไว้ในช่องเดินรถซ้ายสุดผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องซ้ายสุดหรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทางเว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ให้เส้นทางขวาของทางเดินรถได้

- (1) ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้นเจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- (4) เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น
- (5) เมื่อผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้าย

มาตรา 35 รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกันผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้

ผู้ขับขี่รถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร รถจักรยานยนต์ในทางเดินรถซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทางแล้วแต่กรณี ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัมและรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา 36 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้าเปลี่ยนช่องเดินรถ ลดความเร็วของรถ จอดรถ หรือหยุดรถ ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 หรือสัญญาณอย่างอื่นตามข้อบังคับของเจ้าพนักงานจราจร ถ้าโดยสภาพของรถ สภาพของการบรรทุก หรือสภาพของทัศนวิสัยการให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามวรรคหนึ่งไม่อาจทำให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมาหรือตามมาข้างหลังมองเห็นได้ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ไฟสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่นตามวรรคหนึ่งก่อนที่จะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ จอดรถหรือหยุดรถเป็นระยะทางไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ไฟสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่นตามวรรคหนึ่งให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร

มาตรา 37 การให้สัญญาณด้วยมือและแขนให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อจะลดความเร็วของรถ ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกถนนระดับไหล่และโบกมือขึ้นลงหลายครั้ง
- (2) เมื่อจะหยุดรถ ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกถนนระดับไหล่ ยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น
- (3) เมื่อจะให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกถนนระดับไหล่และโบกมือไปทางข้างหน้าหลายครั้ง
- (4) เมื่อจะเลี้ยวขวาหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกถนนระดับไหล่
- (5) เมื่อจะเลี้ยวซ้ายหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกถนนระดับไหล่และงอข้อมือชูขึ้น โบกไปทางซ้ายหลายครั้ง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ในกรณีที่รถยนต์นั้นมีเครื่องขับอยู่ทางด้านซ้าย ให้ผู้ขับขี่ใช้ไฟสัญญาณแทนการใช้สัญญาณด้วยมือและแขน

มาตรา 38 การให้ไฟสัญญาณของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อจะหยุดรถผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณสีแดงที่ท้ายรถ
- (2)(1) เมื่อจะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีขาวหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่หน้ารถหรือข้างรถ และไฟสัญญาณกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถไปในทิศทางที่จะเลี้ยวเปลี่ยนช่องเดินรถหรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น
- (3) เมื่อจะให้รถคันอื่นแซงขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพันหรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถทางด้านซ้ายของรถ

มาตรา 39 เมื่อขับรถสวนกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ โดยให้ถือกึ่งกลางของทางเดินรถเป็นหลัก แต่ถ้าทางเดินรถใดได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถไว้ ให้ถือเส้นหรือแนวที่แบ่งนั้นเป็นหลักในทางเดินรถที่แคบ เมื่อขับรถสวนกัน ผู้ขับขี่แต่ละฝ่ายต้องลดความเร็วของรถเพื่อให้รถสวนกันได้อย่างปลอดภัยในทางเดินรถที่แคบซึ่งไม่อาจขับรถสวนกันได้โดยปลอดภัย เมื่อขับรถสวนกันผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันที่ใหญ่กว่าต้องหยุดรถให้ชิดขอบทางเดินรถด้านซ้ายเพื่อให้ผู้ขับขี่คันที่เล็กกว่าผ่านไปได้

ในทางเดินรถที่มีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถหรือหยุดรถเพื่อให้รถคันที่สวนมาผ่านไป

มาตรา 40 ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ

ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถถอยหลังไป
โดนรถคันอื่น

มาตรา 41 ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรให้เป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปตามทิศทาง
ทางที่ได้กำหนดไว้

มาตรา 42 ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรแบ่งทางเดินรถออกเป็นสองทางสำหรับรถเดินขึ้น
ทางหนึ่ง ล่องทางหนึ่ง โดยมีช่องว่างคั่นกลาง หรือทำเครื่องหมายจราจรกีดกันแสดงว่าทางเดินรถ
นั้นมีการแบ่งออกเป็นสองทางดังกล่าวให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ

มาตรา 43 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

- (1) ในขณะที่อ่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (2) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (3) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (4) โดยประมาทหรือนำพาความเสี่ยงอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (5) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้า
หรือด้านหลังด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย
- (6) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ กลับรถ
- (7) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากเงินสำหรับทารก คนป่วยหรือคน
พิการ
- (8) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

มาตรา 43 ทวิ (1) ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือ
เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาททั้งนี้
ตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน
พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่รถบางประเภทตามที่อธิบดี
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า ได้เสพยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต
และประสาทตามวรรคหนึ่งหรือไม่ และหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ขับขี่นั้นไม่ได้
เสพก็ให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ตามวรรคสองไม่ยอมให้ตรวจสอบ ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน
พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจกักตัวผู้ขับขี่นั้นไว้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบได้ภายใน
ระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณีเพื่อให้การตรวจสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็วและเมื่อผู้นั้นยอมรับการ
ตรวจสอบแล้วหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าไม่ได้เสพก็ให้ปล่อยตัวไปทันที

การตรวจสอบตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 43 ตรี(2) ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) หรือ (2) ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่นั้นหยุดรถและสั่งให้มีการทดสอบตามมาตรา 43(2) ด้วย

มาตรา 43 จัตวา(3) ในกรณีที่ผู้ตรวจการพบว่า ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) หรือ (2) หรือ มาตรา 43 ทวิ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการส่งตัวผู้ขับขี่นั้นพร้อมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแก่พนักงานสอบสวนผู้ที่มีอำนาจโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงนับแต่เวลาที่พบการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อดำเนินคดี

มาตรา 43 เบญจ(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 43 ทวิ และมาตรา 43 ตรี ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวของตนซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

หมวด 2 การขับแข่งและผ่านขึ้นหน้า

มาตรา 44(5) ผู้ขับขี่ซึ่งประสงค์จะขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในทางเดินรถ ซึ่งไม่ได้แบ่งช่องทางเดินรถไว้ ต้องให้สัญญาณโดยกระพริบไฟหน้าหลายครั้ง หรือให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวขวา หรือให้เสียงสัญญาณดังพอที่จะให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันหน้าให้สัญญาณตอบตามมาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) และเมื่อเห็นว่าไม่เป็นการกีดขวางรถอื่นที่กำลังแข่งแล้วจึงจะแซงขึ้นหน้าได้

การแซงต้องแซงด้านขวาโดยมีระยะห่างจากรถที่ถูกแซงพอสมควร เมื่อเห็นว่าได้ขับผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแซงไปในระยะที่ห่างเพียงพอแล้วจึงจะขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถได้

มาตรา 45 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นด้านซ้ายเว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

- (1) รถที่จะถูกแซงกำลังเลี้ยวขวาหรือให้สัญญาณว่าจะเลี้ยวขวา
- (2) ทางเดินรถนั้นได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป

การขับรถแข่งด้านซ้ายตาม (1) หรือ (2) จะกระทำได้เมื่อไม่มีรถอื่นตามมาในระยะกระชั้นชิดและมีความปลอดภัยพอ

มาตรา 46 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในกรณีต่อไปนี้

- (1) เมื่อรถกำลังขึ้นทางชัน สะพานหรืออยู่ในทางโค้งเว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้แซง
- (2) ภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางข้าม ทางร่วม ทางแยกวงเวียน เกาะที่สร้างไว้หรือทางเดินรถที่ตัดข้ามทางรถไฟ
- (3) เมื่อมีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร
- (4) เมื่อเข้าที่คับขันหรือเขตปลอดภัย

มาตรา 47 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งหรือผ่านขึ้นหน้ารถอื่นถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่กำหนดไว้หรือที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงเขตอันตราย เขตให้ใช้ความระมัดระวังบนทางเดินรถ

ในกรณีที่ทางเดินรถด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคแก่การจราจรและทางเดินรถด้านขวามีความกว้างเพียงพอผู้ขับขี่จะขับรถหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่เข้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ก็ได้ในเมื่อไม่กีดขวางการจราจรของรถที่สวนทางมา

มาตรา 48 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงหรือผ่านขึ้นหน้ารถคันอื่นถ้าเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางเว้นแต่ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางการจราจรในทางเดินรถข้างหน้าหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรแต่ทั้งนี้จะขับรถอยู่ในช่องเดินรถประจำทางได้เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

มาตรา 49 เมื่อได้รับสัญญาณขอแซงขึ้นหน้าจากรถคันที่อยู่ข้างหลังผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถอื่นที่ขับไปในทิศทางเดียวกัน ต้องยอมให้รถที่ใช้ความเร็วสูงกว่าผ่านขึ้นหน้าผู้ขับขี่ที่ถูกขอทางต้องให้สัญญาณตอบตามมาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) เมื่อเห็นว่าทางเดินรถข้างหน้าปลอดภัยและไม่มีรถอื่นสวนทางมาในระยะกระชั้นชิด และต้องลดความเร็วของรถและขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถเพื่อให้รถที่จะแซงผ่านขึ้นหน้าได้โดยปลอดภัย

หมวด 3 การออกรถ การเลี้ยวรถและการถอยรถ

มาตรา 50 การขับรถออกจากที่จอด ถ้ามีรถจอดหรือมีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 และจะขับรถไปได้เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา 51 การเลี้ยวรถให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้าจะเลี้ยวซ้าย

(ก) ในกรณีที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถด้านซ้าย

(ข) ในกรณีที่มีการแบ่งช่องเดินรถไว้ และมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวซ้ายได้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถสำหรับรถที่จะเลี้ยวซ้ายทั้งนี้ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านซ้ายสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(2) ถ้าจะเลี้ยวขวา

(ก) สำหรับทางเดินรถที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาของแนวกึ่งกลางของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ข) สำหรับทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาสุดของทางเดินรถหรือในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาได้ทั้งนี้ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านขวาสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(ง) สำหรับทางเดินรถที่มีเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรด้วยมือและแขนให้ผู้ขับขี่ขับรถเลี้ยวขวาผ่านไปได้โดยไม่ต้องอ้อมเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

(จ) เมื่อรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่สวนมาในทางเดินรถทางเดียวกันผ่านทางร่วมทางแยกไปก่อนเมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงให้เลี้ยวขวาไปได้

(3) ถ้าจะเลี้ยวอ้อมวงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถอ้อมไปทางซ้ายของวงเวียนหรือเกาะนั้น

ในกรณีตาม (1) และ (2) ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังและต้องหยุดให้ทางแก่ผู้ที่กำลังข้ามทางและรถที่กำลังผ่านทางร่วมทางแยกจากทางด้านอื่นก่อน เว้นแต่ในกรณีที่มีรถเลี้ยวซ้ายและเลี้ยวขวาพร้อมกันให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

มาตรา 52(1) ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถหรือเลี้ยวรถทางขวาในเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมา

ในระยะน้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตรเว้นแต่เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถ
มาตรา 53 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่

(1) เลี้ยวรถหรือกลับรถในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายห้ามเลี้ยวขวาห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามกลับรถ

(2) กลับรถที่เขตปลอดภัย ที่คับขัน บนสะพาน หรือในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากทางราบของเชิงสะพาน

(3) กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าว
หมวด 4 การหยุดรถและจอดรถ

มาตรา 54 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 ก่อนที่จะหยุดรถหรือจอดรถในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะหยุดรถหรือจอดรถได้เมื่อผู้ขับขี่เห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินยี่สิบห้าเซนติเมตรหรือจอดรถตามทิศทางหรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถห้ามมิให้จอดรถในลักษณะดังกล่าวในเวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องเดินรถประจำทาง

มาตรา 55 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถ

- (1) ในช่องเดินรถเว้นแต่หยุดชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถในกรณีที่ไม่มีช่องเดินรถประจำทาง
- (2) บนทางเท้า
- (3) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (4) ในทางร่วมทางแยก
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- (6) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- (7) ในเขตปลอดภัย
- (8) (1) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับขี่ ซึ่งจำเป็นต้องหยุดรถเพราะมีสิ่งกีดขวางอยู่ในทางเดินรถ หรือเครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องหรือในกรณีที่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

มาตรา 56 ในกรณีที่เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าจำเป็นต้องจอดรถอยู่ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรและต้องแสดงเครื่องหมาย หรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 57 เว้นแต่จะได้มีบทบัญญัติ กฎ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ

- (1) บนทางเท้า
- (2) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (3) ในทางร่วมทางแยกหรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- (4) ในทางข้ามหรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- (6) ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- (7) ในระยะสิบเมตรจากที่ติดตั้งสัญญาณจราจร
- (8) ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- (9) ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- (10) ตรงปากทางเข้าออกของอาคาร ทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ

- (11) ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือระยะสี่เมตรนับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- (12) ในที่คับขัน
- (13) ในระยะสี่ห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทางเลขเครื่องหมายไป 3 เมตร
- (14) ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- (15) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

มาตรา 58 การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจอยู่ควบคุมรถนั้นผู้ขับขี่ต้องหยุดเครื่องยนต์และห้ามล้อรถนั้นไว้การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชันผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง

มาตรา 59 (1) เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถดังกล่าวได้

การเคลื่อนย้ายรถหรือใช้เครื่องมือบังคับให้รถที่หยุดหรือจอดอยู่ไม่ให้เคลื่อนย้ายได้ตามวรรคสอง เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรานี้เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ต้องชำระค่าใช้จ่ายในการที่รถถูกเคลื่อนย้ายหรือถูกใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายตลอดจนค่าดูแลรักษาภาระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายไม่น้อยกว่าค่านละห้าร้อยบาทและค่าดูแลรักษาไม่น้อยกว่าวันละสองร้อยบาท เงินที่ได้จากเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งชำระตามวรรคสี่ เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสี่ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหนักรถนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหนักรถนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ยังไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำรถนั้นออกขายทอดตลาดได้เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้วเหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป

มาตรา 60 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาลผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถที่ซึ่งผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นจะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

มาตรา 61 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภทลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 62 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านถ้าปรากฏว่า

- (1) มีเครื่องหมายหรือสัญญาณระวางรถไฟแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (2) มีสิ่งปิดกั้นหรือมีเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (3) มีเสียงสัญญาณของรถไฟหรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้อาจเกิดอันตรายในเมื่อจะขับรถผ่านไปผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อรถไฟผ่านไปแล้วและมีเครื่องหมายหรือสัญญาณให้รถผ่านไปผู้ขับขี่จึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา 63 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องหมายระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตรเมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา 64 ในขณะที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกันหรือสวนกันกับรถโรงเรียนใช้ความระมัดระวังและลดความเร็วของรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ขับรถผ่านไปได้

ลักษณะ 5 ข้อกำหนดเกี่ยวกับความเร็วรถ

มาตรา 67 ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทาง

เครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขั้นสูงหรือขั้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 68 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถอื่นแซงหรือผ่านข้างหน้าจอดรถ หยุดรถ หรือกลับรถ ต้องลดความเร็วของรถ

มาตรา 69 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถบนเนินเขา บนสะพาน ที่เชิงสะพาน ที่แคบ ทางโค้ง ทางลาด ที่คับขัน หรือที่มีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตรต้องลดความเร็วของรถในลักษณะที่จะให้เกิดความปลอดภัย

มาตรา 70 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเข้าใกล้ทางร่วมทางแยก ทางข้าม เส้นให้รถหยุด หรือวงเวียน ต้องลดความเร็วของรถ

ลักษณะ 6 การขับรถผ่านทางร่วม ทางแยก หรือวงเวียน

มาตรา 71 ภายใต้บังคับมาตรา 21 และมาตรา 26 เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงทางร่วมทางแยก ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้ามีรถอื่นอยู่ในทางร่วมทางแยกผู้ขับขี่ต้องให้รถในทางร่วมทางแยกนั้นผ่านไปก่อน
 (2) ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกันและไม่มีรถอยู่ในทางร่วมทางแยกผู้ขับขี่ต้องให้รถที่อยู่ทางด้านซ้ายของตนผ่านไปก่อนเว้นแต่ในทางร่วมทางแยกใดมีทางเดินรถทางเอกตัดผ่านทางเดินรถทางโทให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเอกมีสิทธิขับผ่านไปก่อน

(3)(1) ถ้าสัญญาณจราจรไฟสีเขียวปรากฏข้างหน้าแต่ในทางร่วมทางแยกมีรถอื่นหยุดขวางอยู่จนไม่สามารถผ่านพื้นทางร่วมทางแยกไปได้ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถที่หลังเส้นให้รถหยุดจนกว่าจะสามารถเคลื่อนรถผ่านพื้นทางร่วมทางแยกไปได้

มาตรา 72(2) ทางเดินรถทางเอกได้แก่ทางเดินรถดังต่อไปนี้

- (1) ทางเดินรถที่ได้ติดตั้งเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นทางเดินรถทางเอก
- (2) ทางเดินรถที่มีป้ายหยุดหรือป้ายที่มีคำว่า ให้ทาง ติดตั้งไว้ หรือทางเดินรถที่มีคำว่าหยุดหรือเส้นหยุดซึ่งเป็นเส้นขาวทึบหรือเส้นให้ทางซึ่งเป็นเส้นขาวประบนผิวทางให้ทางเดินรถที่ขวางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเอก
- (3) ในกรณีที่ไม่มีเครื่องหมายจราจรตาม (1) หรือไม่มีป้ายหรือเส้นหรือข้อความบนผิวทางตาม
- (4) ให้ทางเดินรถที่มีช่องเดินรถมากกว่าเป็นทางเดินรถทางเอก
- (5) ถนนที่ตัดหรือบรรจบกับตรอกหรือซอย ให้ทางเดินรถที่เป็นถนนเป็นทางเดินรถทางเอกทางเดินรถอื่นที่มีใช้ทางเดินรถทางเอกตามวรรคหนึ่งให้เป็นทางเดินรถทางโท

มาตรา 73 ในกรณีที่วงเวียนใดได้ติดตั้งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณ-จราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้น

ถ้าไม่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามวรรคหนึ่ง เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงวงเวียนต้องให้สิทธิแก่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอยู่ในวงเวียนทางด้านขวาของตนขับผ่านไปก่อน

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจรจะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา 74 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถออกจากทางส่วนบุคคลหรือทางเดินรถในบริเวณอาคารเมื่อจะขับรถผ่านหรือเลี้ยวสู่ทางเดินรถที่ตัดผ่านต้องหยุดรถเพื่อให้รถที่กำลังผ่านทางหรือรถที่กำลังแล่นอยู่ในทางเดินรถผ่านไปก่อนเมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงขับรถต่อไปได้

ลักษณะ 9 อุบัติเหตุ

มาตรา 78 ผู้ใดขับรถหรือขี่หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นความผิดของผู้ขับขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดรถหรือสัตว์ และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที กับต้องแจ้งชื่อตัวชื่อสกุลและที่อยู่ของตนและหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไปหรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุ ให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนีหรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขับขี่ จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดและให้ตกเป็นของรัฐ

ลักษณะ 10 รถจักรยาน

มาตรา 79 ทางใดที่ได้จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับในทางนั้น

มาตรา 80 รถจักรยานที่ใช้ในทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องจัดให้มี

- (1) กระจกที่ให้เสียงสัญญาณ ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
- (2) เครื่องห้ามล้อที่ใช้การได้ดีเมื่อใช้สามารถทำให้รถจักรยานหยุดได้ทันที
- (3) โคมไฟติดหน้ารถจักรยานแสงขาวไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงไฟส่องตรงไปข้างหน้า

หน้าเห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าสิบห้าเมตร และอยู่ในระดับต่ำกว่าสายตา

ของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมา

(4) โคมไฟติดท้ายรถจักรยานแสงแดงไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงสว่างตรงไปข้างหลังหรือติดวัตถุสะท้อนแสงสีแดงแทนซึ่งเมื่อถูกไฟส่องให้มีแสงสะท้อน

มาตรา 81 ในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่รถจักรยานอยู่ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานต้องจุดโคมไฟแสงขาวหน้ารถเพื่อให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าซึ่งขับรถหรือเดินสวนมาสามารถมองเห็นรถ

มาตรา 82 ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถต้องขับขี่รถจักรยานให้ชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น

มาตรา 83 ในทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยาน

- (1) ขับโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (2) ขับโดยไม่จับคันบังคับรถ
- (3) ขับขนานกันเกินสองคันเว้นแต่ขับในทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน
- (4) ขับโดยนั่งบนที่อื่นอันมิใช่อาานที่จัดไว้เป็นที่นั่งตามปกติ
- (5) ขับโดยบรรทุกบุคคลอื่นเว้นแต่รถจักรยานสามล้อสำหรับบรรทุกคนทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด
- (6) บรรทุก หรือถือสิ่งของ หีบห่อ หรือของใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจับคันบังคับรถหรืออันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (7) เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่

มาตรา 84 เว้นแต่บทบัญญัติในลักษณะนี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้ผู้ขับขี่รถจักรยานปฏิบัติตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 59 มาตรา 60 มาตรา 61 มาตรา 62 มาตรา 63 มาตรา 64 มาตรา 69 มาตรา 70 มาตรา 71 มาตรา 72 มาตรา 73 มาตรา 74 มาตรา 76 (2) มาตรา 78 มาตรา 125 มาตรา 127 และมาตรา 133 ด้วยโดยอนุโลม

ลักษณะ 13 คนเดินเท้า

มาตรา 103 ทางใดที่มีทางเท้าหรือไหล่ทางอยู่ข้างทางเดินรถให้คนเดินเท้าเดินบนทางเท้าหรือไหล่ทางถ้าทางนั้นไม่มีทางเท้าอยู่ข้างทางเดินรถให้เดินริมทางด้านขวาของตน

มาตรา 104 ภายในระยะไม่เกิน 100 เมตรนับจากทางข้าม ห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางนอกทางข้าม

มาตรา 105 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้าให้ปฏิบัติตามไฟสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้าดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดง ไม่ว่าจะมียูบหรือข้อความเป็นการห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้คนเดินเท้าหยุดอยู่บนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัยเว้นแต่ทางใดที่ไม่มีทางเท้าให้หยุดรอบนไหล่ทางหรือขอบทาง

(2) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียว ไม่ว่าจะมียูบหรือข้อความเป็นการอนุญาตให้คนเดิน

เท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตามให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้

(3) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวกระพริบทางด้านใดของทางให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดบนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา 106 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามหรือทางร่วมทางแยกที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทางให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดงให้รถหยุดทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถตามที่รถหยุดนั้นและต้องข้ามทางเดินรถภายในทางข้าม

(2) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวให้รถผ่านทางด้านใดของทางห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้านนั้น

(3) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพันหรือไฟสีเขียวกระพริบทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดบนทางเท้าบนเกาะแบ่งทางเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ในทางข้ามให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา 107 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางที่มีพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรให้ปรากฏไม่ว่าจะเป็นสัญญาณด้วยมือและแขน หรือเสียงสัญญาณนกหวีด ให้ปฏิบัติตามมาตรา 106 โดยอนุโลม

มาตรา 108 ห้ามมิให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นขบวนแห่ หรือเดินเป็นขบวนใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจรเว้นแต่

(1) เป็นแถวทหารหรือตำรวจที่มีผู้ควบคุมตามระเบียบแบบแผน

(2) แถวหรือขบวนแห่หรือขบวนใด ๆ ที่เจ้าพนักงานจราจรได้อนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

มาตรา 109 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางเท้าหรือทางใด ๆ ซึ่งจัดไว้สำหรับคนเดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่น โดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา 110 ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แจกจ่าย หรือเรียไรในทางเดินรถหรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือเป็นการกีดขวางการจราจร

ลักษณะ 16 เขตปลอดภัย

มาตรา 119 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถเข้าไปในเขตปลอดภัย เว้นแต่ในกรณีจำเป็นและได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ลักษณะ 17 เบ็ดเตล็ด

มาตรา 120 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถถอยหลังในลักษณะที่ไม่ปลอดภัยหรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา 121 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งครอบบนอานที่จัดไว้สำหรับให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้บรรทุกคนโดยสารได้ คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และนั่งบนอานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสารหรือนั่งในที่นั่งพ่วงข้าง

มาตรา 122(1) ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะที่ขับขี่ และโดยสารรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ เฉพาะท้องที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ความในวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ลักษณะและวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรา นี้ มิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือลัทธิศาสนาอื่นใดที่ใช้ผ้าโพกศีรษะตามประเพณีนิยมนั้นหรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 123(2) ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถยนต์ยอมให้ผู้อื่นนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์เกินสองคน

ผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่ขับขี่รถยนต์ และต้องจัดให้คนโดยสารรถยนต์ ซึ่งนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์รัดร่างกายไว้กับที่นั่งด้วยเข็มขัดนิรภัยขณะโดยสารรถยนต์และคนโดยสารรถยนต์ดังกล่าวต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่โดยสารรถยนต์ด้วย

ประเภทหรือชนิดของรถยนต์ ลักษณะและวิธีการใช้เข็มขัดนิรภัยตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 124 (3) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้ขับขี่มองไม่เห็นทางด้านหน้าหรือด้านข้างของรถได้โดยสะดวกในขณะที่ขับรถหรือในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการควบคุมบังคับรถ

ห้ามมิให้ผู้ใดเกาะ ห้อย โหนหรือยื่นส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายออกไปนอกตัวถังรถยนต์โดยไม่สมควรหรือนั่งหรือยืนในหรือบนรถยนต์ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายในขณะที่รถยนต์เคลื่อนที่อยู่ในทางเดินรถ

ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นหรือลงรถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกคนโดยสาร รถโรงเรียน หรือรถแท็กซี่ในขณะที่รถดังกล่าวหยุดเพื่อรอสัญญาณไฟจราจรหรือหยุดเพราะติดการจราจร

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หรือผู้เก็บค่าโดยสาร รถโดยสารประจำทาง รถบรรทุก คนโดยสาร รถโรงเรียนหรือรถแท็กซี่ยินยอมให้ผู้ใดกระทำการใดๆตามวรรคสองหรือวรรคสาม

มาตรา 125 การขับรถผ่านทางแคบระหว่างภูเขาหรือระหว่างเนิน หรือการขับรถในทางเดินรถบนภูเขาหรือบนเนิน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ชิดขอบทางด้านซ้าย และเมื่อถึงทางโค้งผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณเพื่อเตือนรถอื่นที่อาจสวนมา

มาตรา 126 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ใช้เกียร์ว่างหรือเหยียบคลัทช์ในขณะที่ขับรถลงตามทางลาดหรือไหล่เขา

มาตรา 127 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

(1) ตามหลังรถฉุกเฉินซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ในระบะต่ำกว่าห้าสิบเมตร

(2) ผ่านเข้าไปหรือจอดในบริเวณเขตปฏิบัติการดับเพลิง

(3) ทับสายสูบลมดับเพลิงที่ไม่มีเครื่องป้องกันสายสูบลมในขณะที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงปฏิบัติการ

ตามหน้าที่เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้น

มาตรา 128 ห้ามมิให้ผู้ใดวาง เท หรือทิ้งเศษแก้ว ตะปู ลวด น้ำมันหล่อลื่น กระจกหรือสิ่งอื่นใดหรือกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางอันอาจทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคลหรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา 129 ผู้ใดรู้ว่ามิสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามมาตรา 128 อันอยู่ในความดูแลของตน ตก หก หรือไหลอยู่บนทางผู้้นั้นต้องจัดการเก็บกวาดของดังกล่าวออกจากทางทันที

มาตรา 130 ห้ามมิให้ผู้ใดเผา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ภายในระยะห้าร้อยเมตรจากทางเดินรถเป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น

มาตรา 131 ผู้ใดเคลื่อนย้ายรถที่ชำรุดหรือหักพัง ออกจากทาง ผู้้นั้นต้องจัดการเก็บสิ่งของที่ตกหล่นอันเนื่องมาจากความชำรุดหรือหักพังของรถออกจากทางทันที

มาตรา 132 ในขณะที่ใช้รถโรงเรียนรับส่งนักเรียน เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่รถโรงเรียนต้องจัดให้มีข้อความรถโรงเรียนขนาดสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตรติดอยู่ด้านหน้าและด้านหลังรถ

ถ้ารถโรงเรียนมีไฟสัญญาณสีแดงเปิดเปิดเป็นระยะติดไว้ด้านหน้าและด้านหลังของรถเพื่อให้รถที่สวนมาหรือตามหลังเห็นได้โดยชัดเจน เมื่อนำรถนั้นไปใช้ในทางโดยไม่ได้ใช้รับส่งนักเรียนให้คงไฟสัญญาณสีแดงและต้องปิดคลุมข้อความว่ารถโรงเรียน

มาตรา 133 รถที่เข้าขบวนแห่ต่าง ๆ หรือรถที่นำมาใช้เฉพาะเพื่อการโฆษณาสินค้าหรือมหรสพที่แห่หรือโฆษณาไปตามทาง จะต้องรับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร เว้นแต่ขบวนแห่หรือการโฆษณานั้นเป็นของทางราชการ

รถที่ใช้โฆษณาสินค้าหรือมหรสพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าขบวนแห่ที่รับอนุญาตแล้ว และในการอนุญาตนั้นได้ระบุรถที่วันนี้ไว้ด้วยแล้วรถนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต

มาตรา 134 (1) ห้ามมิให้ผู้ใดแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร

ห้ามมิให้ผู้ใดจัด สนับสนุน หรือส่งเสริมให้มีการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากเจ้าพนักงาน-จราจร

ลักษณะ 19 บทกำหนดโทษ

มาตรา 147 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 81 มาตรา 82 มาตรา 103 มาตรา 104 มาตรา 105 มาตรา 106 มาตรา 115 มาตรา 116 มาตรา 117 มาตรา 131 หรือมาตรา 132 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา 148 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา 8 วรรคหนึ่ง มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง มาตรา 20 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 44 มาตรา 51 มาตรา 54 มาตรา 55 วรรคหนึ่ง มาตรา 57 มาตรา 58 มาตรา 60 มาตรา 62 มาตรา 63 มาตรา 68 มาตรา 69 มาตรา 70 มาตรา 71 มาตรา 73 วรรคสอง มาตรา 74 มาตรา 76 มาตรา 83 มาตรา 84 มาตรา 87 มาตรา 88 มาตรา 96 วรรคหนึ่ง มาตรา 97 มาตรา 101 มาตรา 107 มาตรา 108 มาตรา 109 มาตรา 110 มาตรา 111 มาตรา 112 มาตรา 114 วรรคหนึ่ง มาตรา 118 มาตรา 119 มาตรา 120 มาตรา 121 มาตรา 122 มาตรา 123 มาตรา 124 มาตรา 126 มาตรา 129 หรือมาตรา 133 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 149 ผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 98 วรรคสองหรือวรรคสามต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท
มาตรา 150 ผู้ใด

- (1) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 8 วรรคสอง หรือมาตรา 14 วรรคสอง
- (2) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 13 วรรคสอง
- (3) ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 18
- (4) ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรซึ่งสั่งตามมาตรา 113 หรือ
- (5) ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 140 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 151 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 39 มาตรา 52 มาตรา 61 หรือ มาตรา 66 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทถึงห้าร้อยบาท

มาตรา 152(2) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 7 มาตรา 10 ทวิ มาตรา 13 วรรคหนึ่ง มาตรา 15 วรรคหนึ่ง มาตรา 16 มาตรา 21 วรรคหนึ่ง มาตรา 22 มาตรา 23 (1) มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 29 มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 56 มาตรา 64 มาตรา 67 วรรคหนึ่ง มาตรา 73 วรรคหนึ่งหรือ วรรคสาม มาตรา 77 วรรคหนึ่ง มาตรา 85 มาตรา 86 มาตรา 89 วรรคหนึ่ง มาตรา 90 มาตรา 91 มาตรา 92 มาตรา 93 มาตรา 94 วรรคหนึ่ง มาตรา 95 มาตรา 99 มาตรา 127 มาตรา 128 หรือมาตรา

130 หรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 15 วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 77 วรรคสองหรือมาตรา 96 วรรคสองต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 153 ผู้ประกอบการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยใช้รถแท็กซี่ผู้ใดไม่จอดรถ ณ สถานที่ที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา 102 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 154(2)ผู้ใด

(1) ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 138 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 142 วรรคหนึ่ง

(2) ฝ่าฝืนคำสั่งข้อบังคับหรือระเบียบของเจ้าพนักงานจราจรตามมาตรา 139

(3) ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา

142 วรรคสองหรือ(4) ฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการ

ตามมาตรา 143 ทวิ ถ้าไม่เป็นความผิดที่กำหนดโทษไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 155 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 141 โดยไม่มีเหตุอันสมควรต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 156 (3) ผู้ใดนำรถที่เจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการได้สั่งให้เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซ่อมหรือแก้ไขตามมาตรา 143 หรือมาตรา 143 ทวิ ไปใช้ในทางโดยยังมีได้รับใบตรวจรับรองตามมาตรา 144 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และปรับรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 157(4) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 35 มาตรา 43 (3) (4) (6) หรือ (7) มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 53 มาตรา 65 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 125 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท

มาตรา 157ทวิ(5) ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรพนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการที่ให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา 43 ทวิ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่ให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา 43 ตริ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอีกหนึ่งในสาม และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 43 ทวิ วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส

ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ และถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

มาตรา 158 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 17 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 หรือมาตรา 100 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 17 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 159 (1) ผู้ขับขี่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 59 วรรคหนึ่ง หรือขัดขวางเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มิให้เคลื่อนย้ายรถ หรือมิให้ใช้เครื่องมือบังคับรถมิให้เคลื่อนย้ายตามมาตรา 59 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดทำให้เสียหายทำลายทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเครื่องมือบังคับรถมิให้เคลื่อนย้ายหรือเคลื่อนย้ายรถที่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ใช้เครื่องมือบังคับมิให้เคลื่อนย้ายตามมาตรา 59 วรรคสอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานสอบสวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 160(2) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 78 เป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือตาย ผู้ไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43 (1) (2) (5) หรือ (8) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 160 ทวิ(3) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 134 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

มาตรา 161(4) ในกรณีที่ผู้ขับขี่ผู้ใดได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ผู้บังคับการตำรวจจราจร ผู้บังคับการตำรวจทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีอำนาจสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้นมีกำหนดครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ผู้สั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่งอาจบันทึกการยึดและคะแนนไว้ด้านหลังใบอนุญาตขับขี่ที่ถูกยึดและดำเนินการอบรมทดสอบผู้ขับขี่ที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่สองครั้งภายในหนึ่งปี

รวมทั้งสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ที่เสียคะแนนมากของผู้ขับขี่นั้น มีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

การดำเนินการบันทึกคะแนนอบรม ทดสอบผู้ขับขี่ที่กระทำผิด และการพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ขับขี่ที่ถูกสั่งยึดใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคหนึ่งหรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามวรรคสองมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ถูกลงคำสั่งหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่

ให้อธิบดีวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสี่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้าไม่ได้วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้ยึดใบอนุญาตขับขี่ หรือไม่พักใช้ใบอนุญาตขับขี่ตามคำอุทธรณ์ของผู้ขับขี่คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา 162 ในคดีที่ผู้ขับขี่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ นอกจากจะได้รับโทษตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าหากให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถต่อไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นศาลมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่นั้นได้

มาตรา 163 คดีที่มีผู้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับทางหลวงหรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ ถ้าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่สัญญาจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำหรือติดตั้งไว้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการเรียกราคาหรือค่าเสียหายสำหรับสัญญาจราจรหรือเครื่องหมายจราจรดังกล่าวด้วย

2.1.4 เครื่องหมายจราจรและสัญญาจราจร

ได้แก่ เครื่องหมายจราจร และสัญญาจราจร

เครื่องหมายจราจร จะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

เครื่องหมายจราจรชนิดแผ่นป้ายทำด้วยแผ่นโลหะ ไม้ หรือวัสดุอื่นที่ใช้แทนกันได้

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทบังคับ และประเภทเตือน

- ป้ายบังคับ ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายนั้น ๆ ด้วย

หยุด

หมายความว่า รถทุกชนิดต้องหยุดให้รถ และคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่า

ปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วย
ความระมัดระวัง

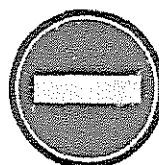
ให้ทาง

หมายความว่า รถทุกชนิดต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไป
ก่อนเมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้วจึงให้เคลื่อนรถ
ต่อไปด้วยความระมัดระวัง

หยุดตรวจ

หมายความว่า ให้ผู้ขับรถหยุดรถที่เครื่องหมายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและเคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อ
ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจเท่านั้น

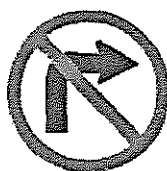
ห้ามเข้า

หมายความว่า ห้ามมิให้รถทุกชนิดเข้าไปในทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

ห้ามเลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางซ้าย

ห้ามเลี้ยวขวา

หมายความว่า ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางขวา

ห้ามแซง

หมายความว่า ห้ามมิให้ขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

ห้ามรถจักรยาน

หมายความว่า ห้ามรถจักรยานผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อและรถจักรยานยนต์

หมายความว่า ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อและรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้ง

เครื่องหมาย

ห้ามใช้เสียง

หมายความว่า ห้ามมิให้ใช้เสียงสัญญาณ หรือทำให้เกิดเสียงที่ก่อการรบกวนประการใด ๆ
ในเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย

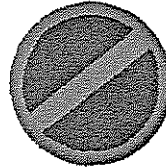
ห้ามจอดรถ

หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

ห้ามหยุดรถ

หมายความว่า ห้ามหยุดรถทุกชนิดในทางเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย

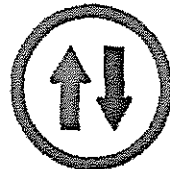
ห้ามจอดรถในวันดี

หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันดีในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

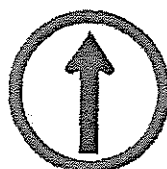
ห้ามจอดรถในวันคู่

หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดในวันคู่ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

ให้รถสวนทางมาก่อน

หมายความว่า ให้ผู้ขับรถทุกชนิดหยุดรถตรงเครื่องหมาย เพื่อให้รถที่กำลังแล่นสวนทางมาก่อน ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรอติดต่อกันมาตามลำดับ เมื่อรถที่สวนทางมาได้ผ่านไปหมดแล้วจึงให้รถที่หยุดรอตามเครื่องหมายนี้เคลื่อนไปได้

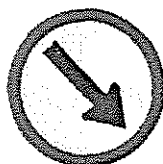
ให้รถตรงไป

หมายความว่า ให้ผู้ขับรถตรงไปห้ามมิให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา

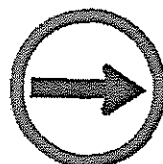
ให้ชิดซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเครื่องหมาย

ให้ชิดขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านขวาของเครื่องหมาย

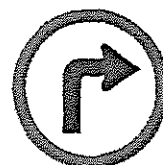
ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลี้ยวขวาหรือตรงไป

ให้เลี้ยวขวา

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลี้ยวซ้ายหรือตรงไป

ให้เลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว ห้ามมิให้เลี้ยวขวาหรือตรงไป

ให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางซ้ายหรือไปทางขวาของเครื่องหมาย ห้ามตรงไป

วงเวียน

หมายความว่า ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียน และ รถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่เล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนผ่านไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในเขตทางรอบบริเวณวงเวียน

- ป้ายเตือนทั่วไป ได้แก่ ป้ายเตือนให้ผู้ขับรถระวังอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และทำให้ผู้ขับรถปฏิบัติตามความหมายแห่งเครื่องหมายนั้น ๆ

ทางโค้งซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางซ้ายให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งไปทางขวาให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

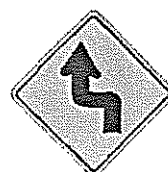
ทางโค้งกลับเริ่มซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้ง ไปทางซ้ายแล้วกลับ ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งกลับเริ่มขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้ง ไปทางขวาแล้วกลับ ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้ายแล้วกลับ ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางโค้งกลับรัศมีแคบเริ่มขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวาแล้วกลับ ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถ
ชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มไปทางซ้ายให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดิน
รถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มไปทางขวาให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และเดิน
รถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

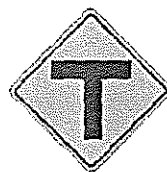
วงเวียนข้างหน้า

หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางแยกมีวงเวียน ให้ขับรถให้ช้าลงและขับรถเข้าสู่วงเวียนด้วย
ความระมัดระวัง

ป้ายทางแยก

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

ป้ายทางแยก

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

ป้ายทางแยก

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

ป้ายทางแยก

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

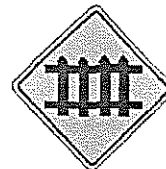
ป้ายทางแยก

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

ป้ายหยุดข้างหน้า

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีป้ายหยุดติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับรถเตรียมพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันทีเมื่อขับรถถึงป้ายหยุด

ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกีดขวางกั้นทาง

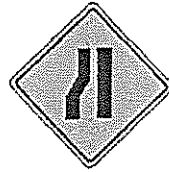
ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและไม่มีเครื่องกั้นทาง

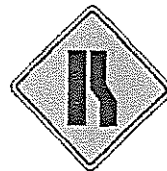
ทางแคบลงทั้งสองด้าน

หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

ทางแคบด้านซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

ทางแคบด้านขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

ทางชันลาดชัน

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นที่สูง

เตือนรถกระโดด

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีการเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน อาจทำให้เกิดอันตรายในการขับรถได้

ทางลัด

หมายความว่า ทางข้างหน้าลัดอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มากและระมัดระวังการ

ลัดไถล

ผิวทางร่วน

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อขับรถผ่านด้วยความเร็วสูง ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง

ช่องลดต่ำ

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีช่องลดต่ำ รถที่มีความสูงรวมทั้งสิ่งของที่บรรทุกเกินตัวเลขเป็นเมตรบนป้ายผ่านไปไม่ได้

สะพานเปิดได้

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสะพานที่สามารถเปิดให้เรือลอดได้

โรงเรียนระวางเด็ก

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างหน้า ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน

ระวางสัตว์

หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทาง ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ

เครื่องหมายลูกศรคู่

หมายความว่า มีเกาะหรือสิ่งกีดขวางอยู่กลางทางจราจร รถสามารถผ่านไปได้อย่างช้าและทางขวาของป้าย

ผิวทางขรุขระ

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีผิวทางขรุขระมาก มีหลุมมีบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน ให้ขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ

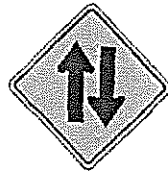
ทางคู่ข้างหน้า

หมายความว่า ทางข้างหน้าจะเป็นทางคู่ มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทางไปทางหนึ่งมาทางหนึ่ง

สิ้นสุดทางคู่

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางร่วมที่ไม่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ขับรถให้ช้าลง และชิดด้านซ้ายของทางและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

ทางเดินรถสองทาง

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถสองทาง ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายกับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนทางมา

สะพานแคบ

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบรถเดินหลีกกันไม่ได้ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนมาจากอีกฟากหนึ่งของสะพาน ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดตั้งอยู่ก็ให้ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้นด้วย

ป้ายทางร่วม

หมายความว่า ทางข้างหน้าจะมีรถเข้าร่วมไปในทิศทางเดียวกันจากทางซ้ายตามลักษณะเครื่องหมายในป้าย

เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ

เป็นเส้นแบ่งแยกการจราจรของรถออกเป็นสองทิศทาง เส้นนี้ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่กึ่งกลางของถนนเสมอไป การขับรถให้ขับไปทางด้านซ้ายของเส้นนี้ หากต้องการจะเลี้ยวขวา หรือแซงรถคันอื่นให้

ขับรถข้ามเส้นดังกล่าวได้ (ลักษณะเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ยาว 200 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 200 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งทิศทางจราจรเตือน

เป็นเส้นแบ่งแยกการจราจรของรถออกเป็นสองทิศทาง แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง การขับรถให้ขับไปทางด้านซ้ายของเส้นนี้ หากต้องการจะเลี้ยวขวา หรือแซงรถคันอื่นให้ขับรถข้ามเส้นดังกล่าวได้ (ลักษณะเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร ยาว 300 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 100 เซนติเมตร)

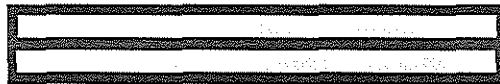
เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง

เป็นเส้นแบ่งแยกการจราจรของรถออกเป็นสองทิศทาง ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นดังกล่าวโดยเด็ดขาด (ลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง 15 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งทิศทางจราจรคู่

เป็นเส้นแบ่งแยกการจราจรของรถออกเป็นสองทิศทาง รถที่อยู่ในทิศทางของเส้นทึบ ห้ามขับผ่านหรือคร่อมเส้นทึบโดยเด็ดขาด รถที่อยู่ในทิศทางของเส้นปะสามารถขับรถข้ามเส้นทึบได้ (ลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาวขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 200 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 200 เซนติเมตร เส้นทั้งสองห่างกัน 15 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงคู่

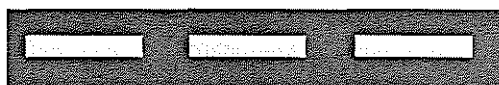
เป็นเส้นแบ่งแยกการจราจรของรถออกเป็นสองทิศทาง ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้น โดยเด็ดขาด (ลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ขนานกัน มีระยะห่างระหว่างเส้น 15 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งช่องเดินรถปกติ

เป็นเส้นแบ่งช่องเดินรถโดยทั่ว ๆ ไปให้ขับรถภายในช่องเดินรถ ห้ามขับรถคร่อมเส้นดังกล่าว เว้นแต่ต้องการเปลี่ยนช่องเดินรถ (ลักษณะเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 100

เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 300 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งช่องเดินรถเตือน

เป็นเส้นแสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง ห้ามขับรถคร่อมเส้นดังกล่าว เว้นแต่ต้องการเปลี่ยนช่องเดินรถ (ลักษณะเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 300

เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 100 เซนติเมตร)

เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง

เป็นเส้นที่บัสสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นแบ่งช่องเดินรถ ห้ามแซงโดยเด็ดขาด

เส้นขอบทาง

เป็นเส้นแสดงแนวขอบทางเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง 10 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร เว้นช่องห่าง 60 เซนติเมตร ให้ขับรถในช่องจราจรด้านขวาของเส้นนั้น

สัญญาณจราจร มี 3 ประเภท ได้แก่ สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

สัญญาณไฟจราจรควบคุมคนเดินเท้า

- ไฟสัญญาณเป็นสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดบนทางเท้า ไหล่ทางหรือขอบทาง
- ไฟสัญญาณเป็นสีเขียว ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้
- ไฟสัญญาณเป็นสีเขียวกระพริบ คนเดินเท้าที่ยังไม่ข้ามทางหยุดรอ แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้รีบข้ามต่อโดยเร็ว

สัญญาณไฟจราจรควบคุมรถจักรยานและรถจักรยานยนต์

- ไฟเขียว ให้ผู้ที่ขับขี่รถต่อไปได้
- ไฟเหลือง ให้ผู้ที่ขับขี่รถเตรียมหยุด
- ไฟแดง ให้ผู้ที่ขับขี่รถหยุด
- ไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่าไป ให้ผู้ที่ขับขี่รถต่อไปได้ตามทิศทาง
- ไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือตรงไปหรือไฟจราจรสีแดงแสดงพร้อมกับไฟสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือตรงไป ให้ผู้ที่ขับขี่รถเลี้ยวหรือตรงไปได้ตามทิศทางและต้องจับด้วยความระมัดระวังและต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าหรือรถทางขวามือก่อน
- ไฟกระพริบสีแดง ติดอยู่ทางด้านใดให้ผู้ขับขี่รถทางด้านนั้นหยุดเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงขับต่อไป
- ไฟกระพริบสีเหลือง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ใดให้ผู้ขับขี่รถลดความเร็วลง และขับรถต่อไปด้วยความระมัดระวัง

สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

- (1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่รถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถแต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไป
- (2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไป
- (3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นและเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ
- (4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นโบกไปด้านหลังให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไป
- (5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

หมายเหตุ การหยุดรถ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุดให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณ นกหวีด ในกรณี

- ยาว 1 ครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที
- สั้น 2 ครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไป

2.3 องค์ประกอบของการเกิดอุบัติเหตุในการใช้รถใช้ถนน ได้แก่

- คน ลักษณะของคนที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ คนที่ประมาทในการใช้รถใช้ถนน คนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร คนที่มีสภาพร่างกายและสภาพจิตใจไม่ปกติ เช่น มีความผิดพลาดในการได้เห็นหรือได้ยินของผู้ขับขี่และผู้เดินเท้า เป็นต้น
- รถ ลักษณะของรถที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ รถที่มีส่วนประกอบที่จำเป็นไม่ครบ เช่น ไม่มีไฟหน้า ไม่มีเบรก หรือจะเป็นรถที่มีส่วนประกอบชำรุดแล้วไม่ได้รับการซ่อมแซม เช่น ไฟหน้า ไฟเลี้ยวเสีย เป็นต้น
- ถนน ลักษณะของถนนที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ถนนชำรุด เป็นหลุม เป็นบ่อ ทางโค้ง ทางแยก เป็นต้น
- สภาพแวดล้อม เช่น สภาพอากาศมีหมอกมีควันลงจัด ฝนตกถนนลื่น เป็นต้น

ผลของการเกิดอุบัติเหตุ

1. ตาย
2. บาดเจ็บ
3. ผู้ประสบเหตุและญาติเสียขวัญ
4. สูญเสียทรัพย์สิน
5. เสียเวลา

วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

- ป้องกันที่ตัวคน ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมาย มีความระมัดระวังไม่ประมาทในการใช้รถใช้ถนน เช่น ระวังในการขับรถ ระวังในการข้ามทาง เป็นต้น
- ป้องกันที่ตัวรถ ได้แก่ การตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนการใช้งาน ควรมีการซ่อมแซมเมื่อส่วนประกอบชำรุด เป็นต้น
- ป้องกันที่สภาพถนนและสภาพแวดล้อม ควรจัดทำป้ายเตือนเมื่อทางข้างหน้ามีสภาพที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ทางโค้งข้างหน้า ข้างหน้ากำลังมีการก่อสร้าง เป็นต้น

2.1.5 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย

1. กรณีที่เดินบนถนนที่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่อยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วย (ไม่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า)
2. กรณีที่เดินบนถนนที่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่อยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วย (มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า)
3. กรณีที่เดินบนถนนที่ไม่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ
4. การเดินข้างถนนควรเดินบนทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะได้แก่ ทางเท้า หรือฟุตบาท เป็นต้น กรณีที่เป็นถนนที่ไม่มีทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ ควรเดินชิดฝั่งขวามือของตนตามริมถนนสวนทางกับรถที่แล่นอยู่ในฝั่งเดียวกัน
5. ทางข้ามที่ปลอดภัย ได้แก่ สะพานลอย ทางม้าลาย เป็นต้น
6. กรณีที่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย ควรข้ามทางบนสะพานลอย
7. กรณีที่ไม่มีสะพานลอย ควรข้ามตรงทางม้าลาย ที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า และต้องข้ามเมื่อไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้าเป็นสีเขียว
8. เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดรอบนทางเท้า ไหล่ทาง หรือขอบทาง
9. เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียวกระพริบ คนเดินเท้าที่ยังไม่ข้ามทางหยุดรอก่อน แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้รีบข้ามต่อโดยเร็ว
10. กรณีที่ไม่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย ให้ข้ามถนนหรือทางเดินรถ โดยการมองซ้ายมองขวา(มองด้านขวาก่อน) เมื่อแน่ใจว่าไม่มีรถแล้วให้ข้ามถนนโดยระมัดระวัง
11. ขณะที่กำลังข้ามทาง ควรข้ามด้วยความระมัดระวัง โดยเดินข้ามอย่างรวดเร็ว ไม่ควรรีบวิ่งจนเกินไป

การข้ามถนนในเวลากลางคืนอย่างปลอดภัย

กรณีที่ต้องข้ามถนนในเวลากลางคืนสิ่งที่ควรปฏิบัติคือการแต่งกาย ต้องเลือกเครื่องแต่งกายที่มีสีอ่อนๆหรือสีสะท้อนแสง เช่น สีขาว สีเหลือง สีเขียวอ่อนสะท้อนแสง เป็นต้น เพื่อให้ผู้ขับขี่รถสามารถมองเห็นได้ สีของเครื่องแต่งกายที่ต้องหลีกเลี่ยง ได้แก่ สีโทนมืด เช่น สีดำ สีน้ำตาล สีม่วงเข้ม เป็นต้น

การกระทำที่ไม่ปลอดภัยในการเดินเท้า

1. ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร
2. หยอกล้อกับเพื่อนๆขณะเดินทางกลับบ้าน
3. เดินใจลอยเหม่อ ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง
4. อ่านหนังสือ หรือคุยโทรศัพท์ ขณะเดินอยู่ข้างถนน

5. แกล้งเพื่อนที่ขี่จักรยาน ชี้อมอเตอร์ไซค์ หรือเพื่อนที่เดินมาด้วยกัน

2.1.6 การตรวจสภาพรถก่อนนำไปใช้งาน

การตรวจสภาพรถจักรยานก่อนนำไปใช้งาน

1. สิ่งที่ต้องตรวจสอบ มีดังนี้
2. เบรก = ตั้งขาตั้ง ทดลองปั่นโดยใช้มือ และทดลองเบรก
3. สายเบรก = สายเบรกต้องไม่ตึงเกินไป ถ้าตึงเกินไปต้องปรับให้ช่วงแก้ไข
4. ลมยาง = ตรวจสอบภายนอกว่าอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี เติมลมยางเหมาะสมไม่อ่อนหรือแข็งเกินไป ถ้าชำรุดหรือเก่าเกินไปต้องเปลี่ยนใหม่
5. สัญญาณเสียง แตรหรือกระดิ่ง = ต้องใช้งานได้ดี
6. โซ่ = ไม่ตึงหรือหย่อนเกินไป ถ้าสังเกตดูว่าแห้งควรหยอดด้วยน้ำมันเครื่อง
7. คอ อานรถ = ควรตรวจสอบดูสกรู หรือน็อต ต้องไม่หลวมหรือคลาย ถ้าพบว่าหลวมหรือคลายต้องขันให้แน่น

การตรวจสภาพก่อนการขับขี่รถจักรยานยนต์

รถไม่สามารถที่จะบอกการสึกหรอของรถได้ ท่านจึงต้องให้การดูแลรักษา ตรวจสภาพรถให้คงสภาพคืออยู่เสมอ หากปล่อยไว้จนรถชำรุดก็จะหายไป เพราะเมื่อมีการชำรุดก็แสดงว่ามีสิ่งสึกหรออย่างหนักและค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมก็จะสูงด้วย

วิธีการตรวจสอบรถจักรยานยนต์ประจำวัน

ทุกวันก่อนขี่รถจักรยานยนต์ ควรตรวจสอบดังต่อไปนี้

1. น้ำมัน

- เปิดดูถังน้ำมัน มีน้ำมันเพียงพอไหม ในการเดินทางแต่ละเที่ยว

2. น้ำมันเครื่อง

- ต้องดูระดับน้ำมันเครื่องอยู่ในระดับที่กำหนดไว้หรือไม่ และน้ำมันเครื่องยังสะอาดไหม ควรเปลี่ยนน้ำมันเครื่องได้หรือยัง

3. ยาง

- ตรวจสอบยางทั้งสองล้อว่า ยางอ่อนไปหรือแข็งเกินไปหรือไม่ มีตะปูหรือเข็มติดอยู่ที่ ยางบ้างหรือเปล่า ยางอยู่ในสภาพดีหรือไม่ โดยดูดอกยางว่ายังใช้ได้หรือไม่หากยางแตกหรือรั่วก็เปลี่ยนยางสำรองแทนและต้องตรวจสอบซี่ล้อด้วยว่าอยู่ในสภาพดี การเติมลมยางให้ดูจากกลุ่มมือหรือแผ่นสติ๊กเกอร์ของรุ่นนั้น ๆ

4. โซ่
  - ตรวจสอบความตึงของโซ่ให้หย่อนประมาณ 10 – 20 มม. (ในขณะที่ตั้งรถอยู่บนขาตั้งกลาง) ควรหยอดน้ำมันเครื่องที่โซ่ด้วย ตรวจสอบและปรับให้เหมาะสมทุกครั้งก่อนออกเดินทาง
5. เครื่องยนต์
  - ตรวจสอบเครื่องยนต์ว่ามีรอยรั่วที่ส่วนใดบ้างหรือเปล่าและมีน้ำมันหล่อลื่นเพียงพอ
6. เบรก
  - จะต้องตั้งระดับเบรกให้เหมาะสม การตั้งระบบเบรกไว้สูงเกินไปก็เหมือนการเหยียบเบรกไว้ตลอดเวลานั่นเอง
7. คลัทช์
  - คลัทช์ทำงานปกติดีหรือเปล่า โดยลองบีบคลัทช์ดู และตรวจสอบสายคลัทช์ว่าหลุดหรือขาดบ้างหรือไม่
8. ไฟ
  - ไฟจะต้องใช้งานได้ทุกดวงตรวจสอบและตั้งให้ไฟสัญญาณหยุด ติดทันทีที่เหยียบเบรก หากไส้หลอดไฟเสื่อมจะต้องเปลี่ยนไฟใหม่
9. แบตเตอรี่ , กระจกมองหลัง, น็อตต่าง ๆ
  - แบตเตอรี่มีน้ำกลั่นอยู่พอหรือไม่ , กระจกมองหลังอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน น็อตเช่น โชคหน้า, โชคหลัง, ตะเกียบหลัง, ว่าหลุดหรือหลวมบ้างหรือไม่
10. ดิดเครื่อง
  - ฟังเสียงเครื่องดูว่ามีเสียงผิดปกติหรือไม่
11. ที่วางเท้า
  - ตรวจสอบว่าที่วางเท้ายื่นออกมาแล้วหรือยัง และยางหุ้มขาดหรือไม่ ถ้าขาดควรเปลี่ยนใหม่หากที่วางเท้าไม่ยื่นออกมาตามตำแหน่งที่ถูกต้องจะทำให้
  - ชีรลด้วยท่าทางที่ถูกต้องไม่ได้
  - ไม่สะดวกต่อการใช้เบรกและการเปลี่ยนเกียร์

2.1.7 การขับขี่รถจักรยานและรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

การเตรียมตัวก่อนการขับขี่รถจักรยานและรถจักรยานยนต์

ในสภาพที่มีการจราจรติดขัดอย่างหนัก การขับขี่รถจักรยานและรถจักรยานยนต์ต้องการความว่องไว และการตัดสินใจที่เด็ดขาด ดังนั้นก่อนขับขี่รถควรมีการเตรียมตัวเพื่อให้กล้ามเนื้อตื่นตัวและ ควรทำจิตใจให้ปลอดโปร่ง แต่งกายสุภาพ ไม่รุ่มร่ามเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

เครื่องป้องกันขณะขับขี่รถจักรยานยนต์

- หมวกนิรภัย เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ช่วยลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุบริเวณศีรษะ หมวกนิรภัยจะช่วยลดอัตราการบาดเจ็บของสมองได้ถึง 3 เท่า
- แว่นตา ควรสวมเพื่อป้องกันฝุ่นหรือแมลงเข้าตา ระหว่างการขับขี่รถจักรยานยนต์ซึ่งจะทำให้มองเห็นทางไม่ชัด เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- เสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า ควรแต่งให้รัดกุมเพราะช่วยป้องกันเวลาเกิดอุบัติเหตุ ไม่ให้ผิวหนังถลอกหรือเป็นแผลได้ สีของเสื้อที่เด่นชัด จะช่วยให้คนขับรถข้างเคียงเห็นได้ชัดขึ้น

การเลือกจักรยานให้เหมาะสมกับผู้ขับขี่

1. น้ำหนักของรถจักรยานต้องมีความเหมาะสมกับการขับขี่
2. ขนาดของรถจักรยานต้องเหมาะสมกับร่างกายและความสูงของตนเองเพื่อให้ได้ส่งกำลังของกล้ามเนื้อลงไปที่ปั่น
3. เบรกบังโคลนคุมล้อและแฮนด์ ควรมีน้ำหนักเบาและมีความแข็งแรง
4. ความโค้งงอของตะเข็บพอสวมควรไม่ควร โค้งเกินไปเพราะว่าเมื่อขึ้นที่สูงจะมีแรงกดดันมาก
5. แฮนด์แน่น มั่นคง จับได้อย่างสบาย
6. ร่างกายส่วนบนของผู้ขับขี่ต้องโน้มไปข้างหน้าเล็กน้อย

การใช้ทางเดินรถ

1. จักรยานในทางสำหรับรถจักรยาน ถ้า ไม่มีให้ขี่รถชิดขอบทางด้านซ้ายของถนน โดยไม่ล้ำกึ่งกลางถนน ในกรณีที่มีทางเดินรถประจำทางให้ขับชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น
2. กรณีที่สามารถขี่รถจักรยานด้านขวามือหรือล้ำเส้นกึ่งกลางถนนได้
  - 2.1 ถนนด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางหรือปิดการจราจร
  - 2.2 พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้เดินรถทางเดียว
  - 2.3 ถนนกว้างไม่ถึง 6 เมตร

การขับรถ

1. เมื่อจะเลี้ยวรถ ให้คันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า จอด ต้องให้สัญญาณมือ ในระยะทางไม่น้อยกว่า 30 เมตร ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ให้ผู้อื่นมองเห็นไม่น้อยกว่า 60 เมตร
2. ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นรถ คน หรือสิ่งกีดขวางบนถนนในระยะทางไม่น้อยกว่า 150 เมตร จะต้องเปิดไฟ
3. ต้องมีไฟติดหน้ารถแสงสีขาวไม่น้อยกว่า 1 ดวงและสามารถให้แสงสว่างได้ไม่น้อยกว่า 50 เมตร
4. ต้องมีไฟติดท้ายรถแสงสีแดงไม่น้อยกว่า 1 ดวง หรือติดวัตถุสะท้อนแสงแทน
5. ต้องจัดให้มีกระดิ่งมีเสียงดังไม่น้อยกว่า 30 เมตร
6. ต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรที่ปรากฏในทางหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดง
7. เมื่อขับรถสวนกันให้ขับชิดซ้ายชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ โดยให้ถือกึ่งกลางของทางเดินรถเป็นหลัก
8. ขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ
9. เมื่อขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถถอยหลังไปโดนรถคันอื่น
10. ไม่ขับขี้นใน
  - 10.1 ขณะเมาสุรา
  - 10.2 มีสิ่งกีดขวางการจราจร
  - 10.3 โดยประมาทหรือนำพาความเสี่ยงอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
  - 10.4 ไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลังด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน
11. คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ กลับรถ
12. บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ขับแซงและการผ่านขึ้นหน้า

การแซงต้องให้สัญญาณมือและแขน

1. ต้องแซงด้านขวามือ โดยมีระยะห่างพอสมควร
2. ห้ามแซงในกรณี
  - 2.1 กำลังขึ้นทางชัน

- 2.2 ในระยะ 30 เมตร ก่อนถึงทางข้าม ทางร่วมทางแยก วงเวียน ถนนที่ตัดข้ามทางรถไฟ
- 2.3 มีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควัน ที่ทำให้ไม่สามารถมองเห็นทางในระยะ 60 เมตร
- 2.4 เมื่อเข้าที่คับขันหรือเขตปลอดภัย
- 2.5 ไม่ขับล้ำเข้าไปเส้นกึ่งกลางถนน
- 2.6 ในช่องทางเดินรถประจำทาง

การออกรถ การเลี้ยวรถ และการกลับรถ

1. ก่อนกลับรถต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน
2. การเลี้ยวซ้าย
  - 2.1 ถ้าไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ให้ขับชิดถนนด้านซ้าย
  - 2.2 มีการแบ่งช่องเดินรถไว้และมีเครื่องหมายให้เลี้ยวซ้าย ให้ขับรถในช่องทางเดินสำหรับเลี้ยวซ้ายไม่น้อยกว่า 30 เมตรและสามารถเลี้ยวเข้าไปในทางเดินรถประจำทางได้
3. การเลี้ยวขวา
  - 3.1 ขับชิดด้านขวาของแนวกึ่งกลางของถนนก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร
  - 3.2 สำหรับทางที่แบ่งทางเดินรถตั้งแต่ สองช่องขึ้นไปให้ขับชิดขวาสุดของทางเดินรถในช่องที่มีเครื่องหมายให้เลี้ยวขวาก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร
  - 3.3 ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางเดินรถด้านขวาสุดให้ขับชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร แล้วเลี้ยวผ่านทางเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น
  - 3.4 กรณีมีพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณมือสามารถขับผ่านหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เลยโดยไม่ต้องอ้อมด้านหลัง
  - 3.5 เมื่ออยู่ในทางร่วมทางแยกต้องให้รถที่ผ่านมาทางเดียวกันผ่านไปก่อนเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงเลี้ยวผ่านไปได้
  - 3.6 เมื่อเลี้ยวอ้อมวงเวียนให้หรือเกาะที่สร้างไว้ให้ขับอ้อมไปที่วงเวียนหรือเกาะก่อน

การหยุดรถและการจอดรถ

1. ต้องให้สัญญาณและแขนก่อนไม่น้อยกว่า 30 เมตรและต้องจอดรถทางด้านซ้ายของถนนและด้านขวาของรถขนานกับขอบทางหรือไหล่ทางไม่เกิน 25 ซม. แต่ถ้ามีช่องเดินรถประจำทางห้ามจอด
2. ห้ามมิให้หยุดรถในกรณี

3. บนทางเท้า

- 3.1 สะพานหรืออุโมงค์
- 3.2 ทางร่วมทางแยก
- 3.3 ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- 3.4 ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- 3.5 ในเขตปลอดภัย
- 3.6 ในลักษณะกีดขวางการจราจร

4. ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจอดรถ

- 4.1 บนทางเท้า
- 4.2 บนสะพานหรือในอุโมงค์
- 4.3 ในทางร่วมทางแยกหรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- 4.4 ในทางข้ามหรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- 4.5 ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- 4.6 ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- 4.7 ในระยะสิบเมตรจากที่ตั้งสัญญาณจราจร
- 4.8 ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- 4.9 ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- 4.10 ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ
- 4.11 ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- 4.12 ในที่คับขัน
- 4.13 ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทางและเลยเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- 4.14 ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- 4.15 ในลักษณะกีดขวางการจราจร

การขับรถผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน

1. ถ้ามีรถในทางร่วมทางแยกต้องรอให้รถผ่านไปก่อน
2. ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกันและไม่มียุติยานในทางร่วมทางแยกต้องให้รถอยู่ทางซ้ายไปก่อน เว้นแต่เป็นทางออกตัดผ่านทางโทให้ทางเอกไปก่อน

การให้สัญญาณมือและแขน

1. เมื่อจะลดความเร็วของรถ ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ และโบกมือขึ้นลงหลายครั้ง
2. เมื่อจะหยุดรถ ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่ ยกแขนขวาที่อเนต่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น
3. เมื่อจะให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่และโบกมือไปทางข้างหน้าหลายครั้ง
4. เมื่อจะเลี้ยวขวาหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่
5. เมื่อจะเลี้ยวซ้ายหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย ให้ผู้ขับขี่ขึ้นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอระดับไหล่และงอข้อมือชูขึ้น โบกไปทางซ้ายหลาย

การขับรถอย่างปลอดภัยโดยใช้หลัก " 5 ร "

1. รอบรู้เรื่อง " รถ "
2. รอบรู้เรื่อง " ทาง "
3. รอบรู้เรื่อง " วิธีการขับรถ "
4. รอบรู้เรื่อง " กฎจราจร "
5. รอบรู้เรื่อง " มารยาท "

รอบรู้เรื่องรถ

นักขับรถที่ดีจะต้องรอบรู้เรื่องรถที่ขับขี่เป็นอย่างดี หมั่นตรวจตราแก้ไขข้อบกพร่องอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก่อนออกเดินทางไกล ควรจะได้ตรวจอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยที่สำคัญๆ

1. เครื่องยนต์
2. หัวมัลล์
3. ยาง
4. นอตบังคับล้อ
5. พวงมาลัย
6. ที่ปีค้ำน้ำฝน
7. กระจกส่องหลัง
8. ไฟ

รอบรู้เรื่องทาง

ทางแต่ละสายย่อมแตกต่างกัน โดยสภาพภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม ถ้าเป็นเส้นทางไม่เคยไปควรศึกษาจาก แผนที่ คู่มือการท่องเที่ยว ถามผู้รู้หรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง ตำรวจท้องที่ ฯลฯ ที่สำคัญที่สุด ท่านจะต้องสังเกตและปฏิบัติตามป้ายและเครื่องหมายจราจร

รอบรู้เรื่องวิธีขับรถ

การขับรถเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ขับรถเป็นอย่างเดียวไม่พอ ต้องรู้วิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยฉับพลัน และสามารถหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น โดยมีได้คาดคิดเนื่องมาจากความชำนาญ เช่น เบรกแตกจะทำอย่างไร

รอบรู้เรื่องกฎจราจร

กฎจราจรมีไว้เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนประพฤติปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกรวดเร็ว

รอบรู้มารยาทในการขับรถ

มารยาทในการขับรถมีความสำคัญไม่น้อยในการใช้รถใช้ถนน นักขับขี่ที่ดีควรแสดงความเป็นสุภาพบุรุษ อະลุ่มอล่วย เห็นใจ แนะนำ และให้อภัยต่อความผิดพลาดของผู้อื่น และหลีกเลี่ยงการแสดงมารยาทที่ไม่สมควร

ข้อแนะนำสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์

1. ไม่ควรขับขี่รถจักรยานยนต์ด้วยอัตราเร็วสูง
2. ไม่ควรบรรทุกน้ำหนักสิ่งของหรือคนโดยสารมากเกินไปจนทำให้รถทรงตัวไม่ดี
3. หลีกเลี่ยงการขับขี่ในระยะกระชั้นชิดกับยานพาหนะอื่นๆ
4. หลีกเลี่ยงการขับขี่ระหว่างช่องทางเดินรถ
5. อย่าเร่งเครื่องยนต์ให้เกิดเสียงดังเกินควร ควรติดตั้งเครื่องลดเสียงที่ท่อไอเสีย
6. ขับขี่ด้วยความระมัดระวังบริเวณทางแยกหรือออกจากซอย 70 % ของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมักจะเกิดตรงทางแยก
7. ดูกระจกส่องหลังและให้สัญญาณไฟทุกครั้ง ถ้าต้องการเปลี่ยนช่องทางเดินรถ
8. ขับรถช้าลงในถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อ เวลาฝนตกหรือมีหมอกลงจัด
9. ชะลอความเร็วลง ถ้ามีคนหรือสุนัขวิ่งในถนนหรือวิ่งตัดหน้า
10. งดดื่มสุราก่อนการขับขี่
11. รถต้องมีเลขทะเบียนท้ายรถ และต่ออายุป้ายวงกลมเสียภาษีรถจักรยานยนต์ทุกปี
12. อย่าลืมหักใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ไปด้วยทุกครั้งที่ขับรถ

13. ตรวจสอบสภาพรถให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะขับขี่อยู่เสมอ

หลักความปลอดภัย 10 ประการ

1. สวมหมวกกันน็อคทุกครั้ง เวลาขี่รถจักรยานยนต์
2. หมั่นตรวจระบบเบรก ยาง และระบบส่องสว่างให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
3. มองดูค้ำหลังและให้สัญญาณไฟทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนช่องทาง
4. สัญญาณไฟจราจรที่สำคัญและควรจดจำ
5. อย่าขับขี่รถจักรยานยนต์สวนทางหรือข้ามช่องทางวิ่ง
6. โปรดระมัดระวังและลดความเร็วทุกครั้งเมื่อพบกับสภาพถนนที่ขรุขระและถนนที่เปียกชื้น
7. อย่าขับขี่รถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด
8. ห้ามเสพหรือดื่มของมึนเมาขณะขับขี่รถจักรยานยนต์
9. การขับขี่รถจักรยานยนต์ผ่านบริเวณสี่แยกที่มีการจราจรติดขัดในด้านตรงกันข้ามควรหยุดรถหรือชะลอความเร็วของรถและตรวจดูว่าปลอดภัยจากยานพาหนะอื่น แล้วจึงเคลื่อนรถเข้าสู่บริเวณสี่แยกด้วยความระมัดระวัง

การขับขี่รถจักรยานยนต์บนถนนที่ไม่มีไฟส่องสว่างในเวลากลางคืนจะสามารถมองเห็นเพียงบริเวณที่ไฟส่องถึงดังนั้นจึงควรขับโดยใช้ความเร็วต่ำกว่าเวลากลางวัน เพื่อให้สามารถคาดการณ์และแก้ไขสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นโดยพลัน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอี่ยมพร รักจรรยาบรรณ (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่จักรยานยนต์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดชลบุรี” เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่จักรยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทักษะกับการปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาโรงเรียนในเขตเทศบาล จังหวัดชลบุรี โดยให้ความรู้ในเรื่องกฎจราจรและการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่จักรยานยนต์ของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่เคยประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน ทักษะเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ นักเรียนที่เคยประสบอุบัติเหตุ และนักเรียนที่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุ มีทักษะเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน

การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนอยู่ในระดับดี นักเรียนที่เคยประสบอุบัติเหตุและนักเรียนที่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน

สมชาย คำจินดา (2536) ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์” เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ในเรื่องการการใช้ชวดยาน และสัญญาณเครื่องหมายจราจร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของนักเรียนในการใช้ชวดยานมีผู้ตอบถูกมากที่สุดเรื่อง การขับรถ การแซง และการหยุดรถ โดยมีความรู้อยู่ในระดับดี ยกเว้นเรื่องการเลี้ยวรถมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ เครื่องหมายจราจรผู้ตอบถูกมากที่สุด โดยมีความรู้อยู่ในระดับดี การใช้ชวดยานของนักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดีในเรื่องการขับรถ การแซง และการหยุดรถ นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลางในเรื่องการจอดรถ ส่วนนักเรียนหญิงมีความรู้ระดับต่ำในเรื่องการเลี้ยวรถ สัญญาณและเครื่องหมายจราจร นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี

สุพรรณ จิตรโท (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การส่งเสริมนักศึกษาโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ปฏิบัติตามกฎจราจร” เพื่อศึกษาสภาพข้อเท็จจริง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ การปฏิบัติ ตลอดจนหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้นักศึกษาของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์ การปฏิบัติตามกฎจราจร โดยการให้การแนะนำ อบรม ฝึก ประชาสัมพันธ์ และให้อาจารย์สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎจราจรในชั่วโมงการเรียนการสอน พบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจร วิธีการปฏิบัติในการใช้รถของนักเรียนเพิ่มขึ้นแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ทักษะต่อการปฏิบัติตามกฎจราจร มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังใส่กิจกรรมแทรกแซงในภาพรวม ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันในทุกประเด็น เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับคำแนะนำด้านความรู้ วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง

วิภาดา จุฑาพลกุล (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนโดยกลุ่มเพื่อนอาสาสมัคร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเพชรบูรณ์” เพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยใช้การฝึกอบรม กลุ่มเพื่อนอาสาสมัครให้มีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่ม

ทดลองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ การรับรู้ความรุนแรงของอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามคำแนะนำความคาดหวังในความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำและการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้การเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ และ ความคาดหวังในความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานสุขศึกษา โดยการใช้การฝึกอบรมกลุ่มเพื่ออาสาสมัครเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความ เชื่อด้านสุขภาพและทฤษฎีความสามารถของตนเองมากำหนดกิจกรรม มีผลทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ความรุนแรงของอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติตามคำแนะนำ และมีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ดีขึ้น จึงน่าจะนำการจัดกิจกรรมสุขศึกษา ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนโรงเรียนอื่นต่อไป

นิรามัย สุภนราพรรัตน์ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง “การประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัดตราด” เพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ และเพื่อให้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งใช้วิธีการฝึกอบรมและการฝึกทักษะ การขับขี่อย่างปลอดภัย โดยการ ใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องกฎจราจร การรับรู้โอกาสเสี่ยง ของการเกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ การรับรู้ความรุนแรงจากรถจักรยานยนต์ การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างปลอดภัยและมีพฤติกรรมรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ และมีพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และดีกว่า กลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรที่ทำการศึกษา โดยการวิเคราะห์การจำแนกพหุ (MCA) พบว่าตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายความผันแปร ของพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง ได้ประมาณร้อยละ 17 และตัวแปรการรับรู้อุปสรรคในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยได้ดีที่สุดรองลงมาได้แก่ตัวแปร ความรู้ การรับรู้

ความรุนแรง และการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย จากผลการวิจัยพบว่า การจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ และกระบวนการกลุ่ม มีผลทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้เรื่องกฎจราจรการรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ การรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติพฤติกรรม การขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยและมีพฤติกรรม การขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยจึงควรนำการจัดกิจกรรมสุขศึกษาดังกล่าวไปใช้กับนักเรียนศูนย์กลางศึกษานอกโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

3.1 รูปแบบการศึกษา การศึกษาเชิงพรรณนา แบบการศึกษาภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study)

3.2 ประชากร นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ในการกำหนดขนาดตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดจากกลุ่มนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 156 คน จากทั้งหมดจำนวน 188 คน ดังนี้ กลุ่มการเดินเท้า จำนวน 51 คนจากทั้งหมด 51 คน กลุ่มรถจักรยาน จำนวน 90 คน จากทั้งหมด 122 คน และกลุ่มรถจักรยานยนต์จำนวน 15 คน จากทั้งหมด 15 คน

3.4 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เครื่องมือ แบบทดสอบความรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมและป้ายสัญญาณจราจร

3.4.2 อุปกรณ์ กระดาษ ปากกา ดินสอ

3.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล การสอบถาม การใช้แบบทดสอบความรู้ การสังเกตพฤติกรรม

3.5 วิธีการศึกษา

1. ประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนในการดำเนินงาน
  - 1.1 กำหนดชื่อเรื่องที่จะศึกษาวิจัย
  - 1.2 กำหนดสถานที่ทำการศึกษาวิจัย
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เช่น จำนวนนักเรียน ลักษณะการเดินทางมาโรงเรียน และการสังเกตพฤติกรรม
3. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบทดสอบความรู้และกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะให้ความรู้
4. จัดทำแบบทดสอบความรู้ (จำนวน 20 ข้อ)
5. ทดสอบระดับความรู้กลุ่มตัวอย่าง
6. จัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยกับกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทำการศึกษาให้ความรู้ โดยการสอนในห้องเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี) เวลา 15.00 - 16.00 น. ของแต่ละสัปดาห์ โดยดำเนินการให้ความรู้ ตั้งแต่วันที่ 2 ถึง วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเดินเท้า จำนวน 51 คน (แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 25 คนและ 26คน) กลุ่มรถจักรยาน จำนวน 90 คน (แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 30 คน) และกลุ่มรถจักรยานยนต์ จำนวน 15 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางสอนให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

วัน/เดือน/ปี	กุมภาพันธ์ 2547								
	3	5	10	12	17	19	24	26	27
เดินเท้ากลุ่ม 1	เรื่อง 1	-	เรื่อง 2	-	เรื่อง 3	-	เรื่อง 4	-	-
เดินเท้ากลุ่ม 2	-	เรื่อง 1		เรื่อง 2		เรื่อง 3	-	เรื่อง 4	-
รถจักรยานกลุ่ม 1	เรื่อง 1	-	เรื่อง 2	-	เรื่อง 3	-	เรื่อง 4	-	-
รถจักรยานกลุ่ม 2	-	เรื่อง 1	-	เรื่อง 2	-	เรื่อง 3	-	เรื่อง 4	-
รถจักรยานกลุ่ม 3	เรื่อง 1	-	เรื่อง 2	-	เรื่อง 3	-	เรื่อง 4	-	-
รถจักรยานยนต์	เรื่อง 1	เรื่อง 1	เรื่อง 2	เรื่อง 2	เรื่อง 3	เรื่อง 3	เรื่อง 4	เรื่อง 4	อบรม

หมายเหตุ : 1. เวลาสอนให้ความรู้ ทุกวันอังคาร วันพฤหัสบดีและวันศุกร์ เวลา 15.00 - 16.00 น.

โดยแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละไม่เกิน 30 คน

2. หัวข้อที่บรรยาย ดังรายละเอียดภาคผนวก ก

กลุ่มเดินเท้า

- กิจกรรมการสอนในห้องเรียน
- กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย
- กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้

กลุ่มรถจักรยาน

- กิจกรรมการสอนในห้องเรียน
- กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย
- กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้

กลุ่มรถจักรยานยนต์

- กิจกรรมการสอนในห้องเรียน
- กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย
- กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้
- การอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

7. ทดสอบความรู้ (โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนให้ความรู้)
8. สังเกตพฤติกรรม
9. แปรผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา
10. ดำเนินการสรุปผลและเขียนรายงานการศึกษา

3.6 แผนการวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window version 10

3.6.1 การเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

1. การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น

พิจารณาจาก

- 1.1 ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล
- 1.2 ความสอดคล้องของคำถามที่เกี่ยวข้อง
- 1.3 คุณลักษณะตัวอย่างตรงตามที่กำหนด

2. การให้รหัสข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการให้รหัสข้อมูลแบบให้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขโดยการให้ข้อมูลแบบจัดกลุ่มข้อมูลตามลักษณะการเดินทางมาโรงเรียน

2.1. การบันทึกรหัสของข้อมูล

เก็บข้อมูลเข้าเครื่อง Computer และจัดทำคู่มือลงรหัส

2.2. การตรวจแก้ไขข้อมูลขั้นสุดท้าย

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เครื่อง Computer พิมพ์ออกมาเปรียบเทียบกับรหัสที่ลงในแบบฟอร์ม

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์รายละเอียดของข้อมูลแต่ละตัวเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และสมมติฐาน โดยใช้ค่าร้อยละ ความถี่ ฐานนิยม มัชยฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า pair t-test ในการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียน

3.7 แผนดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน												
	มกราคม				กุมภาพันธ์				มีนาคม				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. ประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนในการดำเนินงาน													
- กำหนดชื่อเรื่องที่จะศึกษา	■												
- กำหนดสถานที่ทำการศึกษา	■												
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นและสังเกตพฤติกรรม	■	■	■										
3. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น		■	■										
4. จัดทำแบบทดสอบความรู้			■										
5. ทดสอบก่อนให้ความรู้				■									
6. จัดทำกิจกรรม													
- กิจกรรมการสอนในห้องเรียน					■	■	■	■					
- กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย					■	■	■	■					
- กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้					■	■	■	■					
- การอบรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย								■					
7. ทดสอบหลังให้ความรู้									■				
8. สังเกตพฤติกรรม									■				
9. แปรผลข้อมูลที่ได้จากการ										■			
10. ดำเนินการเขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงาน											■	■	

3.8 ระยะเวลาที่ดำเนินการศึกษา

เดือนมกราคม - เดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 รวมเวลา 3 เดือน

3.9 สถานที่ดำเนินงานศึกษา

โรงเรียนอ่างห้วยยาง ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3.10 งบประมาณ

1.	โครงการให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย	840	บาท
2.	โครงการ บอร์ดรณรงค์ การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	730	บาท
3.	โครงการ การจัดทำป้ายบอกทิศทางของอาคารเรียน และป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและจักรยานยนต์	1,860	บาท
4.	โครงการ การฝึกอบรมการขับขี่อย่างปลอดภัย	1,000	บาท
5.	ค่าแบบทดสอบระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	600	บาท
6.	อื่นๆ	500	บาท
	รวม	4,530	บาท

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษา กิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนอ่างห้วยยาง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ส่วนที่ 3 แสดงรูปภาพกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน และผลการปฏิบัติงานโครงการ

ตอนที่ 1 แสดงรูปภาพกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตอนที่ 2 แสดงรูปภาพการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบ

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากร	เดิินเท้า		รถจักรยาน		รถจักรยานยนต์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา						
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2	3.92	19	21.11	0	0.00
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	9	17.65	24	26.67	2	13.33
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	6	11.76	16	17.78	0	0.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	12	23.53	18	20.00	5	33.33
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	11	21.57	10	11.11	0	0.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	11	21.57	2	2.22	8	53.33
2. เพศ						
ชาย	25	49.01	40	44.44	11	73.33
หญิง	26	50.98	50	55.56	4	26.67

จากตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปได้ดังนี้

- กลุ่มเดิินเท้าที่ทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งหมด 51 คน เพศชาย จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 49.01 และเพศหญิง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50.98 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92 ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

- กลุ่มรถจักรยานที่ทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งหมด 90 คน เพศชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 และเพศหญิง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 24

คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.22 ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

- กลุ่มรถจักรยานยนต์ที่ทำการศึกษานี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งหมด 15 คน เพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีจำนวนประชากรตัวอย่าง ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนน
อย่างปลอดภัยของนักเรียน

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อ
ความปลอดภัยของนักเรียน (กลุ่มเดินเท้า)

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเดิน
อย่างปลอดภัยก่อนและหลังจัดกิจกรรมให้ความรู้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ				
ถูกต้อง	42	82.35	49	96.08
ไม่ถูกต้อง	9	17.65	2	3.92
2. ความรู้ความเข้าใจในการข้ามถนน กรณีไม่มีสะพานลอย				
ถูกต้อง	48	94.12	49	96.08
ไม่ถูกต้อง	3	5.88	2	3.92
3. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกข้ามถนน กรณีที่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย				
ถูกต้อง	40	78.43	49	96.08
ไม่ถูกต้อง	11	21.57	2	3.92
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเดินบนถนนที่มีรถเล่นและไม่มีทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ				

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถูกต้อง	39	76.47	47	92.16
ไม่ถูกต้อง	12	23.53	4	7.84
5. ความรู้ความเข้าใจในการเดินทางกลับบ้านพร้อมกันกับกลุ่มเพื่อนที่ขับซึ่รถจักรยาน				
ถูกต้อง	32	62.45	41	80.39
ไม่ถูกต้อง	19	37.55	10	19.61
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาณไฟจราจร				
ถูกต้อง	50	98.04	48	94.12
ไม่ถูกต้อง	1	1.96	3	5.88
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่รับผิดชอบงานด้านจราจรโดยตรง				
ถูกต้อง	50	98.04	51	100.00
ไม่ถูกต้อง	1	1.96	0	0.00
8. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรควบคุมคนเดินเท้า กรณีต้องการข้ามถนน				
ถูกต้อง	19	37.25	38	74.51
ไม่ถูกต้อง	32	62.45	13	25.49
9. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรควบคุมคนเดินเท้า กรณีหยุดรอ				
ถูกต้อง	24	47.06	40	78.43
ไม่ถูกต้อง	27	52.94	11	21.57
10. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติขณะข้ามทางและปรากฏไฟสัญญาณจราจร สีเหลืองหรือสีเขียวกระพริบ				
ถูกต้อง	26	50.98	28	54.9
ไม่ถูกต้อง	25	49.02	23	45.1
11. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน				
ถูกต้อง	48	94.12	46	90.2
ไม่ถูกต้อง	3	5.88	5	9.80
12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ				
ถูกต้อง	46	90.2	47	92.16

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ถูกต้อง	5	9.80	4	7.84
13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการข้ามถนนอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	30	58.82	35	68.63
ไม่ถูกต้อง	21	41.18	16	31.37
14. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมองดูรถก่อนการข้ามถนน				
ถูกต้อง	24	47.06	35	68.63
ไม่ถูกต้อง	27	52.94	16	31.37
15. ความรู้ความเข้าใจในการเดินเป็นกลุ่มอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	36	70.59	40	78.43
ไม่ถูกต้อง	15	29.41	11	21.57
16. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ปลอดภัยขณะเดินอยู่บนท้องถนน				
ถูกต้อง	47	92.16	49	96.08
ไม่ถูกต้อง	4	7.84	2	3.92
17. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเดินขึ้น-ลงบันไดอย่างถูกต้อง				
ถูกต้อง	29	56.86	41	80.39
ไม่ถูกต้อง	22	43.14	10	19.61
18. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสีเสื้อผ้าที่ควรเลือกสวมใส่ กรณีที่ต้องข้ามถนนในเวลากลางคืน				
ถูกต้อง	42	82.35	49	96.08
ไม่ถูกต้อง	9	17.65	2	3.92
19. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสีเสื้อผ้าที่ควรหลีกเลี่ยง กรณีที่ต้องข้ามถนนในเวลากลางคืน				
ถูกต้อง	36	70.59	42	82.35
ไม่ถูกต้อง	15	29.41	9	17.65
20. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงที่จัดเป็นเสียงสัญญาณจราจร				
ถูกต้อง	47	92.16	50	98.04
ไม่ถูกต้อง	4	7.84	1	1.96

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเดินอย่างปลอดภัยก่อนและหลังจัดกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัญญาณไฟจราจร และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่รับผิดชอบงานด้านจราจรโดยตรง มากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 98.04 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่รับผิดชอบงานด้านจราจรโดยตรง มากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เปรียบเทียบก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรควบคุมคนเดินเท้า กรณีที่ต้องการข้ามถนนเพิ่มขึ้นมากที่สุดจาก 19 คน เป็น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 37.73

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มนักเรียนก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน (กลุ่มรถจักรยาน)

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยาน เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัยก่อนและหลังจัดกิจกรรม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยาน อย่างปลอดภัย	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานในเวลากลางคืน				
ถูกต้อง	34	37.78	75	83.33
ไม่ถูกต้อง	56	62.22	15	16.67
2. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "ให้เลี้ยวขวา"				
ถูกต้อง	75	83.33	82	91.11
ไม่ถูกต้อง	15	16.67	8	8.89
3. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดง				
ถูกต้อง	79	87.78	88	97.78
ไม่ถูกต้อง	11	12.22	2	2.22
4. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด				
ถูกต้อง	43	47.78	77	85.56
ไม่ถูกต้อง	47	52.22	13	14.44

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยาน อย่างปลอดภัย	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีเขียว				
ถูกต้อง	71	78.89	88	97.78
ไม่ถูกต้อง	19	21.11	2	2.22
6. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ				
ถูกต้อง	84	93.33	85	94.44
ไม่ถูกต้อง	6	6.67	5	5.56
7. ความรู้ความเข้าใจในการขับขีรถจักรยานบนถนนอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	58	64.44	75	83.33
ไม่ถูกต้อง	32	35.56	15	16.67
8. ความรู้ความเข้าใจในการให้สัญญาณมือเมื่อต้องการหยุดรถ				
ถูกต้อง	38	42.22	49	54.44
ไม่ถูกต้อง	52	57.78	41	45.56
9. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระยะห่างในการขับขีรถอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	67	74.44	74	82.22
ไม่ถูกต้อง	23	25.56	16	17.78
10. ความรู้ความเข้าใจในการให้สัญญาณมือเมื่อต้องการให้รถคันอื่นแซง				
ถูกต้อง	48	53.33	55	61.11
ไม่ถูกต้อง	52	57.78	35	38.89
11. ความรู้ความเข้าใจในการขับแซงรถคันหน้าอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	40	44.44	67	74.44
ไม่ถูกต้อง	50	55.56	23	25.56
12. ความรู้ความเข้าใจในการขับแซงรถคันอื่นในเขตห้ามแซง				
ถูกต้อง	62	68.89	77	85.56
ไม่ถูกต้อง	28	31.11	13	14.44

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยาน อย่างปลอดภัย	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
13. ความรู้ความเข้าใจในการจอดรถในเขตห้ามจอด				
ถูกต้อง	53	58.89	76	84.44
ไม่ถูกต้อง	37	41.11	14	15.56
14. ความรู้ความเข้าใจในการขับรถในวงเวียน				
ถูกต้อง	34	37.78	64	71.11
ไม่ถูกต้อง	56	62.22	26	28.89
15. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณมือ				
ถูกต้อง	33	36.67	56	62.22
ไม่ถูกต้อง	57	63.33	34	37.78
16. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "ห้ามเลี้ยวขวา"				
ถูกต้อง	28	31.11	50	55.56
ไม่ถูกต้อง	62	68.89	40	44.44
17. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรในกรณีไฟสีแดง				
ถูกต้อง	38	42.22	59	65.56
ไม่ถูกต้อง	52	57.78	31	34.44
18. ความรู้ความเข้าใจใน การเลือกใช้ช่องทางเดินรถอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	69	76.67	86	95.56
ไม่ถูกต้อง	21	23.33	4	4.44
19. ความรู้ความเข้าใจในการให้สัญญาณมือเลี้ยวซ้าย				
ถูกต้อง	53	58.89	61	67.78
ไม่ถูกต้อง	37	41.11	29	32.22
20. ความรู้ความเข้าใจในการขับรถจักรยานอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	28	31.11	43	47.78
ไม่ถูกต้อง	52	57.78	47	52.22

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยาน เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการขับขี้อย่างปลอดภัย ก่อนและหลังจัดกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดงมากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 87.78 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดง และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีเขียว มากที่สุด จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 97.78 เปรียบเทียบก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการขับขีรถจักรยานในเวลากลางคืน เพิ่มขึ้นมากที่สุด จาก 34 คน เป็น 74 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มนักเรียน ก่อนและหลังจากการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย (กลุ่มรถจักรยานยนต์)

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยก่อนและหลังจัดกิจกรรม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์ อย่างปลอดภัย	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "ให้เลี้ยวขวา"				
ถูกต้อง	7	46.67	12.00	80.00
ไม่ถูกต้อง	8	53.33	3.00	20.00
2. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "หยุดรถ"				
ถูกต้อง	12	80.00	14.00	93.33
ไม่ถูกต้อง	3	20.00	1.00	6.67
3. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "จำกัดความเร็ว"				
ถูกต้อง	3	20.00	14.00	93.33
ไม่ถูกต้อง	12	80.00	1.00	6.67
4. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "ห้ามรถจักรยานยนต์"				
ถูกต้อง	10	66.67	3.00	20.00
ไม่ถูกต้อง	5	33.33	12.00	80.00

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างปลอดภัย	ก่อนให้ความรู้		หลังให้ความรู้	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "ห้ามจอด"				
ถูกต้อง	3	20.00	12.00	80.00
ไม่ถูกต้อง	12	80.00	3.00	20.00
6. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดง				
ถูกต้อง	14	93.33	15.00	100.00
ไม่ถูกต้อง	1	6.67	0.00	0.00
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระยะห่างในการขับขี่รถอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	6	40.00	13.00	86.67
ไม่ถูกต้อง	9	60.00	2.00	13.33
8. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติเกี่ยวกับบริเวณไม่ควรจอดรถ				
ถูกต้อง	11	73.33	13.00	86.67
ไม่ถูกต้อง	4	26.67	2.00	13.33
9. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมาย "เลี้ยวซ้ายผ่านตลอด"				
ถูกต้อง	10	66.67	14.00	93.33
ไม่ถูกต้อง	10	66.67	1.00	6.67
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริเวณที่ไม่ควรขับแซง				
ถูกต้อง	11	73.33	14.00	93.33
ไม่ถูกต้อง	4	26.67	1.00	6.67
11. ความรู้ความเข้าใจในการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย				
ถูกต้อง	11	73.33	5.00	33.33
ไม่ถูกต้อง	4	26.67	10.00	66.67
12. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเมื่อว่างนอนขณะขับขี่รถจักรยานยนต์				
ถูกต้อง	13	86.67	15.00	100.00
ไม่ถูกต้อง	2	13.33	0.00	0.00

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ อย่างปลอดภัย	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ				
ถูกต้อง	11	73.33	13.00	73.33
ไม่ถูกต้อง	4	26.67	2.00	26.67
14. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการขับขี่รถจักรยานยนต์				
ถูกต้อง	9	60.00	13.00	86.67
ไม่ถูกต้อง	6	40.00	2.00	13.33
15. ความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	9	60.00	12.00	80.00
ไม่ถูกต้อง	6	40.00	3.00	20.00
16. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นในการสวมใส่หมวกกันน็อก				
ถูกต้อง	1	6.67	6.00	40.00
ไม่ถูกต้อง	14	93.33	9.00	60.00
17. ความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์ในวงเวียน				
ถูกต้อง	3	20.00	8.00	53.33
ไม่ถูกต้อง	12	80.00	7.00	46.67
18. ความรู้ความเข้าใจในการขับแข่งรถคันหน้าอย่างปลอดภัย				
ถูกต้อง	12	80.00	14.00	93.33
ไม่ถูกต้อง	3	20.00	1.00	6.67
19. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้หมวกกันน็อกอย่างถูกต้อง				
ถูกต้อง	7	46.67	10.00	66.67
ไม่ถูกต้อง	8	53.33	5.00	33.33
20. ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรกระพริบสีเหลือง				
ถูกต้อง	5	33.33	8.00	53.33
ไม่ถูกต้อง	10	66.67	7.00	46.67

จากตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยก่อนและหลังกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดงมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีแดง และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจรสีเขียว มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เปรียบเทียบก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ "จำกัดความเร็ว" เพิ่มขึ้นมากที่สุดจาก 3 คน เป็น 14 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนน เพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัด กิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

กลุ่ม	ระดับความรู้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-value	df	p-value	ผล
กลุ่มเดินเท้า	ก่อนจัดกิจกรรม	51	14.80	3.00	6.90	50	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	51	16.98	2.49				
กลุ่มจักรยาน	ก่อนจัดกิจกรรม	90	11.66	2.58	14.65	89	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	90	15.40	1.99				
กลุ่มจักรยานยนต์	ก่อนจัดกิจกรรม	15	10.47	2.47	7.147	14	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	15	14.87	2.07				

ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

- ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($p\text{-value} < 0.05$)

- ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานอย่างปลอดภัย พบว่า ก่อนจัดกิจกรรม และหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p-value < 0.05)

- ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p-value < 0.05)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมก่อนและหลังจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความ
ปลอดภัยของนักเรียน

2.1.1 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเดินทางอย่างปลอดภัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.6 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเดินทางอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนและหลังจัดกิจกรรม

ลักษณะการปฏิบัติ	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเดินขึ้นบันไดชิดด้านขวามือของตัวเอง				
ถูกต้อง	24	40.00	42	70.00
ไม่ถูกต้อง	36	60.00	18	30.00
2. การเดินลงบันไดชิดด้านขวามือของตัวเอง				
ถูกต้อง	20	33.33	38	63.33
ไม่ถูกต้อง	40	66.67	12	36.67
3. การเดินชิดขอบถนนด้านขวามือของตัวเอง				
ถูกต้อง	41	68.33	55	91.67
ไม่ถูกต้อง	19	31.67	5	8.33
4. การเดินเป็นกลุ่ม				
ถูกต้อง	32	53.33	53	88.33
ไม่ถูกต้อง	28	46.67	7	11.67

ลักษณะการปฏิบัติ	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การข้ามถนน				
ถูกต้อง	49	81.67	57	95.00
ไม่ถูกต้อง	11	18.33	3	5.00

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการเดินทางอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนและหลังจัดกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการเดินชิดขอบถนนด้านขวามือของตัวเองมากที่สุดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 68.33 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการข้ามถนนมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 95 เปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการเดินเป็นกลุ่มเพิ่มขึ้นมากที่สุด จาก 32 คน เป็น 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35

2.1.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมรถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.7 ผลการสังเกตพฤติกรรมรถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนและหลังจัดกิจกรรม

ลักษณะการปฏิบัติ	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเลือกใช้รถจักรยานเหมาะสมผู้ขับขี่				
ถูกต้อง	50	(83.33)	52	(86.67)
ไม่ถูกต้อง	10	(16.67)	8	(13.33)
2. การขี่รถจักรยานไม่จับหวาดเสียว ใช้มือทั้งสองข้างจับแฮนด์รถ				
ถูกต้อง	45	(75.00)	49	81.67)
ไม่ถูกต้อง	15	(25.00)	11	(18.33)
3. การขี่รถจักรยานชิดขอบถนนด้านซ้าย มือของตัวเอง				
ถูกต้อง	53	(88.33)	58	(96.67)
ไม่ถูกต้อง	7	(11.67)	2	(3.33)

ลักษณะการปฏิบัติ	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. การจับแข่งด้านขวามือ				
ถูกต้อง	46	(76.67)	53	(88.33)
ไม่ถูกต้อง	14	(23.33)	7	(11.67)
5. การออกรถ การเลี้ยวรถ และการกลับรถ				
ถูกต้อง	20	(33.33)	30	(50.00)
ไม่ถูกต้อง	40	(66.67)	30	(50.00)
6. การหยุดและการจอดรถ				
ถูกต้อง	25	(41.67)	36	(60.00)
ไม่ถูกต้อง	35	(58.33)	24	(40.00)

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการขับซึ่รถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียนสามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับ การขับซึ่รถจักรยานชิดขอบถนนด้านซ้าย มือของตัวเองมากที่สุดจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการขับซึ่รถจักรยานชิดขอบถนนด้านซ้าย มือของตัวเอง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 95 เปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการหยุดและการจอดรถเพิ่มขึ้นมากที่สุด จาก 25 คน เป็น 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33

2.1.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.8 ผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน

ลักษณะการปฏิบัติ	ก่อนจัดกิจกรรม		หลังจัดกิจกรรม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การออกตัว (รถ)				
ถูกต้อง	6	40.00	7	46.67
ไม่ถูกต้อง	9	60.00	8	53.33
2. ขับขีรถจักรยานยนต์ชิดซ้ายมือของตัวเอง				
ถูกต้อง	8	53.33	9	60.00
ไม่ถูกต้อง	7	46.67	6	40.00
3. ขณะขับขีรถเปิดไฟหน้ารถจักรยานยนต์และใส่หมวกกันน็อก				
ถูกต้อง	1	6.67	6	40.00
ไม่ถูกต้อง	14	93.33	9	60.00
4. เปิดไฟเลี้ยวหรือให้สัญญาณก่อนเลี้ยวรถ				
ถูกต้อง	5	33.33	7	46.67
ไม่ถูกต้อง	10	66.67	8	53.33
5. การหยุดและการจอดรถ				
ถูกต้อง	6	40.00	8	53.33
ไม่ถูกต้อง	9	60.00	7	46.67

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการขับขีรถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียนสามารถสรุปได้ดังนี้

ก่อนจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์ชิดซ้ายมือของตัวเองมากที่สุดจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 หลังจัดกิจกรรมนักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับขับขีรถจักรยานยนต์ชิดซ้ายมือของตัวเอง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60 เปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเกี่ยวกับขณะขับขีรถเปิดไฟหน้ารถจักรยานยนต์และใส่หมวกกันน็อก เพิ่มขึ้นมากที่สุด จาก 1 คน เป็น 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

	พฤติกรรม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-value	df	p-value	ผล
กลุ่มเดินเท้า	ก่อนจัดกิจกรรม	60	2.73	1.18	7.67	59	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	60	4.08	0.74				
กลุ่มจักรยาน	ก่อนจัดกิจกรรม	60	3.98	0.99	3.80	59	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	60	4.63	0.84				
กลุ่มจักรยานยนต์	ก่อนจัดกิจกรรม	15	1.73	0.88	4.04	14	0.00	S
	หลังจัดกิจกรรม	15	2.47	0.64				

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

- เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเดินเท้าอย่างปลอดภัยของนักเรียน พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p-value < 0.05)
- เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัยของนักเรียน พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p-value < 0.05)
- เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน พบว่า ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p-value < 0.05)

ส่วนที่ 3 แสดงรูปภาพผลการปฏิบัติงานโครงการ กิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย
ของนักเรียน

ตอนที่ 1 แสดงรูปภาพกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

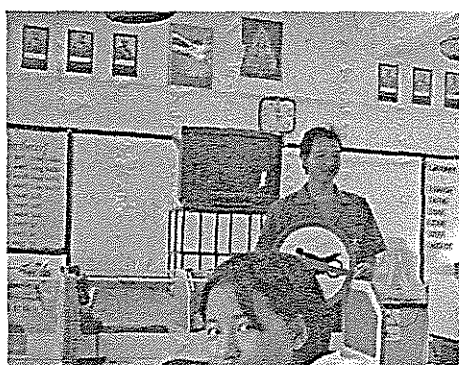
3.1.1 กิจกรรมการสอนให้ความรู้ในห้องเรียน

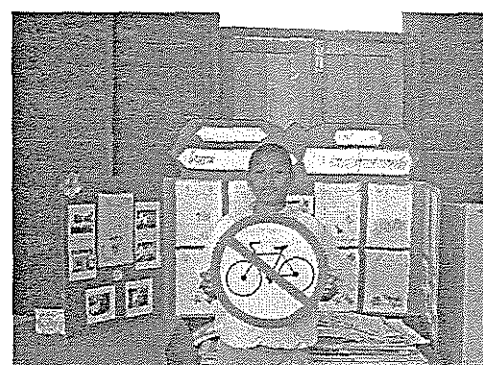
ภาพที่ 1 กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้องเรียน
กลุ่มเดินเท้า

ภาพที่ 2 กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้องเรียน
รถจักรยาน

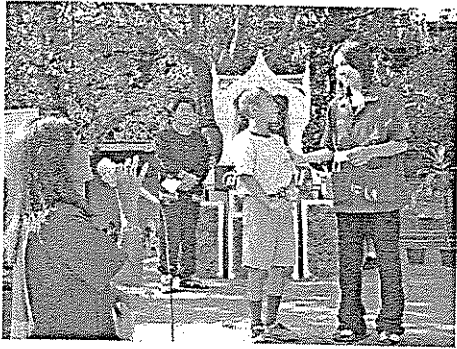

ภาพที่ 3 กิจกรรมสอนให้ความรู้ในห้อง
เรียกรถจักรยานยนต์

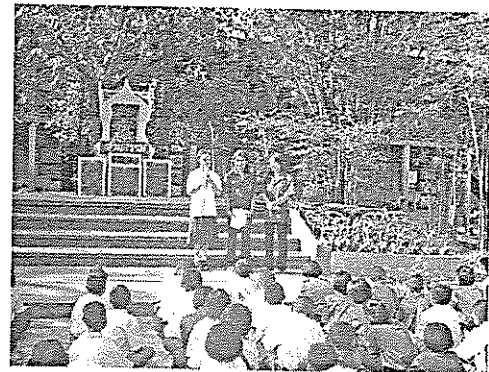

ภาพที่ 4 ตัวแทนนักเรียนกลุ่มรถจักรยาน

3.1.2 กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง

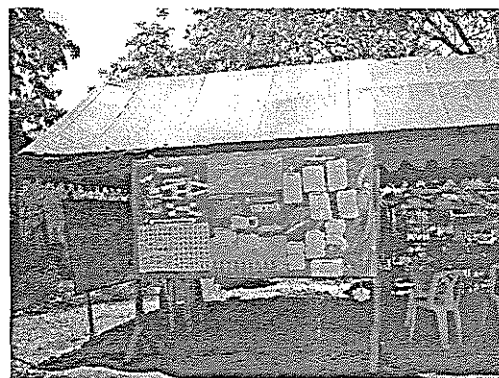
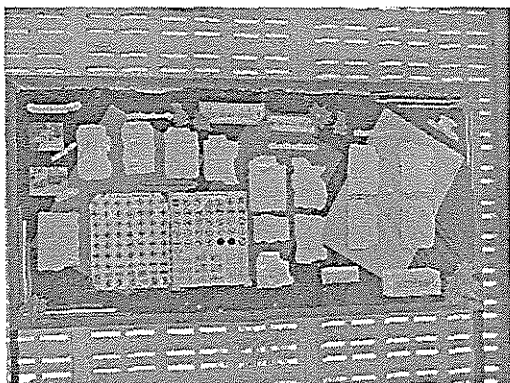

ภาพที่ 5 กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง

ภาพที่ 6 ตัวแทนนักเรียนให้ความรู้หน้าเสาธง

3.1.3 กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้

ภาพที่ 7 แสดงบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย

ภาพที่ 8 แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนกับบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย

3.1.4 กิจกรรมการอบรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

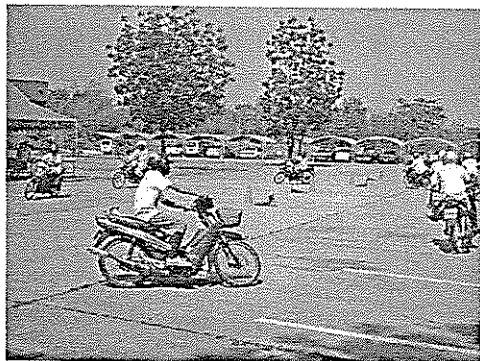

ภาพที่ 9 แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมอบรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยของนักเรียน

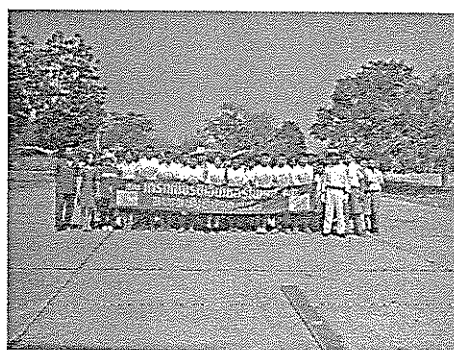

ภาพที่ 10 แสดงวิทยากรในการอบรมการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยจากหน่วยงานภายนอก

ภาพที่ 11 แสดงการร่วมสาธิตการขับขี่อย่างปลอดภัยของนักเรียนอ่างห้วยยางกับ
หน่วยงานภายนอก

ภาพที่ 12 แสดงภาพการให้ความสนใจจากบุคคลอื่นและภาพการสิ้นสุดการฝึกอบรม

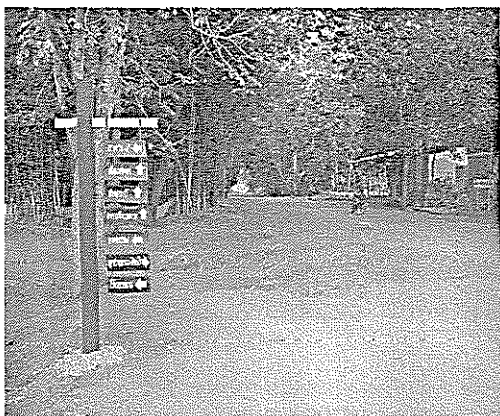
3.1.5 กิจกรรมการจัดทำป้ายบอกทาง

ภาพที่ 13 แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 1

ภาพที่ 14 แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 2

ภาพที่-15 แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 3

ภาพที่ 16 แสดงป้ายบอกทิศทาง จุดที่ 4

3.1.6 การติดป้ายเครื่องหมายจราจร

ภาพที่ 17 แสดงเครื่องหมายจราจรประเภทป้าย
บังคับ “หยุด”

ภาพที่ 18 แสดงเครื่องหมายจราจรประเภทป้าย
เตือน “โรงเรียนระวังเด็ก”

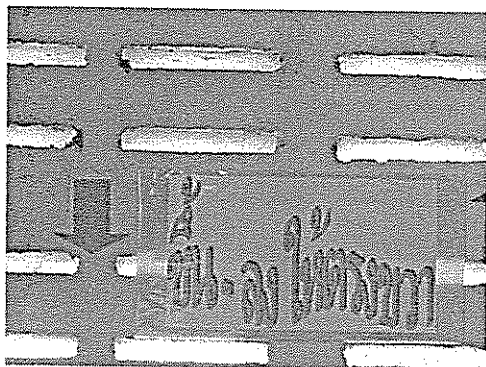

ภาพที่ 19 แสดงเครื่องหมายจราจรประเภทป้ายบังคับ
“ห้ามเข้า”

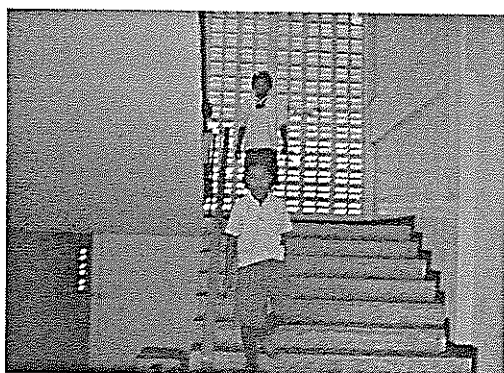

ภาพที่ 20 แสดงเครื่องหมายจราจรประเภทป้ายบังคับ
“ห้ามเข้า”

3.1.7 การเดินขึ้นลงบันได

ภาพที่ 21 แสดงป้ายขึ้นลงบันได

ภาพที่ 22 แสดงการเดินขึ้น-ลงบันไดของนักเรียน

ตอนที่ 2 ภาพแสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

2.1 กลุ่มเดินเท้า

ภาพที่ 23 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย

ภาพที่ 24 หลังจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่าง

2.2 กลุ่มรถจักรยาน

ภาพที่ 25 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย

ภาพที่ 26 หลังมีจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย

2.3 รถจักรยานยนต์

ภาพที่ 27 ก่อนจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย

ภาพที่ 28 หลังจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย

บทที่ 5

อภิปราย สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเดินเท้า กลุ่มจักรยานและกลุ่มรถจักรยานยนต์ ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ตามลักษณะการเดินทางมาโรงเรียน คือ กลุ่มเดินเท้า กลุ่มรถจักรยาน กลุ่มรถจักรยานยนต์และกลุ่มรถโดยสารรับส่งหรือผู้ปกครองมาส่ง แต่ได้ทำการศึกษา 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเดินเท้าจำนวน 51 คน กลุ่มรถจักรยาน จำนวน 90 คน และกลุ่มรถจักรยานยนต์จำนวน 15 คน ข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในครั้งนี้ คือ พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 คู่มือการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย และคู่มือการสอบรถจักรยานยนต์และรถยนต์

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบ และหลังจัดกิจกรรมให้ความรู้เพื่อเป็นประเมินระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียน ส่วนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม แล้วบันทึกลงแบบสังเกตพฤติกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตั้งแต่ เดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ.2547 สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะการจัดกิจกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

- 1) กลุ่มเดินเท้า จัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้ กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง และประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย โดยมีหัวข้อดังนี้
  - ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินเท้าและการเกิดอุบัติเหตุ
  - กฎหมายและสัญญาณ ไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง

- ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
- 2) นักเรียนกลุ่มรถจักรยาน จัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้ กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง และประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย โดยมีหัวข้อดังนี้
- นิยามคำศัพท์ พระราชบัญญัติจราจรทางบก และเครื่องหมายจราจร
  - สัญญาณจราจรและการตรวจสภาพรถก่อนใช้งาน
  - การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
- 3) นักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ จัดกิจกรรมการสอนในห้องเรียน กิจกรรมจัดบอร์ดให้ความรู้ กิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธง ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย และการอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย โดยมีหัวข้อดังนี้
- การเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถจักรยานยนต์
  - สาระน่ารู้เกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์
  - หลักพื้นฐานการขับขี่ปลอดภัย 10 ประการ
  - กฎหมายและสัญญาณไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง

5.1.2 ลักษณะทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 156 คน โดยศึกษากลุ่มการเดินทางมาโรงเรียน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเดินเท้า จำนวน 51 คน กลุ่มรถจักรยาน จำนวน 90 คน และกลุ่มรถจักรยานยนต์ จำนวน 15 คน

5.1.3 ระดับความรู้ความเข้าใจของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า ระดับความรู้ของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 14.80 ± 3.00 และระดับความรู้ของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 16.98 ± 2.49 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 และสรุปว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าหลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($P\text{-value} < 0.05$)

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานก่อนการจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า ระดับความรู้ของนักเรียน ก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 11.66 ± 2.58 และระดับความรู้ของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 15.40 ± 1.99 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 และสรุปว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่าง

ปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานหลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ก่อนจัดกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม พบว่า ระดับความรู้ของนักเรียน ก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 10.47 ± 2.48 และระดับความรู้ของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 14.87 ± 2.07 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 และสรุปว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์หลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

5.1.4 พฤติกรรมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การเปรียบเทียบพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้า พบว่า พฤติกรรมการเดินเท้าอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 2.73 ± 1.18 และพฤติกรรมการเดินเท้าอย่างปลอดภัยของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 4.08 ± 0.74 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4 และสรุปว่า พฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าหลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มเดินเท้าก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

การเปรียบเทียบพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มจักรยาน พบว่า พฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 3.98 ± 0.99 และพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 4.63 ± 0.84 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 5 และสรุปว่า พฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มจักรยานหลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มจักรยานก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

การเปรียบเทียบพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์ พบว่า พฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม เท่ากับ 1.73 ± 0.88 และพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนหลังจัดกิจกรรม เท่ากับ 2.47 ± 0.63 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 6 และสรุปว่า พฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียนกลุ่ม

จักรยานยนต์หลังจัดกิจกรรมมีค่ามากกว่าพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยของนักเรียน กลุ่มจักรยานยนต์ก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % (P-value < 0.05)

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

การศึกษานี้ผู้ทำการศึกษาโดยการแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามลักษณะการเดินทางมาโรงเรียน ดังนี้ กลุ่มเดินเท้า กลุ่มรถจักรยาน กลุ่มรถจักรยานยนต์ และกลุ่มรถโดยสาร รถรับส่งหรือผู้ปกครองมาส่ง แต่ไม่สามารถทำการศึกษา กลุ่มนักเรียนที่นั่งรถโดยสาร รถรับส่งหรือผู้ปกครองมาส่งได้ เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวไม่ได้เดินทางมาโรงเรียน โดยการเดินเท้า การขับขีรถจักรยาน และรถจักรยานยนต์ ด้วยตัวเอง

จากการศึกษานี้จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ผู้ทำการศึกษา ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ คือ กลุ่มนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 3 มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถในการอ่านและการเขียน เนื่องจากการศึกษาใช้แบบทดสอบในการทดสอบความรู้ จึงทำให้ไม่สามารถทำการทดสอบในกลุ่มนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ทำการศึกษา เปรียบเทียบพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัย คือ กลุ่มนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่สอนให้ความรู้ในชั้นเรียนแต่เนื่องจากผู้ทำการศึกษาไม่สามารถแยกสังเกตตามระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างออกมาได้ ดังนั้นอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1. ข้อมูลศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนในรายวิชา สุขศึกษา โดยเนื้อหาบางส่วนที่ใช้ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเพื่อความปลอดภัยและกฎจราจร ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

2. ควรจัดกิจกรรมในลักษณะเดียวกันนี้ในโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ โดยให้มีการณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกด้านการใช้รถใช้ถนน เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัย ต่อชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนและบุคคลากร

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษาว่ากิจกรรมการณรงค์การใช้รถใช้ถนนเพื่อความปลอดภัย กิจกรรมใดมีประสิทธิภาพในการทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและพฤติกรรมที่ปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่ากัน ดังนั้นควรมีการศึกษาว่ากิจกรรมใดมีผลต่อระดับความรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่ากัน

2. ควรกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมและกลุ่มที่ใช้ในการทดสอบ ระดับความรู้ความเข้าใจ ให้เป็นกลุ่มเดียวกัน

3. ควรมีการทำการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ แต่อาจจะเน้นศึกษาตัวแปรอื่น ซึ่งคาดว่าจะมีผลต่อความปลอดภัยของนักเรียน เช่น เพศ ประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

- นिरามัย สุภนราพรพงศ์. การประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการขับ
 ชีร์รถจักรยานยนต์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด
 ตราด. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539
- บุญเชียง ขจรศิลป์. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+. พิมพ์ครั้งที่2.
 พิมพ์ที่: โครงการงานบริการจัดพิมพ์เอกสารและตำราคณะศึกษาศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์
 จตุจักร. กรุงเทพมหานคร., 2538.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มือการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for dos & windows. พิมพ์ครั้งที่
 ที่ 1 พิมพ์ที่: เจริญดีการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร
- วรชัย เชาวปราณี. โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ spss/PC+4.0 พื้นฐานและกราฟฟิกส์. พิมพ์ครั้งที่1
 พิมพ์ที่: โอ.เอส.พริ้นติ้ง.เฮ้าท์. กรุงเทพฯ
- วิจิตร บุญยโหดระ (2536). ชุมวิทยาศาสตร์ป้องกันอุบัติเหตุ: อุบัติภัยกับการจราจร. พิมพ์ครั้งที่ 1 พิมพ์ที่
 : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (1997) จำกัด. กรุงเทพฯ
- วิภาดา จุฑาพลกุล. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการขับชีร์รถจักรยานยนต์ของนัก
 เรียนโดยกลุ่มเพื่อนอาสาสมัคร โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเพชรบูรณ์. บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538
- สมชาย คำจินดา. ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค: ศึกษาเฉพาะกรณี
 วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2536
- สุพรรณ จิตร โท. การส่งเสริมนักศึกษาโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ขับชีร์รถ
 จักรยานยนต์ปฏิบัติตามกฎจราจร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542
- สุรินทร์ นัยมางกูร (2541). เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง. พิมพ์ครั้งที่ 3 พิมพ์ที่: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
 กรุงเทพฯ
- ศูนย์ฝึกขับรถเอกชน-ขับชีร์ปลอดภัยสอนทั่วประเทศไทย. คู่มือ ขับชีร์รถจักรยานยนต์ปลอดภัย, 2546
- อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์. คู่มือ spss data entry II ^{TM}: การสร้างและการตรวจสอบข้อมูล: พิมพ์ที่สถาบันวิจัย
 ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. 2541
- เอื้อมพร รักษารยาบรรณ. การศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับชีร์รถจักรยานยนต์ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537
- <http://www.police.go.th/contest/contest105/som2/sing2.html>

ภาคผนวก ก

รายละเอียดเนื้อหาในการสอนให้
ความรู้ในห้องเรียน

แผนการสอนให้ความรู้

กลุ่มนักเรียน	เรื่องที่	เนื้อหา
กลุ่มเดินเท้า	1	ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินเท้าและการเกิดอุบัติเหตุ
	2	กฎหมายและสัญญาณไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง
	3	ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
	4	ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย(ต่อ)
กลุ่มจักรยาน	1	นิยามคำศัพท์ พระราชบัญญัติจราจรทางบก และเครื่องหมายจราจร
	2	สัญญาณจราจรและการตรวจสอบสภาพรถก่อนใช้งาน
	3	การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
	4	การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
กลุ่มจักรยานยนต์	1	การเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถจักรยานยนต์
	2	สาระน่ารู้เกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์
	3	หลักพื้นฐานการขับขี่ปลอดภัย 10 ประการ
	4	กฎหมายและสัญญาณไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง

แผนการสอนให้ความรู้ในห้องเรียนกลุ่มเดินเท้า

สัปดาห์ที่	วันที่	หัวข้อที่เรียน	กลุ่มเรียน
1	3 ก.พ. 47	ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินเท้า และการเกิดอุบัติเหตุ	เดินเท้ากลุ่ม 1
	5 ก.พ. 47		เดินเท้ากลุ่ม 2
2	10 ก.พ. 47	กฎหมายและสัญญาณไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง	เดินเท้ากลุ่ม 1
	12 ก.พ. 47		เดินเท้ากลุ่ม 2
3	17 ก.พ. 47	ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย	เดินเท้ากลุ่ม 1
	19 ก.พ. 47		เดินเท้ากลุ่ม 2
4	24 ก.พ. 47	ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย(ต่อ)	เดินเท้ากลุ่ม 1
	26 ก.พ. 47		เดินเท้ากลุ่ม 2

สรุปคำที่ 1. ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุและการเดินเท้า

- ความหมายของ คนเดินเท้า อุบัติเหตุ ทางเดินเท้าประเภทต่างๆ
- องค์ประกอบของการเกิดอุบัติเหตุ
- สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ
- ผลของการเกิดอุบัติเหตุ
- วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเดินเท้า

คนเดินเท้า (Pedestrian) หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่ใช้ส่วนหนึ่งของทางโดยการเดินเท้า จะเป็นทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ หรืออยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วยก็ได้

ทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ หมายถึงทางเดินเท้าที่มีไว้สำหรับให้คนเดินเท่านั้น ได้แก่ ฟุตบาท สะพานลอย เป็นต้น

ทางเดินเท้าที่อยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วย หมายถึงทางเดินเท้าที่ใช้สำหรับการเดินและใช้สำหรับเป็นทางเดินรถร่วมกัน ได้แก่ ทางม้าลาย ทางข้ามบริเวณแยก เป็นต้น

การเกิดอุบัติเหตุในการใช้รถ ใช้ถนน

อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยที่เราไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเกิดความเสียหายได้

องค์ประกอบของการเกิดอุบัติเหตุในการใช้รถใช้ถนน ได้แก่

1. คน ลักษณะของคนที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ คนที่ประมาทในการใช้รถใช้ถนน คนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร คนที่มีสภาพร่างกายและสภาพจิตใจไม่ปกติ เช่น มีความผิดพลาดในการได้เห็น หรือได้ยินของผู้ขับขี่และผู้เดินเท้า เป็นต้น
2. รถ ลักษณะของรถที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ รถที่มีส่วนประกอบที่จำเป็นไม่ครบ เช่น ไม่มีไฟหน้า ไม่มีเบรก หรือจะเป็นรถที่มีส่วนประกอบชำรุดแล้วไม่ได้รับการซ่อมแซม เช่น ไฟหน้า ไฟเลี้ยวเสีย เป็นต้น
3. ถนน ลักษณะของถนนที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ถนนชำรุด เป็นหลุม เป็นบ่อ ทางโค้ง ทางแยก เป็นต้น
4. สภาพแวดล้อม เช่น สภาพอากาศมีหมอกมีควันลงจัด ฝนตกถนนลื่น เป็นต้น

ผลของการเกิดอุบัติเหตุ

1. ตาย
2. บาดเจ็บ
3. ผู้ประสบเหตุและญาติเสียขวัญ
4. สูญเสียทรัพย์สิน
5. เสียเวลา

วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

1. ป้องกันที่ตัวคน ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร มีความระมัดระวังไม่ประมาทในการใช้รถใช้ถนน เช่น ระวังในการขับรถ ระวังในการข้ามทาง เป็นต้น
2. ป้องกันที่ตัวรถ ได้แก่ การตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนการใช้งาน ควรมีการซ่อมแซมเมื่อส่วนประกอบชำรุด เป็นต้น
3. ป้องกันที่สภาพถนนและสภาพแวดล้อม ควรจัดทำป้ายเตือนเมื่อทางข้างหน้ามีสภาพที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ทางโค้งข้างหน้า ข้างหน้ากำลังมีการก่อสร้าง เป็นต้น

สัปดาห์ที่ 2. กฎหมาย และสัญญาณจราจรที่เกี่ยวข้อง

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนเดินเท้า
- สัญญาณจราจรที่คนเดินเท้าควรทราบ
- เครื่องหมายจราจรที่คนเดินเท้าควรทราบ
- ไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนเดินเท้า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนเดินเท้า คือ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มีใจความสำคัญดังต่อไปนี้

มาตรา 103 ถ้าทางนั้นไม่มีทางเท้า ให้คนเดินเท้าเดินริมทางด้านขวามือของตน

มาตรา 104 ระยะทางไม่เกิน 100 เมตรจากทางข้าม ห้ามคนเดินเท้าข้ามทางนอกทางข้ามที่จัดไว้ให้

มาตรา 105 กรณีที่ทางข้ามมีไฟสัญญาณควบคุมคนเดินเท้า ให้ผู้เดินเท้าปฏิบัติดังนี้

- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดบนทางเท้า ไหล่ทาง หรือขอบทาง
- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียว ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้

- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียวกระพริบ คนเดินเท้าที่ยังไม่ข้ามทางหยุดรอ แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้รีบข้ามต่อโดยเร็ว

สัญญาณจราจร มี 3 ประเภท ได้แก่ สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

สัญญาณไฟจราจรควบคุมคนเดินเท้า

- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดบนทางเท้า ไหล่ทาง หรือขอบทาง
- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียว ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้
- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียวกระพริบ คนเดินเท้าที่ยังไม่ข้ามทางหยุดรอ แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้รีบข้ามต่อโดยเร็ว

สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ

ผู้เดินต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

- (1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้เดินมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุด แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้เดินซึ่งหยุดอยู่ทางด้านหลังเดินผ่านไป
- (2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้เดินมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุด แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขยับซึ่งหยุดอยู่นั้นเดินผ่านไป
- (3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้เดินมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุด
- (4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาที่เอวตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้เดินซึ่งเดินมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุด แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น โบกไปด้านหลังให้ผู้เดินซึ่งหยุดอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่เดินผ่านไป
- (5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาที่เอวตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้เดินซึ่งเดินมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงาน เจ้าหน้าที่ต้องหยุด

2.3 สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

ผู้เดินต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณ นกหวีดในกรณี

- ยาว 1 ครั้ง   ให้ผู้เดินหยุดทันที
- สั้น 2 ครั้งติดต่อกัน   ให้ผู้เดินผ่านไป

สัปดาห์ที่ 3. ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย

- กรณีที่เดินบนถนนที่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่อยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วย (ไม่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า)
- กรณีที่เดินบนถนนที่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่อยู่ร่วมบนทางเดินรถด้วย (มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า)
- กรณีที่เดินบนถนนที่ไม่มีรถสัญจรไปมา หรือ ทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ

การเดินอย่างปลอดภัย

- การเดินข้างถนนควรเดินบนทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะได้แก่ ทางเท้า หรือฟุตบาท เป็นต้น
- กรณีที่เป็นถนนที่ไม่มีทางเดินเท้าที่แยกเฉพาะ ควรเดินชิดฝั่งขวามือของตนตามริมถนน ส่วนทางกับรถที่เล่นอยู่ในฝั่งเดียวกัน

การข้ามถนนอย่างปลอดภัย

- ทางข้ามที่ปลอดภัย ได้แก่ สะพานลอย ทางม้าลาย เป็นต้น
- กรณีที่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย ควรข้ามทางบนสะพานลอย
- กรณีที่ไม่มีสะพานลอย ควรข้ามตรงทางม้าลาย ที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า และต้องข้ามเมื่อไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้าเป็นสีเขียว
- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีแดง ให้คนเดินเท้าหยุดบนทางเท้า ไหล่ทาง หรือขอบทาง
- เมื่อไฟสัญญาณเป็นสีเขียวกระพริบ คนเดินเท้าที่ยังไม่ข้ามทางหยุดรอก่อน แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้รีบข้ามต่อโดยเร็ว
- กรณีที่ไม่มีทั้งสะพานลอยและทางม้าลาย ให้ข้ามถนนหรือทางเดินรถ โดยการมองซ้ายมองขวา (มองด้านขวาก่อน) เมื่อแน่ใจว่าไม่มีรถแล้วให้ข้ามถนนโดยระมัดระวัง
- ขณะที่กำลังข้ามทาง ควรข้ามด้วยความระมัดระวัง โดยเดินข้ามอย่างรวดเร็วไม่ควรวิ่ง

สัปดาห์ที่ 4. ข้อควรปฏิบัติเพื่อการเดินเท้าอย่างปลอดภัย (ต่อ)

- วิธีเดินทางกลับบ้านพร้อมเพื่อนๆอย่างไรให้ปลอดภัย
- การขึ้น-ลงบันไดให้ปลอดภัย
- ข้อควรปฏิบัติในการข้ามถนนในเวลากลางคืน
- การกระทำที่ไม่ควรปฏิบัติในการเดินเท้าอย่างปลอดภัย

การเดินอย่างปลอดภัย

กรณี que เดินหลายคน ควรเดินเรียงกันเป็นแถวตอนไม่ควรเดินกระจายตัวแบบหน้ากระดาน

กรณี que เดินขึ้น - ลงบันได ควรเดินชิดทางด้านขวามือของตนทั้งขึ้นและลง

การข้ามถนนในเวลากลางคืนอย่างปลอดภัย

กรณี que ต้องข้ามถนนในเวลากลางคืนสิ่งที่ควรปฏิบัติคือการแต่งกาย ต้องเลือกเครื่องแต่งกายที่มีสีอ่อนๆหรือสีสะท้อนแสง เช่น สีขาว สีเหลือง สีเขียวอ่อนสะท้อนแสง เป็นต้น เพื่อให้ผู้ขับขี่รถสามารถมองเห็นได้ สีของเครื่องแต่งกายที่ต้องหลีกเลี่ยง ได้แก่ สีโทนมืด เช่น สีดำ สีน้ำตาล สีม่วงเข้ม เป็นต้น

การกระทำที่ไม่ปลอดภัยในการเดินเท้า

ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

หยอกล้อกับเพื่อนๆขณะเดินทางกลับบ้าน

เดินใจลอยเหม่อ ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง

อ่านหนังสือ หรือคุยโทรศัพท์ ขณะเดินอยู่ข้างถนน

แกล้งเพื่อนที่ขี่จักรยาน ชีมนอเตอร์ไซค์ หรือเพื่อนที่เดินมาด้วยกัน

แผนการสอนให้ความรู้ในห้องเรียนกลุ่มรถจักรยาน

ลำดับที่	วันที่	หัวข้อที่เรียน	กลุ่มเรียน
1	3 ก.พ. 47	นิยามคำศัพท์ พระราชบัญญัติจราจรทางบก และ เครื่องหมายจราจร	รถจักรยานกลุ่ม 1
	5 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 2
	6 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 3
2	10 ก.พ. 47	สัญญาจราจรและการตรวจสภาพรถก่อนใช้งาน	รถจักรยานกลุ่ม 1
	12 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 2
	13 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 3
3	17 ก.พ. 47	การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย	รถจักรยานกลุ่ม 1
	19 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 2
	20 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 3
4	24 ก.พ. 47	การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย	รถจักรยานกลุ่ม 1
	26 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 2
	27 ก.พ. 47		รถจักรยานกลุ่ม 3

สัปดาห์ที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิยามคำศัพท์ พระราชบัญญัติจราจรทางบกและ เครื่องหมายจราจร

1. นิยามศัพท์

การจราจร หมายความว่า การใช้ทางของ ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือ คนที่จูงชี่ หรือ ไล่ค้อนสัตว์

ทาง หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และสถานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจร หรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ

ทางเดินรถ หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้ หรือ เหนือพื้นดิน

ช่องเดินรถ หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

ช่องเดินรถประจำทาง หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด

ทางเดินรถทางเดียว หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปในทิศทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

ขอบทาง หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ

ไหล่ทาง หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อจากขอบทางออกไปทางด้านข้างซึ่งยังมีได้จัดทำเป็นทางเท้า

ทางร่วมทางแยก หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวมบรรจบกัน หรือติดกัน
วงเวียน หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้รถเดินรอบเครื่องหมายจราจร หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นในทางร่วมทางแยก

ทางเท้า หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทาง หรือทั้งสองข้างทางหรือส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน

ทางข้าม หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทางโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวหรือคอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำไว้ให้คนเดินเท้าข้ามไม่ว่าในระดับได้หรือเหนือพื้นดินด้วย

เขตปลอดภัย หมายความว่า พื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนตลอดเวลาสำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดรอ หรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดรอก่อนจะข้ามทางต่อไป

ที่ลับชั้น หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่าน หรือมีสิ่งกีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็น หรือทราบได้ล่วงหน้าว่า อาจเกิดอันตราย หรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย

ใบอนุญาตขับขี่ หมายความว่า ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ใบอนุญาตสำหรับคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อนและใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

สัญญาณจราจร หมายความว่า สัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธงไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ค้อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

เครื่องหมายจราจร หมายความว่า เครื่องหมายใด ๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทางสำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ค้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

เจ้าพนักงานจราจร หมายความว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานจราจร

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร

2. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

องค์ประกอบของกฎหมายจราจร มี 6 อย่างดังนี้

ตัวบทกฎหมาย ซึ่งจะกำหนด สิทธิ และ หน้าที่ของผู้ใช้รถและใช้ถนนผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ คนขับรถทุกชนิด(รวมถึงคนนั่งหรือซ้อนรถด้วย) คนที่ต้องใช้ถนน (เดินเท้าข้ามถนน จูง ชี่ หรือไล่ค้อนสัตว์)

ผู้บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้แก่ เจ้าพนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน ฯลฯ

เครื่องมือในการใช้บังคับ ได้แก่ เครื่องหมายจราจร และสัญญาณจราจร ฯลฯ

เครื่องมือในการจับกุม ได้แก่ เครื่องจับความเร็ว เครื่องตรวจแอลกอฮอล์เครื่องตรวจวัดควัน เครื่องตรวจวัดเสียง เครื่องตรวจวัดฟิล์มกรองแสง ฯลฯ

วิธีการบังคับหรือการลงโทษ ได้แก่ การว่ากล่าวตักเตือน การเปรียบเทียบปรับ การลงโทษจำคุก การพักใช้ใบอนุญาตขับรถ การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

กฎหมาย กำหนดไว้ดังนี้

- ห้ามนำรถทุกชนิดที่มีสภาพไม่มั่นคง แข็งแรง ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่นมาใช้บนถนน
- ต้องซึ่รถจักรยานในทางสำหรับรถจักรยานถ้า ไม่มีให้ซึ่รถขอบทางด้านซ้ายของถนนในกรณีที่มีทางเดินรถประจำทางให้ซึ่รถช่องเดินรถประจำทางนั้น
- ห้ามผู้ซึ่รถในทางสำหรับจักรยานซึ่รถโดยประมาทหรือหวาดเสียว ไม่จับคันบังคับ จับขนานกันเกิน 2 คัน ซึ่รถโดยนั้งบนที่อื่นที่ไม่ใช่อาาน
- ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นรถ คน หรือสิ่งกีดขวางบนถนนในระยะทางไม่น้อยกว่า 150 เมตร จะต้องเปิดไฟ
- ต้องมีไฟติดหน้ารถแสงสีขาวไม่น้อยกว่า 1 ดวงและสามารถให้แสงสว่างได้ไม่น้อยกว่า 50 เมตร
- ต้องมีไฟติดท้ายรถแสงสีแดงไม่น้อยกว่า 1 ดวง หรือติดวัตถุสะท้อนแสงแทน
- ต้องจัดให้มีกระดิ่งมีเสียงดังไม่น้อยกว่า 30 เมตร
- ต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรที่ปรากฏในทางหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดง

3. เครื่องหมายจราจร (ภาคผนวก ก)

สัปดาห์ที่ 2 การให้ความรู้เกี่ยวกับสัญญาณจราจรและการตรวจสอบสภาพรถก่อนใช้งาน

1. สัญญาณจราจร มี 3 ประเภท ได้แก่ สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

1) สัญญาณไฟจราจร

- ไฟเขียว ให้ผู้ที่ซึ่รถต่อไปได้
- ไฟเหลือง ให้ผู้ที่ซึ่รถเตรียมหยุด
- ไฟแดง ให้ผู้ที่ซึ่รถหยุด
- ไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่าไป ให้ผู้ที่ซึ่รถต่อไปได้ตามทิศลูกศร
- ไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือตรงไปหรือไฟจราจรสีแดงแสดงพร้อมกับไฟสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ตรงไป ให้ผู้ที่ซึ่รถเลี้ยวรถหรือตรงไปได้ตามทิศลูกศรและต้องซึ่รถด้วยความระมัดระวังและต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าหรือรถทางขวามือก่อน
- ไฟกระพริบสีแดง ติดอยู่ทางด้านใดให้ผู้ซึ่รถทางด้านนั้นหยุดเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงซึ่รถต่อไป

- ไฟกระพริบสีเหลือง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ใดให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วลง และขับรถต่อไปด้วยความระมัดระวัง

2) สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่รถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไปได้

(3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

(4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น โบกไปด้านหลังให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

(5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

หมายเหตุ การหยุดรถ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใด ไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

3) สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณ นกหวีด ในกรณี

- ยาว 1 ครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที
- สั้น 2 ครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

2. การตรวจสภาพรถจักรยานก่อนนำไปใช้งาน

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ มีดังนี้

1. เบรก = ตั้งขาตั้ง ทดลองปั่น โดยใช้มือ และทดลองเบรก
2. สายเบรก = สายเบรกต้องไม่ตึงเกินไป ถ้าตึงเกินไปต้องปรับให้ช่างแก้ไข

3. ลมยาง = ตรวจสอบภายนอกกว่าอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี เติลมยางเหมาะสมไม่อ่อนหรือแข็งเกินไป ถ้าชำรุดหรือเก่าเกินไปต้องเปลี่ยนใหม่
4. สัญญาณเสียง แตรหรือกระดิ่ง = ต้องใช้งานได้ดี
5. โช้ = ไม่ตึงหรือหย่อนเกินไป ถ้าสังเกตดูว่าแห้งควรหยอดด้วยน้ำมันเครื่อง
6. คอ อานรถ = ควรตรวจสอบดูสกรู หรือน็อต ต้องไม่หลวมหรือคลาย ถ้าพบว่าหลวมหรือคลายต้องขันให้แน่น

การเลือกจักรยานให้เหมาะสมกับผู้ขับขี่

1. น้ำหนักของรถจักรยานต้องมีความเหมาะสมกับการขับขี่
2. ขนาดของรถจักรยานต้องเหมาะสมกับร่างกายและความสูงของตนเองเพื่อให้ได้ส่งกำลังของกล้ามเนื้อลงไปที่ปั่น
3. เบรคบังโคลนคู่มือและแฮนด์ ควรมีน้ำหนักเบาและมีความแข็งแรง
4. ความโค้งงอของตะเข็บพอสสมควรไม่ควรโค้งเกินไปเพราะว่าเมื่อขึ้นที่สูงจะมีแรงกดดันมาก
5. แฮนด์แน่น มันคง จับได้อย่างสบาย
6. ร่างกายส่วนบนของผู้ขับขี่ต้องโน้มไปข้างหน้าเล็กน้อย

สัปดาห์ที่ 3 และ 4 การขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย

การแต่งกาย แต่งกายสุภาพ ไม่รุ่มร่ามเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

การใช้ทางเดินรถ

1. ขี่รถจักรยานในทางสำหรับรถจักรยาน ถ้า ไม่มีให้ขี่รถชิดขอบทางด้านซ้ายของถนนโดยไม่ล้ำกึ่งกลางถนน ในกรณีที่ไม่มีทางเดินรถประจำทางให้ขี่ชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น
2. กรณีที่สามารถขี่รถจักรยานด้านขวามือหรือล้ำเส้นกึ่งกลางถนนได้
  - ถนนด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางหรือปิดการจราจร
  - พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้เดินรถทางเดียว
  - ถนนกว้างไม่ถึง 6 เมตร

การขับรถ

1. เมื่อจะเลี้ยวรถ ให้คันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า จอด ต้องให้สัญญาณมือ ในระยะทางไม่น้อยกว่า 30 เมตร ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ให้ผู้อื่นมองเห็นไม่น้อยกว่า 60 เมตร

2. ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นรถ คน หรือสิ่งกีดขวางบนถนนในระยะทางไม่น้อยกว่า 150 เมตร จะต้องเปิดไฟ
3. ต้องมีไฟติดหน้ารถแสงสีขาวไม่น้อยกว่า 1 ดวงและสามารถให้แสงสว่างได้ไม่น้อยกว่า 50 เมตร
4. ต้องมีไฟติดท้ายรถแสงสีแดงไม่น้อยกว่า 1 ดวง หรือติดวัตถุสะท้อนแสงแทน
5. ต้องจัดให้มีกระดิ่งมีเสียงดังไม่น้อยกว่า 30 เมตร
6. ต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรที่ปรากฏในทางหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดง
7. เมื่อขับรถสวนกันให้ขับซ้ายขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ โดยให้ล้อกึ่งกลางของทางเดินรถเป็นหลัก
8. ขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ
9. เมื่อขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถถอยหลังไป โคนรถคันอื่น
10. ไม่ขับจี๋ใน
  - ขณะเมาสุรา
  - มีสิ่งกีดขวางการจราจร
  - โดยประมาทหรือนำพาอันตรายอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
  - ไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลังด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน
11. คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถหรือกลับรถ
12. บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร

การขับแซงและการผ่านขึ้นหน้า

1. การแซงต้องให้สัญญาณมือและแขน
2. ต้องแซงด้านขวามือโดยมีระยะห่างพอสมควร
3. ห้ามแซงในกรณี
  - กำลังขึ้นทางชัน
  - ในระยะ 30 เมตร ก่อนถึงทางข้าม ทางร่วมทางแยก วงเวียน ถนนที่ตัดข้ามทางรถไฟ
  - มีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควัน ที่ทำให้ไม่สามารถมองเห็นทางในระยะ 60 เมตร
  - เมื่อเข้าที่ขับขึ้นหรือเขตปลอดภัย

- ไม่จับล้อเข้าไปเส้นกึ่งกลางถนน
- ในช่องทางเดินรถประจำทาง

การออกรถ การเลี้ยวรถ และการกลับรถ

1. ก่อนกลับรถต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน
2. การเลี้ยวซ้าย
  - ถ้าไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ให้จับชิดถนนด้านซ้าย
  - มีการแบ่งช่องเดินรถไว้และมีเครื่องหมายให้เลี้ยวซ้าย ให้จับรถในช่องทางเดินสำหรับเลี้ยวซ้ายไม่น้อยกว่า 30 เมตรและสามารถเลี้ยวเข้าไปในทางเดินรถประจำทางได้
3. การเลี้ยวขวา
  - จับชิดด้านขวาของแนวกึ่งกลางของถนนก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร
  - สำหรับทางที่แบ่งทางเดินรถตั้งแต่ สองช่องขึ้นไปให้จับชิดขวาสุดของทางเดินรถในช่องที่มีเครื่องหมายให้เลี้ยวขวาก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร
  - ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางเดินรถด้านขวาสุดให้จับชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร แล้วเลี้ยวผ่านทางเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น
  - กรณีมีพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณมือสามารถขับผ่านหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้โดยโดยไม่ต้องอ้อมด้านหลัง
  - เมื่ออยู่ในทางร่วมทางแยกต้องให้รถที่ผ่านมาทางเดียวกันผ่านไปก่อนเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงเลี้ยวผ่านไป
  - เมื่อเลี้ยวอ้อมวงเวียนให้หรือเกาะที่สร้างไว้ให้จับอ้อมไปที่วงเวียนหรือเกาะนั้นก่อน

การหยุดรถและการจอดรถ

1. ต้องให้สัญญาณและแขนก่อนไม่น้อยกว่า 30 เมตรและต้องจอดรถทางด้านซ้ายของถนนและด้านขวาของรถขนานกับขอบทางหรือไหล่ทางไม่เกิน 25 ซม. แต่ถ้ามีช่องเดินรถประจำทางห้ามจอด
2. ห้ามมิให้หยุดรถในกรณี
  - บนทางเท้า
  - สะพานหรืออุโมงค์

- ทางร่วมทางแยก
- ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- ในเขตปลอดภัย
- ในลักษณะกีดขวางการจราจร

3. ห้ามมิให้ผู้ขับขีรถจอดรถ

- บนทางเท้า
- บนสะพานหรือในอุโมงค์
- ในทางร่วมทางแยกหรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- ในทางข้ามหรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- ในระยะสิบเมตรจากที่ตั้งสัญญาณจราจร
- ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ
- ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- ในที่คับขัน
- ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทางและเลขเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- ในลักษณะกีดขวางการจราจร

การขับรุดผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน

1. ถ้ามีรถในทางร่วมทางแยกต้องรอให้รถผ่านไปก่อน
2. ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกันและไม่มีรถอยู่ในทางร่วมทางแยกต้องให้รถอยู่ทางซ้ายไปก่อน เว้นแต่เป็นทางออกตัดผ่านทางโทให้ทางเอกไปก่อน

การให้สัญญาณมือและแขน

1. เมื่อจะลดความเร็วของรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรอบระดับไหล่ และโบกมือขึ้นลงหลายครั้ง
2. เมื่อจะหยุดรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรอบระดับไหล่ ยกแขนขวาที่เอียงตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น
3. เมื่อจะให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรอบระดับไหล่และโบกมือไปทางข้างหน้าหลายครั้ง
4. เมื่อจะเลี้ยวขวาหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรอบระดับไหล่
5. เมื่อจะเลี้ยวซ้ายหรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรอบระดับไหล่และงอข้อมือชูขึ้น โบกไปทางซ้ายหลาย

แผนการสอนให้ความรู้ในห้องเรียนกลุ่มรถจักรยานยนต์

สัปดาห์ที่	วันที่	หัวข้อที่เรียน	กลุ่มเรียน
1	3 ก.พ. 47	การเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถจักรยานยนต์	กลุ่มรถจักรยานยนต์
	5 ก.พ. 47		
2	10 ก.พ. 47	สารระนำรู้เกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์	กลุ่มรถจักรยานยนต์
	12 ก.พ. 47		
3	17 ก.พ. 47	หลักพื้นฐานการขับขี่ปลอดภัย 10 ประการ	กลุ่มรถจักรยานยนต์
	19 ก.พ. 47		
4	24 ก.พ. 47	กฎหมายและสัญญาณไฟจราจรที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มรถจักรยานยนต์
	26 ก.พ. 47		

ตัปคาคห์ที่ 1. อุบัติเหตุจากการขับขีรถจักรยานยนต์

ขับขีรถจักรยานยนต์ให้ปลอดภัย

รถจักรยานยนต์เป็นรถที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายให้ความรวดเร็วคล่องตัวในการเดินทาง แต่เป็นรถที่ไม่มีเครื่องป้องกันการบาดเจ็บ ให้แก่ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร อุบัติเหตุที่เกิดกับรถจักรยานยนต์มักจะรุนแรง ทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อร่างกาย เช่น ผิวหนังฉีกขาดเป็นแผล กระดูกหักหรือกระดูกหักที่ร้าว สมองถูกกระทบกระเทือนเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตหรือพิการ หมวกนิรภัยจะช่วยลดอัตราการบาดเจ็บของสมองได้ถึง 3 เท่า

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

1. ดื่มสุราแล้วขับขีรถจักรยานยนต์ จากสถิติพบว่า 50% ของการเกิดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์มีสาเหตุจากการดื่มสุรา หรือเครื่องดื่ม ที่มีแอลกอฮอล์ หากมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่า 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์จะไปก่การทำงานของสมอง ทำให้ สั่งงานช้าลง การตัดสินใจช้า กระยะยะผิดพลาดและทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
2. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรหรือไม่รู้กฎจราจร
3. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ไม่ได้รับการฝึกหัดการขับขีอย่างถูกวิธี ส่วนใหญ่จะฝึกหัดขับขีกันเองทำให้ไม่มีความชำนาญในการหลีกเลี่ยง อันตราย ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้บ่อยและพบว่ากว่า 50% ของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ไม่มีใบอนุญาตขับขี

สรุปอุบัติเหตุ

สรุปอุบัติเหตุ สุราเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุต่างๆดังนี้

- อุบัติเหตุจากรถ ร้อยละ 50

- อุบัติเหตุในการทำงาน ร้อยละ 40

- อุบัติเหตุจมน้ำ ร้อยละ 38

- อุบัติเหตุพลัดตกหกล้ม ร้อยละ 53 – 64

- อุบัติเหตุไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ร้อยละ 17 – 35

สำหรับสถานการณ์อุบัติเหตุจากรถในประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจากสถิติที่ผ่านมาคนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถเฉลี่ยถึง 2 คน/ชั่วโมง และเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจสูงถึง 106,367 ล้านบาท และมีการคาดการณ์ว่าหากไม่มีมาตรการในการแก้ไข มูลค่าการสูญเสียจะสูงถึง 300,000 ล้านบาททีเดียว

ร้อยละ 40 ของผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจากอุบัติเหตุ มีสาเหตุมาจากการขับขณะเมาสุรา สุราจึงเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาอุบัติเหตุจากรถ

สัปดาห์ที่ 2. สารแนะนำเกี่ยวกับการใช้รถจักรยานยนต์

2.1 การตรวจสอบก่อนการขับขี่รถจักรยานยนต์

ก่อนขับขี่รถจักรยานยนต์ควรมีการเตรียมตัว

ในสภาพที่มีการจราจรติดขัดอย่างหนัก การขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องการความว่องไวและการตัดสินใจที่เด็ดขาด ดังนั้นก่อนขับขี่รถควรมีการเตรียมตัวเพื่อให้กล้ามเนื้อต้นตัวและควรทำจิตใจให้ปลอดโปร่ง

การตรวจสภาพรถ

รถไม่สามารถที่จะบอกการสึกหรอของคนได้ ท่านจึงต้องให้การดูแลรักษา ตรวจสภาพรถให้คงสภาพที่อยู่เสมอ หากปล่อยไว้นานรถชำรุดก็จะหายไป เพราะเมื่อมีการชำรุดก็แสดงว่ามีสิ่งสึกหรออย่างหนักและค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมก็จะสูงด้วย

วิธีการตรวจสอบรถจักรยานยนต์ประจำวัน

ทุกวันก่อนขี่รถจักรยานยนต์ ควรตรวจสอบดังต่อไปนี้

1. น้ำมัน

- เปิดดูถังน้ำมัน มีน้ำมันเพียงพอไหม ในการเดินทางแต่ละเที่ยว

2. น้ำมันเครื่อง

- ต้องดูระดับน้ำมันเครื่องอยู่ในระดับที่กำหนดไว้หรือไม่ และน้ำมันเครื่องยังสะอาดไหม ควรเปลี่ยนน้ำมันเครื่องได้หรือยัง

3. ยาง

- ตรวจสอบยางทั้งสองล้อว่า ยางอ่อนไปหรือแข็งเกินไปหรือไม่ มีตะปูหรือเข็มติดอยู่ที่ข้างข้างหรือเปล่า ยางอยู่ในสภาพดีหรือไม่ โดยดูดอกยางว่ายังใช้ได้หรือไม่หากยางแตกหรือร้าวก็เปลี่ยนยางสำรองแทนและต้องตรวจสอบซี่ล้อด้วยว่าอยู่ในสภาพดี การเติมลมยางให้ดูจากคู่มือหรือแผ่นสติ๊กเกอร์ของรุ่นนั้น ๆ

4. โซ่

- ตรวจสอบความตึงของโซ่ให้หย่อนประมาณ 10 – 20 ม.ม. (ในขณะที่ตั้งรถอยู่บนขาตั้งกลาง) ควรหยอดน้ำมันเครื่องที่โซ่ด้วย ตรวจสอบและปรับให้เหมาะสมทุกครั้งก่อนออกเดินทาง

5. เครื่องยนต์

- ตรวจสอบเครื่องยนต์ว่ามีรอยรั่วที่ส่วนใดบ้างหรือเปล่าและมีน้ำมันหล่อลื่นเพียงพอไหม

6. เบรค

- จะต้องตั้งระดับเบรคให้เหมาะสม การตั้งระบบเบรคไว้สูงเกินไปก็เหมือนการเหยียบเบรคไว้ตลอดเวลานั่นเอง

7. คลัทช์

- คลัทช์ทำงานปกติดีหรือเปล่า โดยลองบีบคลัทช์ดู และตรวจสอบสายคลัทช์ว่าหลวมหรือขาดบ้างหรือไม่

8. ไฟ

- ไฟจะต้องใช้งานได้ทุกดวงตรวจสอบและตั้งให้ไฟสัญญาณหยุด ดัดทันทีที่เหยียบเบรค หากใส่หลอดไฟเสื่อมจะต้องเปลี่ยนไฟใหม่

9. แบคเตอร์รี่, กระจกมองหลัง, นี้อตต่าง ๆ

- แบคเตอร์รี่มีน้ำกลั่นอยู่พอหรือไม่, กระจกมองหลังอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน, นี้อตเช่น โชคหน้า, โชคหลัง, ตะเกียบหลัง, ว่าหลวมหรือหลวมบ้างหรือไม่

10. คิดเครื่อง

- ฟังเสียงเครื่องดูว่ามีเสียงผิดปกติหรือไม่

11. ที่วางเท้า

- ตรวจสอบว่าที่วางเท้ายื่นออกมาแล้วหรือยัง และยางหุ้มขาดหรือไม่ ถ้าขาดควรเปลี่ยนใหม่ หากที่วางเท้าไม่ยื่นออกมาตามตำแหน่งที่ถูกต้องจะทำให้
- ชีรดด้วยท่าทางที่ถูกต้องไม่ได้
- ไม่สะดวกต่อการใช้เบรคและการเปลี่ยนเกียร์

2.1 เครื่องป้องกันขณะขับชีรดจักรยานยนต์

- (1.) หมวกนิรภัย เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ช่วยลดความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุบริเวณศีรษะ หมวกนิรภัยจะช่วยลดอัตราการบาดเจ็บของสมองได้ถึง 3 เท่า
- (2.) แว่นตา ควรสวมเพื่อป้องกันฝุ่นหรือแมลงเข้าตา ระหว่างการขับชีรดจักรยานยนต์ซึ่งจะทำให้มองเห็นทางไม่ชัด เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- (3.) เสื้อผ้า รองเท้า ถุงเท้า ควรแต่งให้รัดกุมเพราะช่วยป้องกันเวลาเกิดอุบัติเหตุ ไม่ให้ผิวหนังถลอกหรือเป็นแผลได้ สีของเสื้อที่เด่นชัด จะช่วยให้คนขับรถข้างเคียงเห็นได้ชัดขึ้น

2.3 การขับรถโดยปลอดภัย

การขับรถโดยปลอดภัย ขึ้นอยู่กับความรู้ 5 ประการ หรือ หลัก " 5 ร "

1. รอบรู้เรื่อง " รถ "
2. รอบรู้เรื่อง " ทาง "
3. รอบรู้เรื่อง " วิธีการขับรถ "
4. รอบรู้เรื่อง " กฎจราจร "
5. รอบรู้เรื่อง " มารยาท "

รอบรู้เรื่องรถ

นักขับรถที่ดีจะต้องรอบรู้เรื่องรถที่ขับซึ่งเป็นอย่างดี หมั่นตรวจตราแก้ไขข้อบกพร่องอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก่อนออกเดินทางไกล ควรจะได้ตรวจอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยที่สำคัญๆ

1. เครื่องยนต์
2. หัวมัลล์
3. ยาง
4. นอตบังคับล้อ
5. พวงมาลัย
6. ที่ปิดน้ำฝน
7. กระจกส่องหลัง
8. ไฟ

รอบรู้เรื่องทาง

ทางแต่ละสายย่อมแตกต่างกัน โดยสภาพภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม ถ้าเป็นเส้นทางไม่เคยไปควรศึกษาจาก แผนที่ คู่มือการท่องเที่ยว ถามผู้รู้หรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง ตำรวจท้องที่ ฯลฯ ที่สำคัญที่สุด ท่านจะต้องสังเกตและปฏิบัติตามป้ายและเครื่องหมายจราจร

รอบรู้เรื่องวิธีขับรถ

การขับรถเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ขับรถเป็นอย่างไรไม่พอ ต้องรู้วิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยฉับพลัน และสามารถหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น โดยมีได้คาดคิดเนื่องจากขาดความชำนาญ เช่น เบรกแตกจะอย่างไร

รอบรู้เรื่องกฎจราจร

กฎจราจรมีไว้เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนประพฤติปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกรวดเร็ว

รอบรู้มารยาทในการขับรถ

มารยาทในการขับรถมีความสำคัญไม่น้อยในการใช้รถใช้ถนน นักขับที่ดีควรแสดงความเป็นสุภาพบุรุษ อະลุ่มอล่วย เห็นใจ แนะนำ และให้อภัยต่อความผิดพลาดของผู้อื่น และหลีกเลี่ยงการแสดงมารยาทที่ไม่สมควร

2.4 ข้อแนะนำสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์

1. ไม่ควรขับขี่รถจักรยานยนต์ด้วยอัตราเร็วสูง
2. ไม่ควรบรรทุกน้ำหนักสิ่งของหรือคนโดยสารมากเกินไปจนทำให้รถทรงตัวไม่ดี
3. หลีกเลี่ยงการขับขี่ในระยะกระชั้นชิดกับยานพาหนะอื่นๆ
4. หลีกเลี่ยงการขับขี่ระหว่างช่องทางเดินรถ
5. อย่าเร่งเครื่องยนต์ให้เกิดเสียงดังเกินควร ควรติดตั้งเครื่องลดเสียงที่ท่อไอเสีย
6. ขับขี่ด้วยความระมัดระวังบริเวณทางแยกหรือออกจากซอย 70 % ของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมักจะเกิดตรงทางแยก
7. ดูกระจกส่องหลังและให้สัญญาณไฟทุกครั้ง ถ้าต้องการเปลี่ยนช่องทางเดินรถ
8. ขับรถช้าลงในถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อ เวลาฝนตกหรือมีหมอกลงจัด
9. ชะลอความเร็วลง ถ้ามีคนหรือสุนัขวิ่งในถนนหรือวิ่งตัดหน้า
10. งดดื่มสุราก่อนการขับขี่
11. รถต้องมีเลขทะเบียนท้ายรถ และต่ออายุป้ายวงกลมเสียภาษีรถจักรยานยนต์ทุกปี
12. อย่าลืมหักใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ไปด้วยทุกครั้งที่ขับรถ
13. ตรวจสอบสภาพรถให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะขับขี่อยู่เสมอ

สัปดาห์ที่ 3. หลักความปลอดภัย 10 ประการ

1. สวมหมวกกันน็อกทุกครั้ง เวลาขี่รถจักรยานยนต์
2. หมั่นตรวจระบบเบรก ยาง และระบบส่องสว่างให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
3. มองดูด้านหลังและให้สัญญาณไฟทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนช่องทาง
4. สัญญาณไฟจราจรที่สำคัญและควรจดจำ
5. อย่าขี่รถจักรยานยนต์สวนทางหรือข้ามช่องทางวิ่ง
6. โปรดระมัดระวังและลดความเร็วทุกครั้งเมื่อพบกับสภาพถนนที่ขรุขระและถนนที่เปียกชื้น
7. อย่าขี่รถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนด
8. ห้ามเสพหรือดื่มของมึนเมาขณะขี่รถจักรยานยนต์
9. การขี่รถจักรยานยนต์ผ่านบริเวณสี่แยกที่มีการจราจรติดขัดในด้านตรงกันข้ามควรหยุดรถหรือชะลอความเร็วของรถและตรวจดูว่าปลอดภัยจากยานพาหนะอื่น แล้วจึงเคลื่อนรถเข้าสู่บริเวณสี่แยกโดยความระมัดระวัง
10. การขี่รถจักรยานยนต์บนถนนที่ไม่มีไฟส่องสว่างในเวลากลางคืนจะสามารถมองเห็นเพียงบริเวณที่ไฟส่องถึงดังนั้นจึงควรขี่โดยใช้ความเร็วต่ำกว่าเวลากลางวัน เพื่อให้สามารถคาดการณ์และแก้ไขสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น โดยพลัน

สถาปัตยกรรมที่ 4 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

องค์ประกอบของกฎหมายจราจร มี 6 อย่าง

1. ตัวกฎหมาย กำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้รถที่ต้องปฏิบัติตาม
2. ผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้แก่ คนขับรถทุกชนิดรวมถึงคนที่นั่งซ้อนท้ายด้วย
3. ผู้ที่บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ได้แก่ พนักงานจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน
4. เครื่องมือในการใช้บังคับ ได้แก่ เครื่องหมายจราจร และสัญญาณจราจร
5. เครื่องมือในการจับกุม ได้แก่ เครื่องจับความเร็ว เครื่องตรวจแอลกอฮอล์ เครื่องตรวจวัดควัน เครื่องตรวจวัดเสียง เครื่องตรวจวัดฟิล์มกรองแสง
6. วิธีการบังคับหรือลงโทษ ได้แก่ การว่ากล่าวตักเตือน การปรับ จำคุก พักการใช้ใบอนุญาต ยึดใบอนุญาต

4.1 เครื่องมือในการใช้บังคับ

4.2 สัญญาณจราจร มี 3 ประเภท ได้แก่ สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

4.2.1 สัญญาณไฟจราจร

- ไฟเขียว ให้ผู้ที่ขับขีรถต่อไปได้
- ไฟเหลือง ให้ผู้ที่ขับขีรถเตรียมหยุด
- ไฟแดง ให้ผู้ที่ขับขีรถหยุด
- ไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่าไป ให้ผู้ที่ขับขีรถต่อไปได้ตามที่ศุลกศร
- ไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือตรงไปหรือไฟจราจรสีแดงแสดงพร้อมกับไฟสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ตรงไป ให้ผู้ที่ขับขีรถเลี้ยวหรือตรงไปได้ตามที่ศุลกศรและต้องจับด้วยความระมัดระวังและต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าหรือรถทางขวามือก่อน
- ไฟกระพริบสีแดง ติดอยู่ทางด้านใดให้ผู้ขับขีรถทางด้านนั้นหยุดเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงขับต่อไป
- ไฟกระพริบสีเหลือง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ใดให้ผู้ขับขีรถลดความเร็วลง และขับต่อไปด้วยความระมัดระวัง

4.2.2 สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยมือ

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้า

ห้ามรดด้านหลัง

(1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่รถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถแต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงแลโบกมือไปข้างหน้าให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไป

ห้ามรดทางด้านขวา ห้ามรดทางด้านซ้าย

(2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไป

ห้ามรดทางด้านซ้ายและขวา

(3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่รถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

ห้ามรดทางด้านซ้าย

(4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาที่เอียงตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นโบกไปด้านหลังให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไป

ห้ามรดทางด้านหน้าและด้านหลัง

(5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาที่เอียงตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

หมายเหตุ การหยุดรถ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

4.3 สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงด้วยนกหวีด

ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณ นกหวีด ในกรณี

- ยาว 1 ครั้ง   ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที
- สั้น 2 ครั้งติดต่อกัน   ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไป

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจ

ใจเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน

อย่างปลอดภัย

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบการเดินเท้าอย่างปลอดภัย

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัยอย่างปลอดภัย

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

*****

1. ข้อใดถือเป็นการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน
  - ก. ค.ณ. ไล่ถูกรถชน
  - ข. ค.ช. คัมพ์ขับเคลื่อนมอเตอร์ไซค์ชนรถสิบล้อ
  - ค. ค.ณ. แก้วขี่จักรยานล้ม
  - ง. ถูกทุกข้อ
2. หากนักเรียนต้องการเดินข้ามถนน และบริเวณนั้นไม่มีสะพานลอย นักเรียนจะเดินข้ามอย่างไร จึงจะปลอดภัยที่สุด
  - ก. เดินข้ามที่ได้สะพานลอย
  - ข. ข้ามตรงทางม้าลาย
  - ค. ข้ามห่างจากทางม้าลาย 500 เมตร
  - ง. ถูกทุกข้อ
3. หากนักเรียนต้องการเดินข้ามถนน และบริเวณนั้นมีสะพานลอย มีทางม้าลาย นักเรียนจะเลือกเดินข้ามทางใดจึงจะปลอดภัยที่สุด
  - ก. เดินข้ามตรงไหนก็ได้
  - ข. ข้ามตรงทางม้าลาย
  - ค. ข้ามห่างจากทางม้าลาย 500 เมตร
  - ง. ข้ามที่สะพานลอย
4. ในการเดินบนถนนที่มีรถวิ่งไปมา นักเรียนควรเดินอย่างไรจึงจะปลอดภัยที่สุด
  - ก. เดินชิดฝั่งขวามือของตน สวนทางกับรถที่อยู่ฝั่งเดียวกัน
  - ข. เดินตามสบายขวาก็ได้ ซ้ายก็ได้
  - ค. เดินตามฝั่งเดียวกันกับรถยนต์ที่วิ่ง
  - ง. เดินตามฝั่งเดียวกันกับเพื่อนที่ขี่รถจักรยาน
5. หากนักเรียนต้องกลับบ้านพร้อมกับเพื่อนที่ขี่จักรยาน นักเรียนจะเดินอย่างไรจึงจะปลอดภัยที่สุด
  - ก. เดินคนละฝั่งกับเพื่อนที่ขี่จักรยาน โดยเราเดินฝั่งขวามือของตนเอง
  - ข. เดินคนละฝั่งกับเพื่อนที่ขี่จักรยาน โดยเราเดินฝั่งซ้ายมือของตนเอง

12. ข้อใดคือสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน
- ก. คนขับรถยนต์สายตาสั้น และหูตึง   ก. ถนนชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ
ข. ผู้เดินเท้าขาดความระมัดระวัง   ง. ถูกทุกข้อ
13. หากนักเรียนต้องการข้ามถนน และบริเวณนั้นไม่มีสัญญาณไฟจราจร ไม่มีสะพานลอย ไม่มีทางม้าลาย นักเรียนจะมีวิธีการข้ามถนนอย่างไรให้ปลอดภัยแก่ตัวเองที่สุด
- ก. รีบวิ่งให้เร็วที่สุดโดยไม่สนใจว่าขณะนั้นมีรถวิ่งอยู่หรือไม่
ข. มองซ้ายมองขวาก่อนเมื่อแน่ใจว่าไม่มีรถวิ่งมาแล้วค่อยข้ามอย่างระมัดระวัง
ค. มองซ้ายมองขวาก่อนเมื่อแน่ใจว่าปลอดภัยแล้วรีบวิ่งอย่างรวดเร็ว
ง. ถูกทุกข้อ
14. ในการมองดูรถก่อนข้ามถนน นักเรียนต้องมองดูทางด้านใดก่อน
- ก. ด้านขวา
ข. ด้านซ้าย
ค. ด้านหน้า
ง. ด้านหลัง
15. ในการเดินทางกลับบ้านพร้อมกับเพื่อนอีกหลายคน นักเรียนจะมีวิธีการเดินอย่างไรจึงจะปลอดภัยที่สุด
- ก. เดินชิดขวาโดยเกาะกลุ่มกันอยู่
ข. เดินชิดขวาเรียงเป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง
ค. เดินชิดซ้ายเรียงเป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง
ง. เดินชิดฝั่งใดก็ได้แล้วแต่สะดวก
16. การกระทำในข้อใด เป็นการกระทำที่ไม่ปลอดภัย และนักเรียนไม่ควรทำขณะเดินทางกลับบ้าน
- ก. วิ่งหยอกล้อกันกับเพื่อนๆที่มาด้วยกัน
ข. แกล้งเพื่อนที่ขี่จักรยานกลับบ้าน
ค. วิ่งแข่งกันกับเพื่อนที่ขี่จักรยาน
ง. ถูกทุกข้อ
17. ในการเดินขึ้น-ลงบันได นักเรียนควรเดินอย่างไร
- ก. เดินชิดฝั่งซ้ายมือของตนทั้งขึ้น-ลง
ข. เดินชิดฝั่งขวามือของตนทั้งขึ้น-ลง
ค. ชิดขวาขณะขึ้นและชิดซ้ายขณะลง
ง. ชิดซ้ายขณะขึ้นและชิดขวาขณะลง

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบการขับขีรถจักรยานอย่างปลอดภัย

แบบทดสอบการขับขีรถจักรยานอย่างปลอดภัย

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

*****

1. ในเวลาที่แสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้ในระยะ 150 เมตร

ผู้ขับขีรถจักรยานจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. เปิดไฟหน้ารถ
- ข. กดกระดิ่งรถ
- ค. ให้สัญญาณมือและแขน
- ง. ถูกถูกข้อ

2. ผู้ขับขีรถจักรยานจะต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อมองเห็นเครื่องหมาย

- ก. ขีรถจักรยานตรงไป
- ข. ขีรถจักรยานเลี้ยวซ้าย
- ค. ขีรถจักรยานเลี้ยวขวา
- ง. หยุดรถ

3. เมื่อผู้ขับขีรถจักรยานมองเห็นสัญญาณไฟจราจรสีแดงจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. ระวังรถสวนทาง
- ข. หยุดรถหลังเส้นหยุดรถ
- ค. ขี่ต่อไปได้
- ง. ชะลอและขับต่อไปได้

4. เมื่อตำรวจจราจรเป่านกหวีดยาว 1 ครั้ง ผู้ขับขีรถจักรยานควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. หยุดรถทันที
- ข. ระวังรถสวนทาง
- ค. ขี่ต่อไปได้
- ง. ชะลอและขับต่อไปได้

5. เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานมองเห็นสัญญาณไฟจราจรสีเขียวจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. หยุดรถทันที
- ข. ระวังรถสวนทาง
- ค. เลี้ยวรถกลับ
- ง. ชะลอและขี่ต่อไปได้

6. ผู้ขับขี่รถจักรยานจะต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อมองเห็นเครื่องหมาย

- ก. หยุดรถทันที เพื่อให้รถ คนเดินผ่านไปก่อน
- ข. เลี้ยวรถกลับ
- ค. ขับต่อไปได้อย่างรวดเร็ว
- ง. ถูกทุกข้อ

7. ผู้ขับขี่รถจักรยานจะต้องขี่รถจักรยานบนถนนอย่างไรจึงจะปลอดภัย

- ก. ขี่ในทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน
- ข. ขีดขอบถนนด้านซ้ายมือ
- ค. ขีดขอบถนนด้านขวามือ
- ง. ข้อ ก และ ข ถูก

8. ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องการจะหยุดรถจักรยานจะให้สัญญาณมืออย่างไร

- ก. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ ยกแขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และตั้งฝ่ามือขึ้น
- ข. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ โบกมือไปข้างหน้าหลายๆครั้ง
- ค. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ งอข้อมือขึ้น โบกไปทางซ้ายมือหลายๆครั้ง
- ง. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่

9. ในการขี่รถจักรยานผู้ขับขี่ในระยะห่างจากรถคันอื่นในระยะเท่าใดจึงจะปลอดภัย

- ก. 2 ช่วงตัว
- ข. 15 เมตร
- ค. 20 เมตร
- ง. ระยะห่างพอสมควรในระยะที่หยุดรถได้ปลอดภัยเมื่อจำเป็นต้องหยุด

10. เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานต้องการให้รถคันอื่นแซงจะต้องให้สัญญาณมืออย่างไร
- ขึ้นแขนขวาออกไประดับไหล่ ยกแขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และคู้ฝ่ามือขึ้น
  - ขึ้นแขนขวาออกไประดับไหล่ โบกมือไปข้างหน้าหลายๆครั้ง
  - ขึ้นแขนขวาออกไประดับไหล่ งอข้อมือขึ้น โบกไปทางซ้ายมือหลายๆครั้ง
  - ขึ้นแขนขวาออกไประดับไหล่
11. ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องแซงรถคันข้างหน้าด้านใดจึงจะปลอดภัย
- ด้านซ้ายมือ
  - ด้านขวามือ
  - ด้านขวามือหรือซ้ายมือก็ได้
  - ขึ้นกับว่าถนนจะว่างด้านไหน
12. บริเวณที่ผู้ขับขี่รถจักรยานไม่ควรขับแซงรถคันอื่นเพราะอาจส่งผลให้ได้รับอันตราย
- รถกำลังขึ้นสะพานหรือทางโค้ง
  - อุโมงค์
  - ถนนเลนรถสองเลน
  - ถูกทั้ง ก และ ข
13. ผู้ขับขี่รถจักรยานไม่ควรจอดบริเวณใดเพราะจะทำให้ได้รับอันตราย
- สะพานหรือทางโค้ง
  - ขอบถนนด้านซ้ายมือ
  - ลานจอดรถห้างเดอะมอลล์
  - ถูกทุกข้อ
14. วงเวียนที่ไม่ได้ติดตั้งสัญญาณจราจร เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์มาถึงวงเวียนต้องปฏิบัติอย่างไร
- ให้รถในวงเวียนด้านนอกไปก่อนและขับเวียนขวา
  - ขับออกไปเลยและขับเวียนซ้าย
  - ขับออกไปพร้อมกัน
  - ให้รถในวงเวียนไปก่อนและขับเวียนซ้าย

15. เมื่อตำรวจจราจรยื่นและเหยียดแขนข้างซ้ายออกไประดับไหล่ผู้ที่ขับวีรจักรยานมาทางด้านหลังจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. ขับผ่านไป
- ข. เลี้ยวขวา
- ค. หยุดรถ
- ง. ไม่มีข้อถูก

16. ผู้ขับวีรจักรยานจะต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อมองเห็นเครื่องหมาย

- ก. เลี้ยวขวาตามลูกศร
- ข. เลี้ยวซ้ายหรือตรงไป
- ค. หยุดรถ
- ง. ข้อ ข และ ค ถูก

17. เมื่อผู้ขับวีรจักรยานมองเห็นสัญญาณไฟจราจรกระพริบสีแดงจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. ชะลอรถและระวังรถสวนทาง
- ข. หยุดรถหลังเส้นหยุดรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงไปต่อได้
- ค. จัต่อไปได้
- ง. หยุดรถ

18. การฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรใดจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่

ก. ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมาย

ข. ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมาย

ค. ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมาย

- ข. ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมาย
- ค. ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมาย
- ง. ถูกทุกข้อ

19. เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานต้องการเลี้ยวซ้ายจะต้องให้สัญญาณมืออย่างไร

- ก. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ ยกแขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และตั้งฝ่ามือขึ้น
- ข. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ โบกมือไปข้างหน้าหลายๆครั้ง
- ค. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ งอข้อมือขึ้น โบกไปทางซ้ายมือหลายๆครั้ง
- ง. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่

20. การขับขี่รถจักรยาน ในลักษณะใดที่อาจทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับตนเองและผู้อื่น

- ก. เกาะหรือเกี่ยวรถจักรยานคันอื่นที่แล่นอยู่
- ข. จับแฮงค์้านขวามือ
- ค. ให้สัญญาณมือก่อนแซง
- ง. ข้อ ก และ ข้อ ข

ง. ถูกทุกข้อ

19. เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานต้องการเลี้ยวซ้ายจะต้องให้สัญญาณมืออย่างไร

- ก. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ ยกแขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และตั้งฝ่ามือขึ้น
- ข. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ โบกมือไปข้างหน้าหลายๆครั้ง
- ค. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่ งอข้อมือขึ้น โบกไปทางซ้ายมือหลายๆครั้ง
- ง. ยื่นแขนขวาออกไประดับไหล่

20. การขับขี่รถจักรยานในลักษณะใดที่อาจทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยกับตนเองและผู้อื่น

- ก. เกาะหรือเกี่ยวรถจักรยานคันอื่นที่แล่นอยู่
- ข. ขับแข่งด้านขวามือ
- ค. ให้สัญญาณมือก่อนแซง
- ง. ข้อ ก และ ข้อ ข

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

*****

1. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อเห็นเครื่องหมายนี้

- ก. เลี้ยวขวาตามที่เครื่องหมายกำหนด
- ข. เลี้ยวขวาหรือตรงไปก็ได้
- ค. เลี้ยวรถกลับ
- ง. ขับตรงไปเรื่อยๆ

2. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อเห็นเครื่องหมายนี้

- ก. หยุดเพื่อดูว่ามีรถในทางเอกหรือไม่
- ข. หยุดดูรถเพื่อดูว่ามีรถฝั่งตรงข้ามอยู่ในทางร่วมทางแยกหรือไม่
- ค. ลดความเร็วลงแล้วผ่านไปเลย
- ง. ถูกทั้งข้อ ก. และข้อ ข.

3. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อเห็นเครื่องหมายนี้

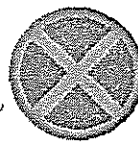
- ก. ระวังเพราะอีก 50 เมตร ข้างหน้ามีทางแยก
- ข. ขับรถความเร็วเกินกว่า 50 กม. ต่อชั่วโมง
- ค. ขับรถด้วยความเร็วต่ำกว่า 50 กม. ต่อชั่วโมง
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

4. ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อเห็นเครื่องหมายนี้

- ก. ไม่ขับรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในทางเขตที่ติดตั้งเครื่องหมาย
- ข. จอดรถจักรยานยนต์ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย

- ค. ไม่จอดรถจักรยานยนต์ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย
ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

5. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องปฏิบัติอย่างไรเมื่อเห็นเครื่องหมายนี้
- ก. หยุดรถจักรยานยนต์ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย
ข. ไม่จอดรถจักรยานยนต์ในเขตทางที่ติดตั้งเครื่องหมาย
ค. เลี้ยวรถกลับเพราะข้างหน้าทางตัน
ง. ไม่มีข้อถูก
6. ค.ข. กบขี่ขี่รถจักรยานยนต์ถึงสี่แยกมองเห็น ไฟสัญญาณจราจรสีแดงเขาจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้องและปลอดภัย
- ก. หยุดรถหลังเส้นหยุดรถทันที
ข. ชะลอรถแล้วขี่ต่อไปได้
ค. ขี่ต่อไปโดยไม่ต้องสนใจ
ง. ชะลอแล้วขี่ต่อไปอย่างช้าๆ
7. ในการขี่รถจักรยานยนต์ผู้ขี่ขี่ในระยะห่างจากรถคันอื่นในระยะเท่าใดจึงจะปลอดภัย
- ก. 2 ช่วงตัว
ข. 15 เมตร
ค. 20 เมตร
ง. ระยะห่างพอสมควรในระยะที่หยุดรถได้ปลอดภัยเมื่อจำเป็นต้องหยุด
8. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่ควรจอดรถบริเวณใดเพราะจะทำให้ได้รับอันตราย
- ก. สะพานหรือทางโค้ง
ข. ขอบถนนด้านซ้ายมือ
ค. ลานจอดรถห้างเดอะมอลล์
ง. ถูกทุกข้อ
9. เมื่อผู้ขับขี่พบเครื่องหมาย "เลี้ยวซ้ายผ่านตลอด" ผู้ขับขี่ควรปฏิบัติอย่างไร?
- ก. เลี้ยวซ้ายผ่านได้ทันที
ข. หยุดรอจนกว่าจะได้รับสัญญาณไฟเขียว จึงเลี้ยวซ้ายผ่านได้
ค. หยุดรอให้คนข้ามถนน และรถที่มาจากทางขวามือผ่านไปก่อน แล้วจึงเลี้ยวซ้ายผ่านไป
ง. ลดความเร็วของรถลง และเลี้ยวซ้ายผ่านไปทันที

10. บริเวณที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่ควรขับแข่งรถคันอื่นเพราะอาจส่งผลให้ได้รับอันตราย
- ก. รถกำลังขึ้นสะพานหรือทางโค้ง
  - ข. อุโมงค์
  - ค. ถนนเคินรถสองเลน
  - ง. ถูกทั้ง ก และ ข
11. การขับที่รถจักรยานยนต์ในลักษณะใดต่อไปนี้จะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย.
- ก. ในขณะที่มีอาการง่วงนอน
  - ข. แข่งทางค้ำข้ายในขณะที่รถรอเลี้ยวขวา
  - ค. ขับรถแข่งบนถนนท้องถนนโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร
  - ง. ถูกทุกข้อ
12. ในขณะที่ขับที่รถจักรยานยนต์ ถ้าทำนเกิดอาการง่วงนอน ควรปฏิบัติอย่างไร.
- ก. ดื่มกาแฟ
  - ข. ขับรถให้ช้าลง
  - ค. จอดรถและพักผ่อนก่อนเดินทางต่อไป
  - ง. กินยาบ้า
13. ข้อใดคือสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ.
- ก. ดื่มสุราแล้วขับที่รถจักรยานยนต์
  - ข. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรหรือไม่รู้กฎจราจร
  - ค. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่ได้รับการฝึกหัดการขับที่อย่างถูกวิธี
  - ง. ถูกทุกข้อ
14. ข้อใดเป็นข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์.
- ก. ไม่ควรขับที่รถจักรยานยนต์ด้วยอัตราเร็วสูง
  - ข. หลีกเลี่ยงการขับที่ในระยะกระชั้นชิดกับยานพาหนะอื่นๆ
  - ค. ตรวจสอบสภาพรถให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะขับที่อยู่เสมอ
  - ง. ถูกทุกข้อ
15. ข้อใดเป็นการขับที่รถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัย
- ก. เปิดไฟหน้ารถ
  - ข. เปิดไฟหน้ารถ และใส่หมวกกันน็อค
  - ค. เปิดไปเลี้ยวไว้ตลอด
  - ง. ถูกทุกข้อ

16. ทำไมเราต้องใส่ "หมวกกันน็อก" ทุกครั้งที่ขับขี่รถจักรยานยนต์
- เพื่อป้องกันอันตรายในขณะที่ขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์
  - เพื่อความสวยงาม
  - เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
  - ถูกข้อ ก. และ ค.
17. วงเวียนที่ไม่ได้ติดตั้งสัญญาณจราจร เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์มาถึงวงเวียนจะต้องปฏิบัติอย่างไร
- ให้รถในวงเวียนด้านนอกไปก่อนและจับเวียนขวา
  - จับออกไปเลยและจับเวียนซ้าย
  - จับออกไปพร้อมกัน
  - ให้รถในวงเวียนไปก่อนและจับเวียนซ้าย
18. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องแข่งรถกันข้างหน้าด้านใดจึงจะปลอดภัย
- ด้านซ้ายมือ
  - ด้านขวามือ
  - ด้านขวามือหรือซ้ายมือก็ได้
  - ขึ้นกับว่าถนนจะว่างด้านไหน
19. ข้อใดเป็นวิธีการเลือกใช้หมวกนิรภัยอย่างถูกต้อง.
- ควรใช้หมวกนิรภัยที่มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)
  - เลือกขนาดของหมวกให้พอดีกับขนาดของศีรษะโดยการทดลองสวมหมวกนิรภัย คาดสายรัดคางให้แน่น
  - เลือกหมวกนิรภัยที่มีสีอันสดใสเพื่อช่วยให้คนขับรถอื่น ๆ มองเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะกลางคืน
  - ถูกทุกข้อ
20. เมื่อผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์พบไฟกระพริบสีเหลือง ต้องปฏิบัติอย่างไร.
- ขับรถผ่านไปด้วยความระมัดระวัง
  - ขับรถผ่านไปให้ทันที
  - ลดความเร็วของรถลง และขับผ่านไปด้วยความระมัดระวัง
  - ถูกทุกข้อ

ภาคผนวก ค
กิจกรรมโครงการ

โครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย

1. หลักการและเหตุผล

ในการใช้รถใช้ถนน ผู้ใช้รถใช้ถนนควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องกฎจราจร โดยเฉพาะผู้ที่เดินบนทางเท้าและผู้ขับขี่รถ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และความเข้าใจเพราะกฎจราจรเป็นกฎแห่งความปลอดภัย เพื่อให้นักเรียนที่โรงเรียนอ่าห้วยยางมีความปลอดภัยจากการใช้รถใช้ถนน จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มี “โครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย” โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน นอกจากจะเป็นการให้ความรู้ในเรื่องกฎจราจรเกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยานและรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยแก่นักเรียนแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนโรงเรียนอ่าห้วยยางด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ความรู้เรื่องกฎจราจรเกี่ยวกับการเดิน รถจักรยาน รถจักรยานยนต์
2. เพื่อให้ความรู้สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรกับนักเรียน โรงเรียนอ่าห้วยยาง
3. เพื่อให้ความรู้การตรวจเช็ครถจักรยานและรถจักรยานยนต์เบื้องต้นก่อนนำไปใช้งาน
4. เพื่อความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้าอย่างปลอดภัย
5. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
6. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

3. เป้าหมายของโครงการ

มีกิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตั้งเดือนมกราคม - เดือนมีนาคม

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินการ
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. วางแผนการดำเนินการ
4. คัดเลือกตัวแทนนักเรียนเพื่อดำเนินโครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย
5. ดำเนินโครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- กฎจราจรเกี่ยวกับการเดินเท้า
- สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจร
- การตรวจเช็ครถจักรยานและรถจักรยานยนต์เบื้องต้นก่อนนำไปใช้งาน
- การเดินเท้าอย่างปลอดภัย
- การขี่รถจักรยานอย่างปลอดภัย
- การขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

6. ประเมินผลโครงการ

6. แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	มกราคม		เดือนกุมภาพันธ์				มีนาคม
	3	4	1	2	3	4	1
1.ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินการ							
2.เก็บรวบรวมข้อมูล							
3. วางแผนการดำเนินการ							
4.คัดเลือกตัวแทนนักเรียนเพื่อดำเนินโครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย							
5.ดำเนินโครงการ ให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย							
6. ประเมินผลโครงการ							

7. งบประมาณในการดำเนินการ

รายการ	ราคา (บาท) / หน่วย	หน่วย	ราคารวม (บาท)
1. กระดาษฟิวเจอร์บอร์ดสีเหลือง (50 *70)	25	8	300
2. กระดาษฟิวเจอร์บอร์ดสีขาว (50 *70)	25	8	300
3. สปรย์กระป๋องสีแดง ดำ	60	2	120
	60	2	120
		รวมทั้งสิ้น	640

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยางมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 สัญญาจราจร เครื่องหมายจราจร
2. นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยางมีความรู้เกี่ยวกับการตรวจเช็ครถจักรยานและรถจักรยานยนต์เบื้องต้นก่อนนำไปใช้งาน
3. นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยางมีความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน การขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
4. นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยางสามารถนำความรู้ที่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. นักเรียนโรงเรียนอ่างห้วยยางสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับบุคคลครอบครัวและชุมชนได้อย่างถูกต้อง

9. การประเมินผลโครงการ

มีกิจกรรมให้ความรู้หน้าเสาธงและเสียงตามสาย

โครงการ บอร์ดรณรงค์ การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยปัญหาเรื่องอุบัติเหตุจากการจราจรนับเป็นปัญหาที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานาน จนกลายเป็นความเคยชินที่ว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่จะต้องมียุบัติเหตุเกิดขึ้น สถิติการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนนับวันจะมีเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก ความประมาท การไม่รู้กฎจราจร ถึงแม้บางครั้งจะหาทางป้องกันไว้แล้ว รณรงค์กันแล้ว แต่ก็ยังเกิดขึ้น ดังนั้นคณะผู้ดำเนินโครงการได้เล็งเห็นความสำคัญของการรณรงค์ และสนใจสำนวนที่ว่า "ไม้อ่อนคั่งง่าย ไม่แก่ตัดยาก" จึงได้จัดทำโครงการ บอร์ดรณรงค์ การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยขึ้น ณ โรงเรียนอ่างห้วยยาง อ.เมือง จ.นครราชสีมา เพื่อเป็นสื่อรณรงค์ให้นักเรียนในโรงเรียนอ่างห้วยยาง ทราบถึงกฎจราจร เครื่องหมายจราจร และวิธีการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย เพราะการรณรงค์ถือเป็นการเตือนใจและเป็นการปูพื้นฐานด้านจิตสำนึกให้เด็กสามารถถูกคิดได้ แม้จะไม่สามารถลดจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นได้ แต่ก็สามารถที่จะบรรเทาความรุนแรงและความสูญเสียอันเกิดจากอุบัติเหตุได้ในอนาคต ในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น มีวัตถุประสงค์ของการจัดทำดังนี้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดให้มีสื่อประเภทบอร์ดรณรงค์การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ขึ้นภายในโรงเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎจราจร เครื่องหมายจราจร สัญญาณจราจร
3. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และรถจักรยานยนต์อย่าง ปลอดภัย
4. เพื่อเป็นการเตือนใจให้นักเรียนได้ถูกคิดก่อนการเดินทางด้วยวิธีการต่างๆ

3. เป้าหมายของโครงการ

ต้องมีสื่อประเภทบอร์ดรณรงค์ติดตั้งภายในโรงเรียน โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. เนื้อหาเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 กฎหมายจราจรประเภท การเดินทางเท้า รถจักรยาน และ รถจักรยานยนต์
2. เนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องหมายจราจรทั้งแบบเตือนและแบบบังคับ
3. เนื้อหาเกี่ยวกับสัญญาณจราจรประเภทสัญญาณไฟ สัญญาณมือ และสัญญาณ นกหวีด
4. เนื้อหาเกี่ยวกับการแนวปฏิบัติในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย (การเดินเท้า การขับขี่รถจักรยาน และการขับขี่รถจักรยานยนต์)
5. บอร์ดรายชื่อทีมคณะกรรมการการดำเนินงาน

6. บอร์ดรูปภาพตัวอย่างการเกิดอุบัติเหตุ กราฟแสดงสถิติการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละปี

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตั้งเดือนมกราคม – เดือนมีนาคม พ.ศ. 2547

5. ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

1. ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินการ
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขออนุญาตในการจัดทำโครงการ
3. ติดต่อประสานงานกับคณะทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านรูปแบบการจัดทำ วัสดุ อุปกรณ์และเนื้อหา
4. ดำเนินโครงการจัดทำสื่อประเภทบอร์ดณรงค์
5. ติดตั้งสื่อประเภทบอร์ดณรงค์ขึ้นภายในหน่วยงาน
6. ประเมินผลโครงการ

6. แผนการดำเนินโครงการ

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา (ปี 2547)											
		มกราคม				กุมภาพันธ์				มีนาคม			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ		■										
2	ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขออนุญาตดำเนินงาน			■									
3	ติดต่อประสานงานกับคณะทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านรูปแบบการจัดทำ วัสดุ อุปกรณ์และเนื้อหา				■								
4	ดำเนินการจัดทำสื่อประเภทบอร์ดณรงค์					■	■	■					
5	ติดตั้งบอร์ดณรงค์											■	
6	ประเมินผลการดำเนินโครงการ											■	

7. งบประมาณในการดำเนินงาน

รายการ	ราคา/หน่วย	หน่วย	ราคารวม (บาท)
1. กระดาษฟิวเจอร์บอร์ด	25	4	100
2. กระดาษสี	10	20	200
3. วัสดุต่างๆในการจัดบอร์ด			
- กระดาษกาว 2 หน้า	25	3	75
- หมุดติดบอร์ด	15	1	15
4. โปสเตอร์	30	3	90
5. อื่นๆ	-	-	250
รวม			730

8. ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. มีสื่อประเภทบอร์ดครณรงค์การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจร สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจรและข้อควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยมากขึ้น
3. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากสื่อประเภทบอร์ดครณรงค์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

9. การประเมินผลการดำเนินโครงการ

มีสื่อประเภทบอร์ดครณรงค์ติดตั้งภายในหน่วยงาน โดยมีเนื้อหาครบตามที่ระบุไว้ในเป้าหมายของโครงการ

โครงการ การฝึกอบรมการขับซึ่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันมีอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนนจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนอย่างห่วย่าง จ.นครราชสีมา จึง ได้จัดทำโครงการ “การฝึกอบรมการขับซึ่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย” โดยมีเนื้อหาสำคัญคือการขับซึ่อย่างปลอดภัยและการปฏิบัติตามกฎจราจร เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติได้ อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยให้กับนักเรียนอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการขับซึ่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการขับซึ่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

3. เป้าหมายของโครงการ

1. นักเรียนกลุ่มที่เดินทางมาโรงเรียนโดยรถจักรยานยนต์เข้าอบรมทั้งหมด จำนวน 15 คน
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 80 สามารถทำแบบทดสอบผ่านเกณฑ์ประเมินได้ (เกณฑ์ประเมินร้อยละ 60)

4. วิธีการฝึกอบรม

1. บรรยาย ถาม-ตอบ
2. ทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการขับซึ่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

5. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. กลุ่มที่เดินทางมาโรงเรียนโดยรถจักรยานยนต์ จำนวน 15 คน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาตอนต้นที่มีความสนใจ จำนวน 135 คน
รวมจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด 150 คน

6. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 เวลา 08.00 – 15.30 น.

7. ขั้นตอนในการฝึกอบรม

1. ประชุมเพื่อวางแผนดำเนินโครงการ
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 บริษัทเกริกเกียรติ เอ็นเทอร์ไพรซ์
  - 2.2 สถานีตำรวจโพธิ์กลาง
  - 2.3 ฝ่ายตารางสอน/ตารางสอบ
3. กำหนดวัน/เวลา ฝึกอบรม
4. ทำการฝึกอบรม
5. ประเมินผลโครงการ

8. แผนการดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน ปี 2547							หมายเหตุ
	ม.ค.		ก.พ.			มี.ค.		
	4	1	2	3	4	1	2	
1. ประชุมเพื่อวางแผนดำเนินโครงการ								
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
3. กำหนดวัน/เวลา ฝึกอบรม								
4. ทำการฝึกอบรม								
5. ประเมินผลโครงการ								

9. สถานที่ดำเนินการฝึกอบรม

ภาคทฤษฎี : ห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ภาคปฏิบัติ : บริเวณหน้าสถานีขนส่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

10. งบประมาณในการฝึกอบรม

1. ค่าแบบทดสอบความรู้	200	บาท
2. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม	50	บาท
3. ค่าอาหารว่าง	200	บาท
4. ค่าตอบแทนวิทยากร	400	บาท
5. อื่นๆ	300	บาท
รวม	1,150	บาท

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย
2. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

12. การประเมินผลโครงการ

ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการขับขีรถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยหลังการฝึกอบรมโดยการใช้แบบทดสอบความรู้

กำหนดการ การฝึกอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย

วันศุกร์ที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เวลา	กิจกรรม	สถานที่
08.00 - 08.30 น. 08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน ประธานกล่าวเปิดงาน - ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่างห้วยยาง	ห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม: ห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม:
09.00 - 10.00 น.	ภาคทฤษฎี - อุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน - กฎจราจรเกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ - เครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร - บทลงโทษการทำผิดกฎจราจร ผู้บรรยาย : วิทยากรจากสถานีตำรวจภูธรโพธิ์กลาง	ห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม:
10.00 - 10.20 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	หน้าห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม:
10.20 - 12.00 น.	- เทคนิคการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย - การตรวจสอบสภาพรถจักรยานยนต์ ผู้บรรยาย : วิทยากรจากบริษัทเกริกเกียรติเอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด	ห้อง B 2103 อาคารเรียนรวม:
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	โรงอาหารอาคารเรียนรวม
13.00 - 15.00 น.	ภาคปฏิบัติ - สาธิตการขับขี่อย่างปลอดภัย - ทดลองการขับขี่อย่างปลอดภัย ผู้บรรยาย : วิทยากรจากบริษัทเกริกเกียรติเอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด	บริเวณลานหน้าอาคารขนส่ง

อุปกรณ์ประกอบการบรรยายรายการ	จำนวน
1. แบบทดสอบความรู้	150 ชุด
2. เอกสารประกอบการบรรยาย	
- คู่มือการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัย	150 ชุด
- หลักพื้นฐานการขับขี่ปลอดภัย 10 ประการ	160 ชุด
3. บอร์ดประชาสัมพันธ์	
- อุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน	2 ชุด
- กฎจราจรที่ควรทราบสำหรับผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์	1 ชุด

โครงการ การจัดทำป้ายบอกทิศทาง

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยโรงเรียนอ่างห้วยยางเป็นโรงเรียนที่มีเนื้อที่ค่อนข้างกว้าง มีอาคารเรียนหลายอาคาร แต่ละอาคารอยู่ห่างกันพอสมควร ทางเดินก็ค่อนข้างสับสน จึงทำให้การเดินทางไปอาคารแต่ละอาคารอาจเสียเวลาหากไม่รู้ทิศทางในการเดินทางไปอาคารนั้นๆ ที่แน่นอนโดยเฉพาะบุคคลภายนอกหรือผู้มาติดต่อราชการ นอกจากนี้บริเวณบางจุดมีอาณาเขตไม่ชัดเจน ทั้งนี้รวมจุดจอดรถ จักรยานและรถจักรยานยนต์ด้วย ทางคณะกรรมการจึงได้จัดทำป้ายบอกทิศทางสำหรับอาคารเรียนและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ขึ้น เพื่อเป็นการสะดวกสำหรับผู้มาติดต่อเยี่ยมชม และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยชัดเจนของบริเวณแต่ละตำแหน่ง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดให้มีป้ายบอกทิศทางของอาคารและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ขึ้นภายในโรงเรียน
2. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการและผู้มาเยี่ยมชม
3. เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีอาณาเขตที่ชัดเจนของที่จอดรถจักรยาน รถจักรยานยนต์และอาคารเรียน

3. เป้าหมายของโครงการ

ต้องมีป้ายบอกทิศทางและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยาน และรถจักรยานยนต์ติดตั้งภายในโรงเรียน ดังนี้

1. ป้ายบอกทิศทางของอาคาร 4 จุด
2. ป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ 3 จุด

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตั้งเดือนมกราคม – เดือนมีนาคม 2547

5. ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

1. ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินการ
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขออนุญาตในการจัดทำโครงการ
3. ติดต่อประสานงานกับคณะกรรมการเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการกำหนดจุดรูปแบบการจัดทำ วัสดุ อุปกรณ์

4. ดำเนินโครงการจัดทำป้ายบอกทิศทางและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์
5. ติดตั้งป้ายบอกทิศทางและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานขึ้นภายในหน่วยงาน
6. ประเมินผลโครงการ

6. แผนการดำเนินโครงการ

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา (ปี 2547)											
		มกราคม				กุมภาพันธ์				มีนาคม			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ												
2	ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขออนุญาตดำเนินโครงการ												
3	ติดต่อประสานงานกับคณะทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการกำหนดจุด รูปแบบการจัดทำ วัสดุ อุปกรณ์												
4	ดำเนินการจัดทำป้ายบอกทิศทางของอาคารและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์												
5	ติดตั้งป้ายบอกทิศทางและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์												
6	ประเมินผลการดำเนินโครงการ												

7. งบประมาณในการดำเนินงาน

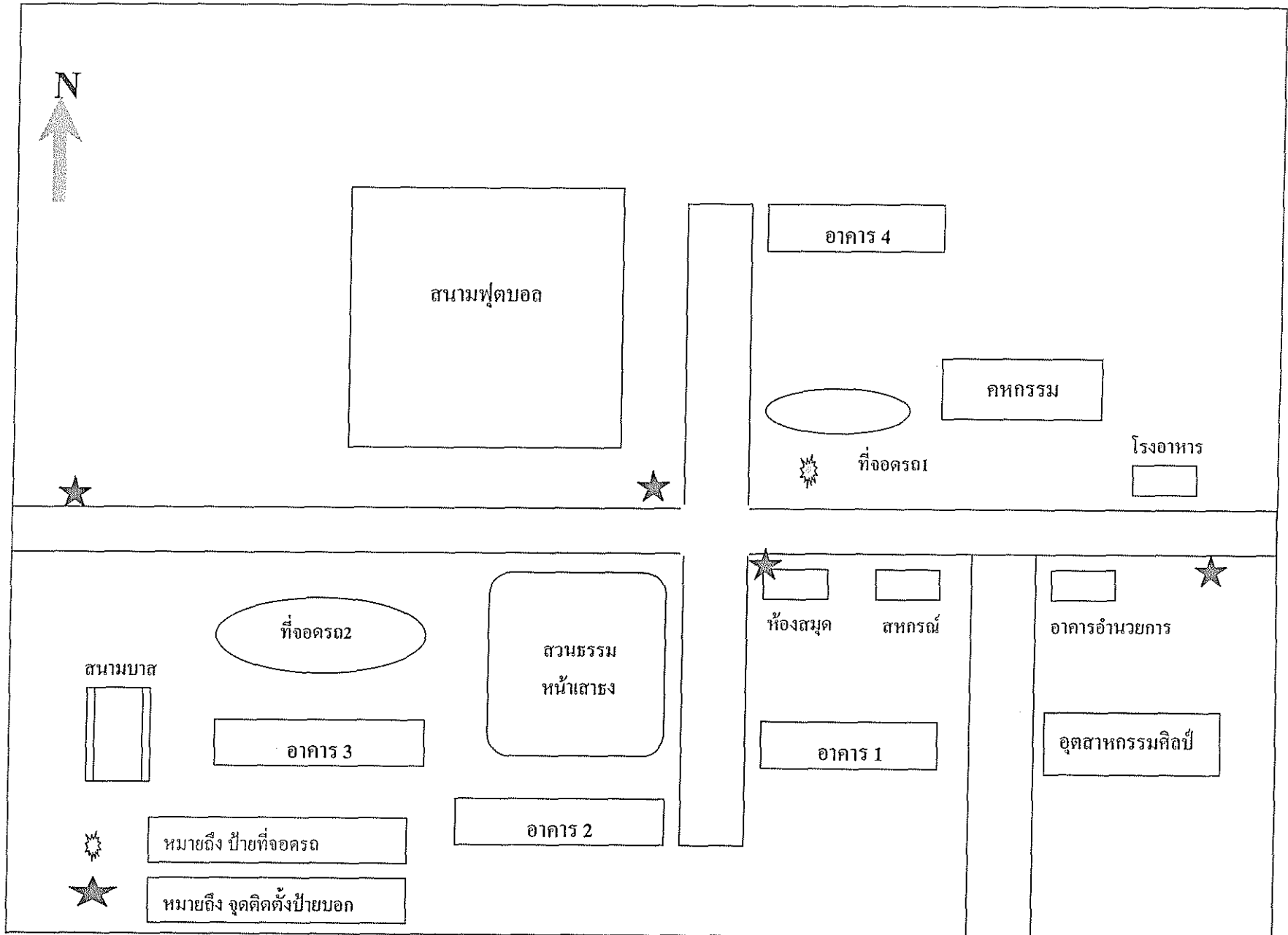
รายการ	ราคา/หน่วย	หน่วย	ราคารวม (บาท)
1. ไม้เนื้อขนาด 6x14 นิ้ว	50	22 แผ่น	1100
2. สเปรย์ (ขาว)	30	2 กระป๋อง	60
3. โขขนาดเล็กสำหรับร้อยป้าย	50	2 กิโลกรัม	100
4. สีน้ำมัน	200	2	400
5. อื่นๆ	-	-	200
รวม			1,860

8. ประโยชน์ที่จะได้รับ

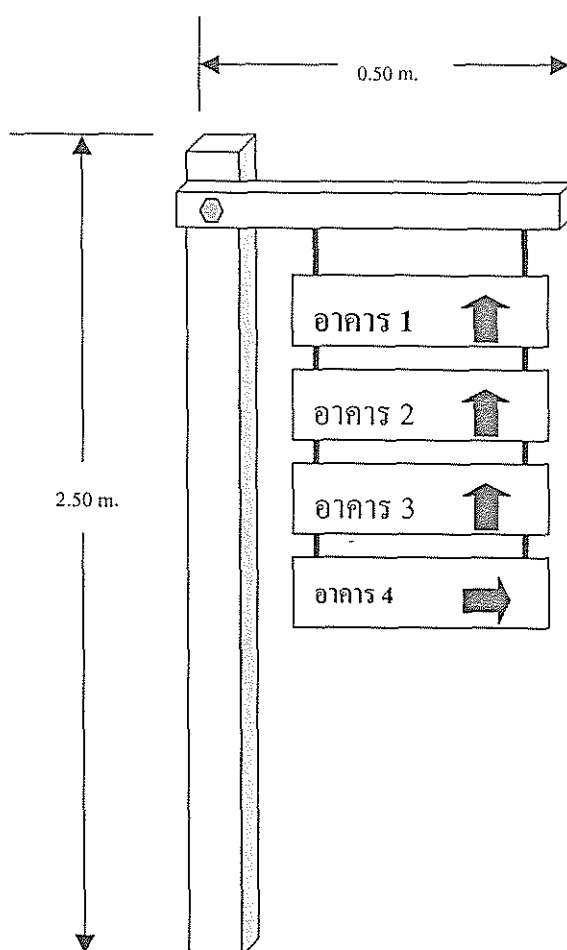
1. มีป้ายบอกทิศทางของอาคารเรียน
2. มีป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานที่แน่นอน
3. เกิดความเป็นระเบียบในการจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์

9. การประเมินผลการดำเนินโครงการ

มีป้ายบอกทิศทางของอาคารและป้ายแสดงจุดจอดรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ติดตั้งภายในโรงเรียนครบทุกจุดตามที่กำหนดในเป้าหมาย

*หมายเหตุ ป้ายขนาด 6 นิ้ว * 15 นิ้ว

ประวัติผู้ทำการศึกษา

ชื่อ นายกานต์ โพรวิงค์
 วัน เดือน ปีเกิด 14 เมษายน 2524
 สถานที่เกิด จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย
 ประวัติการศึกษา โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม พ.ศ. 2540-2542
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2543-2547
 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

ชื่อ นายสิทธิชัย สมดา
 วัน เดือน ปีเกิด 29 ตุลาคม 2524
 สถานที่เกิด จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย
 ประวัติการศึกษา โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม พ.ศ. 2540-2542
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2543-2547
 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

ชื่อ นางสาวฉวีวรรณ ศรีบุญเรือง
 วัน เดือน ปีเกิด 9 กุมภาพันธ์ 2525
 สถานที่เกิด จังหวัดศรีสะเกษ ประเทศไทย
 ประวัติการศึกษา โรงเรียนหนองทุ่มศรีสำราญวิทยา พ.ศ. 2540-2542
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2543-2547
 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

ชื่อ	นางสาวปวีรณรัตน์ หอมหวล
วัน เดือน ปีเกิด	19 มีนาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนหนองหัวคู่วงประจักษ์นคราห์ พ.ศ. 2540-2542 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2543-2547 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

ชื่อ	นางสาวปวรรณรัตน์ หอมหวล
วัน เดือน ปีเกิด	19 มีนาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดอุตรธานี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนหนองหัวคูม่วงประชานุเคราะห์ พ.ศ. 2540-2542 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2543-2547 วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย)